

RAISIO OYJ

**VUOSIKATSAUS JA
YRITYSVASTUURAPORTTI**

2024

RUOKAA SUURELLA SYDÄMELLÄ, TERVEYTTÄ MEILLE JA MAAPALLOLLE

Me Raisiolla teemme ruokaa suurella sydämellä, tarkoituksenaamme tuoda terveyttä meille ja maapallosektorille. Luomme yhä parempia kasvipohjaisia ja sydänterveellisiä tuotteita, jotta terveellinen ja maapallon kantokyvyn mukainen syöminen on ilon asia.

Vahvat brändimme, kuten Benecol® ja Elovena®, tekevät tavoitteistamme totta. Vastuullisuustyöllämme teemme vaikeat valinnat asiakkaidemme puolesta, jolloin Raision tuotteet voi valita huoletta.

HENKILÖSTÖÄ
NOIN

350

PERUSTETTU
VUONNA

1939

TUOTANTO-
LAITOKSIA

5

HENKILÖSTÖÄ

7

MAASSA

Sisällys

Sivu

3	Brändimme juhlimat vuonna 2025
4	Raisio lyhyesti
5	Avainluvut

Vastuullisuus

6	Hyvän ruuan ohjelma
7	Toimitusjohtajalta
8	Kohokohtia vuodelta 2024
9	Ympäristöystävälliset pakkaukset
12	Terveellinen ruoka
16	Terveellisen ruuan ammattilaiset
21	Ympäristö- ja ilmastotoimet
28	Kestävä ruokaketju
34	Riskit ja riskien hallinta
36	Vastuullisuuden lähtökohdat
43	Riippumaton varmennusraportti
45	GRI-sisältöindeksi

48 Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

48	Hallituksen toimintakertomus 2024
58	Hallituksen toimintakertomus: osakkeet ja omistajat
65	Hallituksen toimintakertomus: taloudelliset tunnusluvut ja täsmäytyslaskelmat
73	Konsernitilinpäätös (IFRS)
79	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
126	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
137	Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset
138	Tilintarkastuskertomus
142	Hallintoneuvoston lausunto
143	Riippumattoman tilintarkastajan raportti Raisio Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

Yritysvastuuraportti

Vuosikatsaus

BRÄNDIMME JUHLIVAT VUONNA 2025

Benecol® – 30 vuotta tutkittua tiedettä ja sydänterveyttä

Benecol® on ollut sydänterveyden luotettava kumppani jo vuodesta 1995 lähtien. Kolmen vuosikymmenen ajan olemme auttaneet miljoonia ihmisiä alentamaan kolesterolia tuotteilla, joiden sisältämän kasvistanoli-esterin teho on tieteellisesti osoitettu.

Juhlistaessamme tätä merkkipaaluva vuonna 2025, nostamme esiin elämää mullistavia elintapamuutoksia, arvokasta yhteistyötämme terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sekä niitä innovatiivisia läpimurtoja, jotka ovat tehneet Benecol®-brändistä alansa edelläkävijän.

Brändin 30. juhlavuosi on ennen kaikkea myös lupaus tulevasta: jatkamme tärkeää työtämme sydänterveyttä edistävien tuotteiden parissa, ja tarjoamme jatkossakin ratkaisuja, joissa yhdistyvät tiede, luottamus ja hyvä maku.

Elovena® – täyttä eloa jo 100 vuotta

Elovena® on tuonut eloa arkeen ja eväitä elämään jo vuodesta 1925 lähtien. Vuonna 2025 juhlistamme brändin upeaa 100-vuotista taivalta.

Juhlavuoden viesti on kutsu sekä juhlaan että arkeen – rohkaisemme jokaista kiinnittämään huomion pieniin, tavallisiin hetkiin, joissa onnen salaisuus piilee: ”Arki on kuin liedellä poriseva puuro. Joskus kiehuu yli tai palaa pohjaan. Ja välillä kuplii lempeästi. Yhtä kaikki, täysi elo on usein ihan sitä tuttua kauraa.” Elovena® merkitsee suomalaisille ajatusmaailmaa ja asennetta, jotain brändiä suurempaa. Se on kuvaus suomalaisuudesta: tarina aitoudesta, puhtaudesta, luonnollisuudesta ja aivan tavallisista elämän hetkistä.

Juhlavuoden kunniaksi Elovena®-suosikkituotteet ovat saaneet ylleen juhlatuotteen, jonka on suunnitellut graafinen suunnittelija ja kuvittaja Sanna Mander. Juhlavuoden ilmettä pääsee ihastelemaan myös juhlavuoden brändimallistossa, joka on saatavissa uudesta verkkokaupastamme: www.elovenapuoti.fi.

RAISIO LYHYESTI

Raisio on eurooppalainen suuri pieni yritys. Suomessa asemamme on vahva ja perinteet pitkät.

Maapallon mittakaavassa yrityksemme voi olla pieni, mutta osaamisellamme eli ruoan ja sen raaka-aineiden valmistuksella on suuri vaikutus: teemme ruokaa suurella sydämellä tietäen, että ruualla on kyky mullistaa elämäämme. Meidän strategiassamme vastuullisuus ja ruokamurros muuttuvat kannattavaksi liiketoiminnaksi.

Teemme tutkimusta ja kehitämme tuotteita. Emme tee asioita yksin, vaan yhteistyöverkostot ovat meille tärkeitä kaikissa vaiheissa. Kehitämme uutta, sillä haluamme tehdä ympäröivästä maailmasta terveellisemmän ja onnellisemmän ja voittaa kuluttajien sydämet puolellemme.

Kaikki lähtee kuluttajasta: teemme tuotteita, joita kuluttajat haluavat, ymmärrämme heidän ajatuksiaan ja arvojaan ja tavoitamme heidät. Asiakkaamme luottavat, että tarjoamme tehokkaita ratkaisuja, jotka edistävät sekä kannattavaa että kestävää kasvua.

Teemme maukkaita tuotteita, jotka ovat myös terveellisiä vaihtoehtoja: aamupala- ja välipalatuotteita ja sydänterveyden tuotteita. Näitä edustavat Elovena® ja Benecol®, ja ne vievät kasvuamme eteenpäin Euroopan markkinoilla. Perinteikkäiden paikallisten brändiemme – Sunnuntai®, Torino® ja Nalle® – juuret ulottuvat pitkälle yrityksemme historiaan. Jalostamme myös raaka-aineita muun teollisuuden käyttöön. Vuosikymmenten aikana kertynyt osaaminen on tukeva pohja, jolle yrityksemme kasvu rakentuu.

**RUOKAA
SUURELLA
SYDÄMELLÄ**

*Terveyttä meille
ja maapallolle*

Mistä tulevaisuuden kasvu voisi tulla? Meidän mielestämme terveellisemmästä ruokajärjestelmästä, kuluttajien hyvinvoinnista ja kaurapohjaisista ainesosista.

Meillä on henkilöstöä seitsemässä maassa, ja viemme tuotteitamme yli 40 markkinaan ympäri maailman. Tärkeimmät toimipisteet ovat Suomessa, Iso-Britanniassa, Irlannissa, Puolassa ja Ukrainassa. Konsernin pääkonttori sijaitsee Raisiossa Lounais-Suomessa. Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Vuoden 2024 lopussa Raisio Oyj:llä oli 41 097 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Raision arvot ohjaavat meitä kohti tavoitteitamme: olemme työssämme rohkeita, toimimme reilusti, innostumme asioista ja kohtelemme muita ystävällisesti ja kunnioittavasti.

Benecol.

Elovena

RAISIO
FOOD SOLUTIONS

SUNNUNTAI

TORINO

Nalle

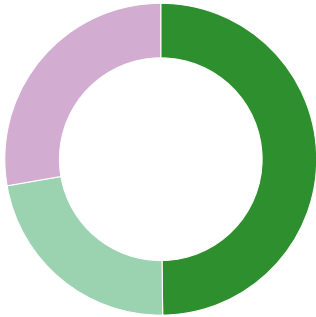
arvoimme:

**ROHKEUS
REILUUS
INNOSTUS**

AVAINLUVUT

JATKUVAT TOIMINNOT

Konsernin liikevaihdon jakauma markkina-alueittain:

	2024	2023	2022
● Suomi	49,8 %	51,7 %	48,0 %
● Iso-Britannia	22,5 %	22,0 %	24,2 %
● Muut maat	27,7 %	26,3 %	27,8 %

		2024	2023	2022
Liikevaihto	M€	226,8	219,5	220,8
Liikevaihdon muutos	%	3,3	-0,6	10,4
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	23,4	22,7	18,4
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta	%	10,3	10,4	8,3
Vertailukelpoinen tulos/osake	€	0,13	0,13	0,08
Liiketoiminnan rahavirta rahoituserien ja verojen jälkeen, jatkuvat toiminnot	M€	39,3	37,0	11,2
Omavaraisuusaste	%	80,3	80,4	79,2
Nettovelkaantumisaste	%	-27,2	-21,7	-15,7
Korollinen nettorahoitusvelka	M€	-70,1	-56,5	-41,2
Investoinnit	M€	7,4	9,0	5,2
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC)	%	9,4	9,2	5,6
Osinko/osake		0,14*	0,14	0,14

Vertailukelpoinen liiketulos vuonna 2024:

23,4 M€

22,7 (2023) | 18,4 (2022)

Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) vuonna 2024:

9,4 %

9,2 (2023) | 5,6 (2022)

*Hallituksen ehdotus: osinko 0,14 euroa osakkeelta sisältäen 0,03 euron lisäosingon osakkeelta

VASTUULLISUUS

Raision hyvän ruuan ohjelma

Olemme sisällyttäneet kestävyysnäkökulmat strategiaamme ja työskentelemme omalta osaltamme rakentaaksemme ympäristön ja ihmisten terveyden kannalta kestävämpää ruokajärjestelmää. Teemme ruokaa suurella sydämellä sillä tiedämme, että ruualla on kyky mullistaa elämäämme.

Vastuullisuusohjelmassamme eli Raision Hyvän ruuan ohjelmassa huomioidaan maapallon ja ihmisten terveys sekä tarkastellaan tuotteidemme vastuullisuutta koko matkalta alkutuotannosta tehtaan kautta ruokapöytiin.

Valmistautumisemme kohti uutta

Vuonna 2024 aloimme valmistautua kohti uutta EU:n kestävyysraportointidirektiivin määrittelemää ja Suomessa kirjanpitolakiin implementoitua kestävyysraportointikäytäntöä. Teemme uudenmuotoisen raportin ensimmäisen kerran vuodesta 2025 eli julkaisemme ensimmäisen uudenmallisen raportin vuoden 2026 alussa. Näin ollen tämä yritysraportti on viimeinen, jossa sovellamme Global Reporting Initiative -standardin ohjeistoja.

VASTUULLISUUS-OHJELMAMME OSA-ALUEET:

- Ympäristöystävälliset pakkaukset
- Terveellinen ruoka
- Terveellisen ruuan ammattilaiset
- Ympäristö- ja ilmastotoimet
- Kestävä ruokaketju

Toimitusjohtajalta

ERINOMAISET LÄHTÖKOHDAT VASTUULLISUUDEN UUTEEN AIKAKAUTEEN

Euroopassa ollaan astumassa aivan uuteen vastuullisuuden aikakauteen: EU:n uusi kestävyysraportointidirektiivi edustaa useimmille yrityksille paitsi raportointimuutosta, mutta ennen kaikkea se edustaa kulttuurista muutosta, jossa vastuullisuuden on viimeistään nyt siirryttävä erillisestä toiminnosta liiketoiminnan ytimeen. Se asettaa yritykset myös samalle viivalle, sillä mittarit, joilla kehitystä seurataan, ovat kaikille eurooppalaisille toimijoille samat.

Lähtökohtamme uuteen aikakauteen ovat erinomaiset: meillä Raisiolla kestävyys on ollut jo pitkään integroituna strategiaamme ja työskentelemme omalta osaltamme rakentaaksemme ympäristön ja ihmisten terveyden kannalta kestävämpää ruokajärjestelmää. Teemme ruokaa suurella sydämellä sillä tiedämme, että ruualla on kyky mullistaa elämäämme. Vastuullisuusohjelmassamme eli Raision Hyvän ruuan ohjelmassa huomioidaan maapallon ja ihmisten terveys sekä tarkastellaan tuotteidemme vastuullisuutta koko matkalta alkutuotannosta tehtaan kautta ruokapöytiin.

Olemme saaneet vuosien aikana jo monta perusasiaa hyvään malliin: kuluttajapakkauksemme ovat kierrätettäviä, omien tehtaidemme käyttämä ostoenergia ja itse tuotettu energia ovat hiilineutraaleja, 94 % käyttämistämme raaka-aineista oli kasvipohjaisia ja 87 % tuotteistamme on terveellisiä vaihtoehtoja omissa kategorioissaan. Vastuullisuus ei ole koskaan valmista: saavutetun tason ylläpito vaatii kovaa työtä, sillä tekemisestä tulee koko ajan haastavampaa ja tarkempaa. Mitä pidemmällä olemme, sitä vaikeampaa on seuraavien askelten ottaminen, sillä helposti korjattavat asiat on jo tehty. Ainakin näin jälkikäteen tarkastellen on kohtuullisen helppoa muuttaa omaa toimintaa – vaikkapa scope 1 ja 2 -päästöjä – parempaan suuntaan, mutta huomattavasti vaikeampaa on vaikuttaa koko arvoketjuun ja esimerkiksi scope 3 -päästöihin.

Mitä useammassa yrityksessä tätä työtä tehdään, sitä todennäköisemmin asiat myös edistyvät, kun suunta on sama.

Yli 20 vuoden vastuullisuustyö onkin hyvä pohja, jolta jatkamme eteenpäin. Viime vuosina olemme parantaneet osaamistamme varsinkin toimitusketjun riskien ja erityisesti ihmisoikeusriskien hallinnassa. Olemmekin Raisiolla sitoutuneet tukemaan ja toteuttamaan omassa vaikutuspiirissämme ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyviä perusarvoja. Vastuullisuustyöllä tuemme myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, kuten vastuullista kuluttamista, terveyttä ja hyvinvointia, kestävää teollisuutta ja vesistöjen hyvinvointia.

Pasi Flinkman
toimitusjohtaja, Raisio Oyj

Kestävän kehityksen tavoitteet

Vastuullisuusohjelmamme tavoitteilla on selkeä yhteys YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Olemmekin valinneet jokaiselle vastuullisuusohjelman projektille yhden YK:n kestävän kehityksen tavoitteen, johon mielestämme parhaiten pystymme omalla toiminnallamme vaikuttamaan.

Liiketoimintamme kannalta oleellisimmiksi on tunnistettu seuraavat tavoitteet: tavoite 3 – terveyttä ja hyvinvointia; tavoite 9 – kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja; tavoite 10 – eriarvoisuuden vähentäminen; tavoite 12 – vastuullista kuluttamista; tavoite 13 – ilmastotekoja.

KOHOKOHTIA VUODELTA 2024

100 %

kuluttaja-
pakkauksistamme on
kierrätettäviä

Ympäristöystävälliset pakkaukset

- Olemme aloittaneet kehitystyön saavuttaaksemme ympäristöministeriön asettaman Green Deal -tavoitteen muovin määrän vähentämiseksi. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää uusia pakkausratkaisuja.
- Iso-Britannian, Irlannin, Belgian ja Puolan markkinoilla oleviin Benecol®-juomapakkauksiin tehtiin EU:n kertakäyttöisiä muovituotteita koskevan SUP-direktiivin (single use plastics) mukainen muutos, ja nyt myös näiden juomien muovikorkki pysyy pullossa kiinni.

12 VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA

99,8 %

vuonna 2024
käyttämistämme
energiasta oli
hiilineutraalia

Ympäristö- ja ilmastotoimet

- Ensimmäinen vuosi, jolloin omista tehtaissamme käytetty ostoenergia ja itse tuotettu energia ovat olleet hiilineutraaleja koko vuoden.
- Moni käytäntö hävikin vähentämiseksi on vakiintunut.
- Olemme sitoutuneet asettamaan Science Based Targets -aloitteen mukaiset Near Term-tavoitteet vuoden 2025 loppuun mennessä.

13 ILMASTOTEKOJA

87 %

tuotteistamme on
terveellisiä omassa
kategorioissaan

Terveellinen ruoka

- Terveellisen ruuan painotuksemme ovat hyvin linjassa sekä 2024 julkaistujen suomalaisten ravitsemussuosittelusten että 2023 julkaistujen pohjoismaisten suositusten kanssa.
- Tavoitteemme on edistää kasvipohjaisen ruoan arkipäiväistymistä.

3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

94 %

käyttämistämme
raaka-aineista oli
kasvipohjaisia

Kestävä ruokaketju

- Teimme konkreettisen toimenpidesuunnitelman hankinnan vastuullisuuden kehittämiseksi.
- Olemme parantaneet valmiuksiamme tehdä sosiaalisia auditointeja, joissa arvioidaan kumppanien ja alihankkijoiden toimintaa ja toimitusketjua eettisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta.
- Olemme tiukentaneet marjanhankinnan käytäntöjä varmistaaksemme hankkimiemme marjojen vastuullisuuden.

9 KESTÄVÄÄ
TEOLLISUUTTA,
INNOVAATIOITA JA
INFRASTRUKTUUREJA

**eNPS
52,2**

Terveellisen ruuan ammatillaiset

- Yrityskulttuuri, turvallisuuskulttuuri ja työtyytyväisyys ovat kehittyneet positiivisesti.
- Employee Net Promoter Score nousi vuoden lopussa tehdyssä henkilöstötutkimuksessa 52,2:een, kun se edellisessä tutkimuksessa oli 39,5.

10 ERIARVOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

PAKKAUSTEN HAASTEET: MITEN SOVITTAAN TULEVAT VAATIMUKSET TUOTTEIDEN TARPEISIIN?

Me Raisiolla olemme tehneet systemaattisesti töitä tuotteidemme pakkausten kehittämiseksi. Pakkausten on säilytettävä tuotteiden maku ja laatu, ja kun tuote on käytetty, kuluttajan tulee pystyä kierrättämään pakkaus helposti. Edessä olevat Green Dealin ja EU:n PPWR-asetuksen vaatimukset asettavat pakkausmateriaaliratkaisuille entistäkin suurempia haasteita.

12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

Raisio on allekirjoittanut muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämistä koskevan Green Deal -sitoumuksen. Sitoumuksen taustalla on EU-direktiivi, jonka tavoitteena on vähentää kokonaan tai osittain muovista valmistettuja kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia, joiden sisältö on valmista syötäväksi suoraan astiasta. Perimmäinen tavoite on vähentää muoviroskan määrää ympäristössä, etenkin merenrannoilla, sekä edistää kiertotaloutta.

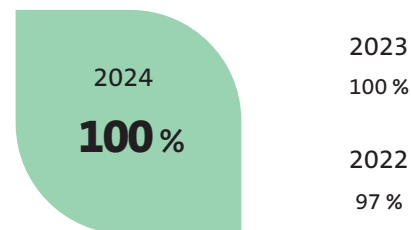
Muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämistä koskeva Green Deal -sitoumus koskee vain yksittäin myytäviä, suoraan pakkauksesta syötäviä tuotteita, joita kuluttajan ei tarvitse ennen syömistä valmistaa, joten Green Deal koskee vain muutamia tuotteita Raision tuotevalikoimasta.

Ympäristöministeriön asettama tavoite on, että muovin määrä pitää vähentää 5 % vuoden 2022 tasosta vuoteen 2026 mennessä. Olemme aloittaneet kehitystyön saavuttaaksemme Green Deal-sitoumukseen liittyvät tavoitteet: teemme tiivistä yhteistyötä pakkausmateriaalitoimittajien kanssa löytääksemme juuri meidän prosessiimme ja tuotteillemme sopivat pakkausmateriaalit, jotka takaavat tuoteturvallisuuden ja mahdollisimman pitkän säilyvyysajan ruokahävikin minimoimiseksi. Uudenlaiset pakkausratkaisut vaativat pakkausmateriaalitoimittajilta paljon innovaatioita ja investointeja melko nopealla aikataululla.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISET PAKKAUKSET – PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2022–2025

- Kaikki pakkauksemme ovat kierrätettäviä vuoden 2025 loppuun mennessä. Lisäämme uusiutuvien ja kierrätysmateriaalien käyttöä.
- Tavoite on jatkuvasti vähentää pakkausmuovin ja -materiaalin määrää. Pitkällä aikavälillä tavoite on luopua muovipakkausista.
- Lisäämme kuluttajien tietoisuutta vastuullisuudesta ja pakkausten kierrättämisestä.

KULUTTAJAPAKKAUKSISTA KIERRÄTETTÄVIÄ

Vaikeuksistaan huolimatta vapaaehtoisen Green Deal -sitoumuksen tavoitteisiin pyrkiminen on arvokasta ja antaa vapaaehtoisena sitoumuksena yrityksille myös ainakin jossain määrin mahdollisuuden vaikuttaa siihen, miten muovin vähennystavoitteisiin päästään.

Green Deal on väliaskel kohti EU:n PPWR-asetuksen (packaging and packaging waste regulation) vaatimuksia. Se astuu näillä näkymin voimaan vuonna 2030, ja sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pakkausten ja pakkausjätteen haitallisia vaikutuksia ympäristöön sekä edistää kiertotaloutta.

Elintarviketeollisuudessa käytettävien pakkausmateriaalien kierrätettävyyttä hankaloittaa usein se, että esimerkiksi tuoteturvallisuuden takaaville monikerrosmateriaaleille ei tällä hetkellä ole Suomessa jälleenkäyttömahdollisuutta kuluttajakierätyksen jälkeen. Uusien materiaalien kehittäminen tulevien vaatimusten mukaiseksi vie aikaa ja resursseja. Lisäksi niiden testaaminen ja hyväksyminen on yleensä pidempi prosessi, jotta pakkausten voidaan todeta täyttävän siihen kohdistuvat vaatimukset niin tuoteturvallisuuden ja -laadun kuin myös kierrätettävyyden osalta. On myös otettava huomioon, että kuluttajatkin tarkkailevat elintarvikkeiden maun lisäksi hintaa, johon valitut pakkausratkaisut osaltaan vaikuttavat.

KULUTTAJATUOTTEIDEN PAKKAUSMATERIAALIT

	2024	2023	2022
Kartonki ja paperi per tuotetonni	53,14 %	50,68 %	50,69 %
Muovi per tuotetonni	45,84 %	48,59 %	48,86 %
Metalli per tuotetonni	1,02 %	0,73 %	0,45 %

Pakkausmateriaalin määrä tuotetonnia kohti oli kuluttajapakkausten osalta 61,1 kg (2023: 59,2) ja yrityspakkausten osalta 20,2 kg (2023: 21).

Benecol®-juomiin uusia korkkeja

Iso-Britannian, Irlannin, Belgian ja Puolan markkinoilla oleviin Benecol®-juomien pakkauksiin on tehty EU:n kertakäyttöisiä muovituotteita koskevan SUP-direktiivin (single use plastics) mukainen muutos, ja nyt myös näiden juomien muovikorkki pysyy pullossa kiinni. Kehitystyö jatkuu sen kysymyksen parissa, miten muovin määrää saataisiin jatkossa vähennettyä.

Pikapuupakkauksissa vähemmän kartonkia

Nokian myllylle valmistui kesällä 2024 uusi linjasto pikapuurojen valmistukseen. Samalla pikapuurojen kartonkipakkaus uusittiin keventämällä sitä niin, että kartonkia tarvitaan vähemmän. Koska uudistus tapahtui vasta kolmannella vuosineljänneksellä, sen vaikutukset käyttämämme pakkausmateriaalin kokonaismäärään näkyvät paremmin vasta kokonaisen kalenterivuoden eli vuoden 2025 jälkeen.

Kaurapatukoiden ja välipalakeksien pakkaukset sertifioitua kartonkia

Elovena®-kaurapatukoiden ja välipalakeksien kartonkipakkauksessa on PEFC-merkintä. Merkintä tarkoittaa, että pakkauksen valmistuksessa käytetty puu on peräisin metsistä, joita hoidetaan ympäristön, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen kestävyiden periaatteiden mukaisesti. PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification.

Iso-Britannian kierrätysmaksut

Iso-Britannian ympäristöviranomaisen, Environment Agency, otti toukokuussa 2024 yhteyttä Raisio-konsernin Benecol Limited -tytäryritykseen Iso-Britanniassa, koska se epäili, ettei Benecol Limited ole noudattanut Iso-Britanniassa voimassa olevaa tuottajavastuulakia.

Benecol Limited -tytäryrityksen olisi pitänyt rekisteröityä kierrätysmaksurekisteriin jo yrityksen perustamisvuonna eli 2014, mutta se on rekisteröitynyt vasta 2023. Yhtiön olisi pitänyt myyntien perusteella maksaa kierrätysmaksua, mitä se ei ole tehnyt. Viranomaisen päätöstä ei vielä ole saatu, mutta on oletettavaa, että Benecol Limited joutuu maksamaan kierrätysmaksut myös aiemmilta vuosilta.

Havainnon ja tehdyn tarkastuksen johdosta olemme perustaneet Raisio-konserniin erillisen työryhmän, joka käy läpi konsernin kaikkien tytäryhtiöiden compliance-veloitteet ja varmistaa, että niitä noudatetaan.

Pakkauksiin liittyvät lainsäädännöt muuttuvat nopeaa tahtia eri maissa. Olemme ottaneet ulkopuolisen tahon avuksi seuraamaan Iso-Britannian lainsäädännön muutoksia, jotta varmistamme velvoitteiden noudattamisen jatkossa.

Yksi vastuullisuusohjelmamme tavoitteista on lisätä jatkuvasti kuluttajien tietoisuutta vastuullisuudesta ja pakkausten kierrättämisestä. Konkreettinen keino on antaa kuluttajille selkeäsanaiset ohjeet pakkauksen kierrättämiseen. Sellaiset löytyvät kaikista Raision kuluttajapakkauksista.

KOHTI KASVIPOHJAISEN RUOAN ARKIPÄIVÄISTYMISTÄ

Uudet suomalaiset ravitsemussuositukset julkaistiin vuoden 2024 loppupuolella, ja ne pohjaavat vuonna 2023 julkaistuihin pohjoismaisiin suosituksiin. Suosituksissa painotetaan kasvipohjaisia valintoja sekä terveyden että ympäristön näkökulmasta. Raision vastuullisuusohjelmaan sisältyvät terveellisen ruoan painotukset ovat hyvin linjassa uusien ravitsemussuositusten kanssa.

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

Terveelliset tuotteet ovat osa Raision vastuullisuusohjelmaa. Kehittäessämme tuotteita kiinnitämme erityistä huomiota tuotteiden hyvään makuun, kuidun määrään, rasvan laatuun sekä sokerin ja suolan määrään – pyrkien mahdollisimman hyvään kokonaisuuteen maun ja terveyden kannalta. Valikoimassamme on paljon tuotteita, joita ravitsemussuosituksissakin ohjeistetaan käyttämään: täysjyväviljat tuotteita, kasviöljypohjaisia levitteitä ja kasviproteiinivalmisteita.

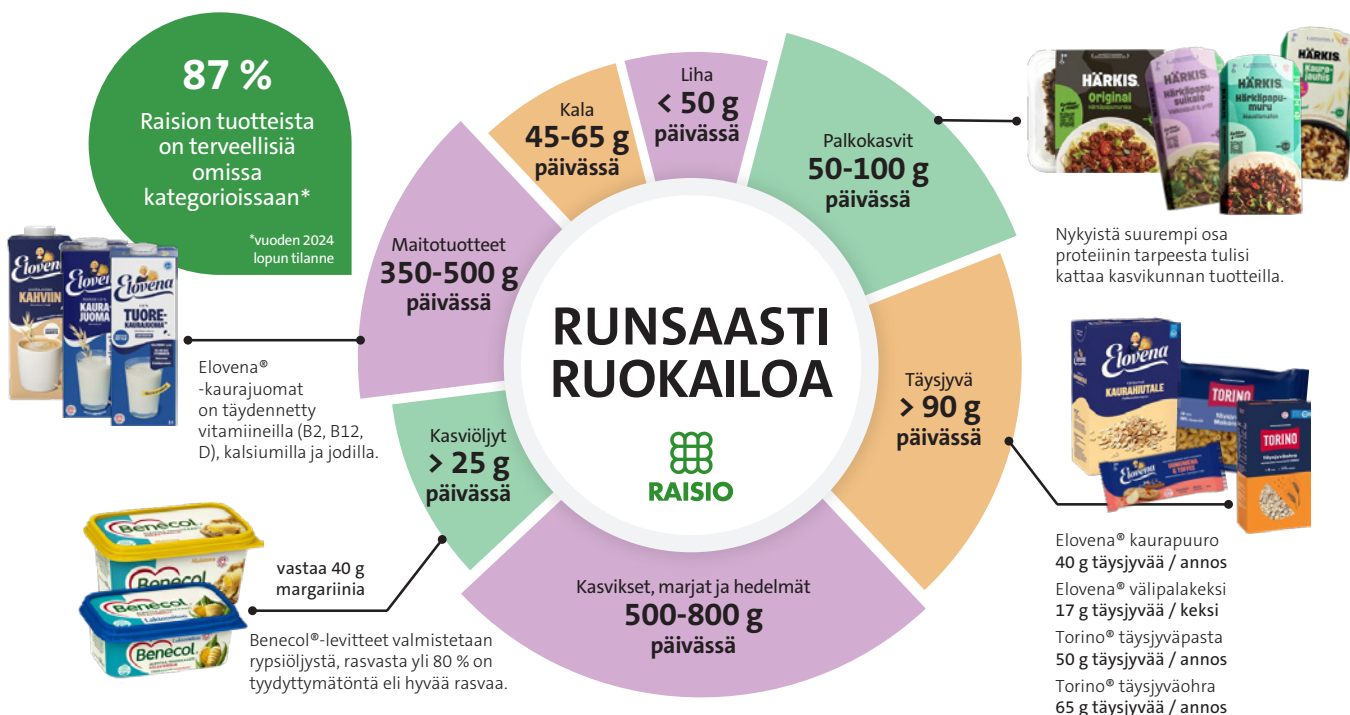
Kasvipohjaisesta ruoasta arkipäivää

Uusissa ravitsemussuosituksissa painotetaan erityisesti siirtymistä yhä kasvipohjaisempaan ruokavalioon. Sama tavoite on myös meillä, ja pyrimme edistämään kasvipohjaisen ruoan arkipäiväistymistä.

TERVEELLINEN RUOKA

– PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2022–2025

- Vähintään 80 % tuotteistamme on terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään vuoden 2025 loppuun mennessä
- Puhumme terveellisen ja ilmastoystävällisen ruokavalion puolesta.
- Lisäämme kasvipohjaisten tuotteiden määrää valikoimassamme.

Suomalaiset ravitsemussuositukset 2024; lihan ja kalan viikoittaiset suositukset jaettu päiväkohtaisiksi annoksiksi vertailun havainnollistamiseksi.

Vuonna 2024 Härkis® oli Suomen olympiajoukkueen virallinen kumppani tiimin matkalla Pariisiin kesäolympialaisiin. Yhteistyön tavoitteena oli kannustaa koko Suomen urheilukansaa kokeilemaan enemmän kasvisruokaa ja yhdessä Suomen Olympiakomitean asiantuntijoiden kanssa murtaa yleisimpiä myyttejä kasvisruoasta. Härkis®-tiimin urheilijoille suunnatusta kyselystä kävikin ilmi, että joka toinen urheilija haluaisi lisätä kasvisruokaa arkeen, mutta heitä usein mietityttää, saako kasvisruoasta riittävästi energiaa ja proteiineja aktiiviseen arkeen. Ei huolta: urheilijakin saa kasvisruokavaliosta kehittymisen kannalta tärkeät rakennusaineet, kun kasviproteiinilähteissä yhdistelee päivittäin esimerkiksi viljaa ja palkokasveja.

Suurkeittiöillä kuten koulu- ja työpaikkaruokaloilla, sairaaloilla, hoivakodeilla ja ravintolaketjuilla on mahdollisuus ohjata kansalaisten ruokailutottumuksia ravitsemussuositusten suuntaan. Asiantuntijamme paitsi kehittävät suurkeittiöille suunnattuja maukkaita reseptejä kasvipohjaisista tuotteista, tekevät myös videoita, joissa opastetaan kasviproteiinien käyttöön.

REBL x *Elovina*
EATS

87 % tuotteista terveellisiä omissa kategorioissaan

Jo vuodesta 2016 saakka olemme seuranneet terveellisten tuotteiden osuutta tuotevalikoimassamme. Olemme jo useampana vuotena pystyneet täyttämään tavoitteemme, jonka mukaan vähintään 80 % tuotteistamme on terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuotekategorioissaan. Vuoden 2024 lopussa luku oli 87 %. Myös vuoden 2024 aikana markkinoille tuomistamme uutuuksista 87 % täytti terveellisten tuotteiden kriteerimme.

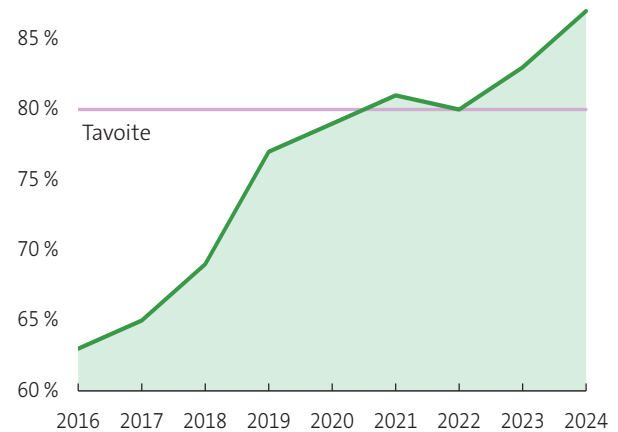
Tavoitteemme on seurannut yleisesti käytettyä 80/20-periaatetta: ruokavaliosta suurimman osan tulisi olla terveellistä, mutta sattumiakin sallitaan, eikä ehdottomuuteen tarvitse pyrkiä.

Kasvipohjaisen ruoan arkipäiväistämiseen tähtää myös Elovina®-brändin kumppanuus Rebl Eatsin kanssa: valmisruokahyllyyn tuotiin jouluihin tuoteuutuus, joka kunnioittaa maullaan suomalaisia perinteitä, mutta on valmistettu kasvipohjaisena. Kumppanuuden tavoitteena on lisätä kasvipohjaisen ruoan suosiota, ja yksi paljon pohdintaa herättävä asia on se, mistä kuluttajat odottavat tämäntyyppisiä tuotteita löytävänsä. Tulisiko kaupan kasvattaa vegehyllä vai pitäisikö vegetuotteet löytää perushyllystä?

Kumppanuudessa yhdistyvät Rebl Eatsin valmisruokaosaaminen ja Elovina®-brändin kaura-asiantuntemus.

TERVEELLISIÄ KULUTTAJATUOTTEITA

Sertifikaatit ja jatkuva parantaminen

Vuosi 2024 oli sertifiointiauditointien kannalta poikkeuksellinen. Kaikki muut sertifiointiauditoinnit sujuivat suunnitelmallisesti ja aikataulussaan, paitsi Nokian myllyn BRC-sertifikaatin vuosittainen uudelleensertifiointi, joka viivästyi harmillisen inhimillisen virheen vuoksi.

Syyskuussa tehdyn auditoinnin perusteella odotimme saavamme Nokian myllylle parhaan BRC-luokituksen eli AA+, sillä auditoinnissa havaittiin vain viisi minor-tason poikkeamaa. Joitain poikkeamia kaikissa tarkastuksissa aina tulee ja se on normaali osa auditointeja; niiden tavoite on kehittää auditoitavien tuotantolaitosten toimintaa.

Auditoinnin jälkeen tehdystä sertifiointin teknisessä tarkastuksessa yksi näistä poikkeamista nostettiin kriittiseksi, mikä johti siihen, että Nokian myllyn BRC-sertifikaatti lakkasi olemasta voimassa 17.11.2024. Uusi auditointi sovittiin joulukuulle, mutta standardin sertifiointiprosessin vuoksi sertifikaatin uudelleen voimaan saattaminen siirtyi alkuvuoteen 2025 siitä huolimatta, että korjaavat toimenpiteet tehtiin välittömästi. Sertifikaatti astui voimaan jälleen 22.1.2025.

Millaisesta poikkeamasta oli kyse?

Auditoinnissa kiinnitettiin huomiota siihen, että Elovena® Vatsan ystävä -pikapuuron pakkausmerkinnöissä kaksi ainesosaa oli väärässä järjestyksessä. Lain mukaanhan pakkausten ainesosaluettelossa on lueteltava ainesosat paljousjärjestyksessä eli ensimmäiseksi se, jota on eniten ja viimeiseksi se, jota on vähiten. Vatsan ystävä -pikapuuron pakkauksessa luetelluista ainesosista kahden ainesosan eli luumun ja rukiin olisi pitänyt olla toisessa järjestyksessä: ensin ruis ja sitten luumu. Nyt pakkauksessa oli ensin 'kuivattu luumu 13 %' ja sitten 'ruis 15 %'. Koska pakkauksessa oli ilmoitettu myös ainesosien prosenttiosuudet, emme kokeneet johtavamme kuluttajaa harhaan. Tekninen tarkastaja totesi kuitenkin, että väärä järjestys pakkauksessa on niin merkittävä, että poikkeama nostettiin kriittiseksi.

Harmillinen, inhimillinen virhe oli sattunut siinä kohtaa, kun tuotteen reseptiin oli viime hetkellä tehty muutos ja lisätty rukiin määrää tuotteen kuitupitoisuuden lisäämiseksi.

Selvää on, että löytynyt virhe vaatii muutoksia prosesseihimme ja käynnistimme selvitykset, miten parannamme prosessejamme, jottei vastaavia virheitä satu enää jatkossa. Kyseessä olevan tuotteen osalta korjasimme ainesosien väärän järjestyksen pakkauksiin pikavauhtia.

Asiakkaamme ovat arvostaneet avointa viestintäämme aiheesta ja heidän kanssaan saatiin sovittua sujuvat käytännöt, joilla toimitukset jatkuivat myös uudelleensertifiointin ollessa käynnissä.

RAISION TUOTANTOLAITOSTEN SERTIFIOINNIT

- Laadunhallintajärjestelmä ISO 9001
- Ympäristöjärjestelmä ISO 14001
- BRC- tai FSSC 22000-elintarviketurvallisuus-sertifikaatti kaikilla elintarviketuotantolaitoksilla.
- Luomutuotannon sertifikaatti myllyillä
- Kosher-sertifikaatteja elintarviketuotantolaitoksilla
- Halal-sertifikaatteja Benecol®-ainesosan valmistuksessa sekä Nokian myllyn ja Kauhavan tehtaan valmistuksessa
- RSPO Supply Chain -sertifikaatti Nokian myllyillä
- Nokian myllyn gluteenittoman kauran tuotannolla Gluteenittoman tuotteen merkki -sertifiointi

Raision terveellisen ruuan kriteerit

RASVAT	Margariinit ja kasvirasvalevitteet	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 30 % rasvasta • suolaa enintään 1,0 g/100 g
MAITOTUOTTEET	Jogurttijuomat	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 0,4 g/100 g • sokereita enintään 6,0 g/100 g
	Jogurtit ja rahkat	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 1,0 g/100 g • sokereita enintään 10,0 g/100 g • suolaa enintään 0,25 g/100 g
	Tuorejuustot	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 15,0 g/100 g (jos rasvaa enemmän kuin 15,0 g/100 g, kovaa rasvaa enintään 33 % rasvasta) • suolaa enintään 1,2 g/100 g
VILJATUOTTEET	Hiutaleet, jauhot, pasta ja ohra	<ul style="list-style-type: none"> • kuitua vähintään 6,0 g/100 g
	Murot ja myslit	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 15 g/100 g • kovaa rasvaa enintään 30 % rasvasta • suolaa enintään 1,0 g/100 g • sokereita enintään 15 g/100 g • kuitua vähintään 6,0 g/100 g
	Annospikapuurot (valmiina puurona)	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 33 % rasvasta • suolaa enintään 0,30 g/100 g • sokereita enintään 7,0 g/100 g • kuitua vähintään 1,0 g/100 g
	Keksit ja patukat	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 20 g/100 g • kovaa rasvaa enintään 30 % rasvasta • suolaa enintään 1,0 g/100 g • sokereita enintään 23 g/100 g • kuitua vähintään 6,0 g/100 g
	Leipä	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 20 % rasvasta • suolaa enintään 1,1 g/100 g • kuitua vähintään 6,0 g/100 g
	KASVIPOHJAISET TUOTTEET	Maustamattomat juomat
	Maustetut juomat	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 0,4 g/100 g • sokereita enintään 6,0 g/100 g
	Lusikoitavat tuotteet	<ul style="list-style-type: none"> • kovaa rasvaa enintään 1,0 g/100 g • sokereita enintään 10 g/100 g • suolaa enintään 0,25 g/100 g
	Ruuanvalmistustuotteet (esim. ruokakerman tapaan käytettävät)	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 15,0 g/100 g • kovaa rasvaa enintään 33 % rasvasta • suolaa enintään 0,75 g/100 g
	Kasviproteiinituotteet	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 8,0 g/100 g tai rasvaa enintään 10,0 g/100 g ja kovaa rasvaa enintään 33 % rasvasta • suolaa enintään 1,0 g /100 g
	Valmiit ateriat	<ul style="list-style-type: none"> • rasvaa enintään 2,0 g/100 g tai rasvaa enintään 8,0 g/100 g ja kovaa rasvaa enintään 33 % rasvasta • suolaa enintään 0,75 g/100 g

”TÖIHIN ON KIVA TULLA”

’Raisiolaisuuden sydämessä’ -valmennusten teemana on vuonna 2024 ollut yrityskulttuurin voimavarojen vahvistaminen.

10 ERIVARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

Raisiolaisuuden sydämessä -valmennuksia järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2023, ja silloin lähdimme etsimään raisiolaisuuden ydintä ja kulttuurin kulmakiviä – niitä asioita, joita henkilöstömme pitää kaikkein tärkeimpinä. Tavoitteena on ollut selkiyttää yhteisiä toimintatapoja, antaa työkaluja arkeen sekä tuoda ihmiset yhteen jakamaan ajatuksia ja kokemuksia.

Ensimmäisten valmennusten aikana pohdittiin erityisesti Raision arvoja ja johtamisen periaatteita. Valmennuksissa syntyneiden henkilöstön ajatusten perusteella kiteytettiin arvoja ja johtamisen periaatteita täydentävät Raision yrityskulttuurin voimavarat: töihin on kiva tulla, vain yhdessä voimme onnistua sekä uudistumme ja kehitymme jatkuvasti.

Jatkoimme ’Raisiolaisuuden sydämessä’ -valmennuksia vuonna 2024. Tällä kertaa tavoitteena oli tukea yrityskulttuurin voimavarojen toteutumista, jotta ne elävät arjen toiminnassa. Valmennusten tavoitteena oli antaa konkreettisia työkaluja itsetuntemukseen, itsensä johtamiseen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseen. Keskityimme kahteen teemaan: työkuorma & palautuminen ja monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus (diversity, inclusion, equity – DEI).

Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja inklusio

Vastuullisuusohjelmamme yksi keskeinen tavoite on monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja inklusion tukeminen. Ennen kuin pystymme määrittelemään, mitä monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja inklusio meille Raisiolla tarkoittaa ja löytämään ne asiat, joita meidän tulisi yrityskulttuurillamme edistää, tätä laajaa teemaa on tehtävä tutuksi henkilöstölle. Siksi se valittiin myös ’Raisiolaisuuden sydämessä’ -valmennusten aiheeksi. Ennen valmennuksia määrittelimme Terveellisen ruuan ammattilaiset -työryhmässä Raision alustavat DEI-tavoitteet. Alustavat tavoitteet pohjautuvat mm. keväällä 2024 toteutettuun DEI-aiheiseen kyselyyn, johon vastasi 74 % henkilöstöstä. Muita syötteitä alustavien tavoitteiden määrittelyssä olivat Terveellisen ruuan ammattilaiset -työryhmässä käydyt keskustelut sekä muiden yritysten benchmarkkaus. Valmennusten kautta saimme palautetta ja konkreettisia esimerkkejä liittyen alustaviin tavoitteisiin ja niiden määrittely lopullisiksi tavoitteiksi jatkuu.

TERVEELLISEN RUUAN AMMATTILAISET – PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2022–2025

- Tähtäämme erinomaiseen työntekijäkokemukseen. Meillä on niin hyvä olla töissä, että henkilöstömme kertoo ylpeänä olevansa osa kansainvälisen Raision tulevaisuutta.
- Tuemme henkilöstömme terveellistä elämäntapaa ja hyvinvointia.
- Tuemme monimuotoisuutta tarjoamalla kaikille tasapuoliset mahdollisuudet yrityksessämme.

RAISION YRITYSKULTTUURIN VOIMAVARAT

Töihin on kiva tulla

- Hyvä ilmapiiri kuuluu ja tuntuu kaikille
- Erilaisuus on voimavara

Vain yhdessä voimme onnistua

- Yhdistämme siilot
- Rakennamme kohtaamisten kulttuuria

Uudistumme ja kehitymme jatkuvasti

- Meillä on yhteinen pitkäjänteinen suunta, ja Raision tarkoitus ohjaa kaikkea tekemistämme
- Meillä on tekemisen meininki.
- Olemme avoimia ja rohkeita uuden edessä

Yhdeksi keinoksi teeman tunnetuksi tekemisessä valitsimme myös DEI-teemaisen työyhteisöpelin, joka auttaa sanoittamaan teemaan liittyviä asioita. Teeman tunnetuksi tekemistä jatketaan vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on luoda Raision Diversity, Equity & Inclusion -suunnitelma.

Työtyytyväisyys on hyvällä tasolla

Toteutimme henkilöstökyselyn kaikissa toimipisteissämme vuoden 2024 lopussa. Henkilöstö vastasi kyselyyn aktiivisesti: vastausaktiivisuus oli 85 % ja numeerisen datan lisäksi saimme kattavasti avointa palautetta, jota kirjattiin yhteensä 850 avoimen kommentin edestä.

Lähes kaikki henkilöstötutkimuksen osa-alueet ovat kehittyneet positiivisesti. Esihenkilötyö saa edelleen erittäin hyvät arviot ja kuten aiemmissakin tutkimuksissa on osoitettu, se on Raision ehdoton vahvuus. Vastaajat arvioivat myös työyhteisöön liittyviä teemoja sekä Raisiota työnantajana positiivisesti.

Raision eNPS-luku (Employee Net Promoter Score), joka kertoo todennäköisyydestä suositella Raisiota työnantajana, on noussut sitten viime tutkimuksen: tällä kertaa se oli 52,2 kun vuonna 2023 se oli 39,5.

Luottamus Raision tuotteisiin sekä niiden suositteleva pysyy edelleen korkealla tasolla, sillä 75 % vastaajista antoi tätä koskevaan kysymykseen positiivisen arvon.

Tutkimustulosten valossa myös Raision etätyökäytännöt vaikuttavat toimivilta, sillä tämä tutkimuksen aihealue saa erittäin korkeat arviot: niissä työtehtävissä, joissa etätyön tekeminen on mahdollista, vastaajat ovat erittäin tyytyväisiä etätyökäytäntöihin ja hybridityön nähdään sujuvan tiimin sisällä.

Kriittisimmin vastaajat arvioivat uudistumiseen ja kehittymiseen liittyvää aihealuetta, vaikka tulos tämänkin teeman kohdalla on hyvällä tasolla ja parantunut hieman viime tutkimukseen verrattuna.

Henkilöstömme lukuina

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa työskenteli vuoden 2024 lopussa 362 (2023: 338; 2022: 344) henkilöä. Henkilöstöstä 14 (2023: 13; 2022: 14) prosenttia työskenteli Raision ulkomaan yksiköissä. Raportoimme luvuissa jatkuvat liiketoiminnot.

Työehtosopimusten piiriin kuuluu 50 % henkilöstöstä. Työehtosopimusten piiriin eivät kuulu johtajat eivätkä ylemmät toimihenkilöt. Ylemmillä toimihenkilöillä on erillinen sopimus työnantajan kanssa.

Raision palkat ja palkkiot jatkuvien toimintojen osalta vuonna 2024 olivat 28,3 (2023: 26,2; 2022: 24,6) miljoonaa euroa henkilösivukuluineen.

Terveellisen ruuan ammattilaiset -osion taulukoiden luvut sekä eNPS-luku on varmennettu. Löydät EY:n riippumattoman varmennusraportin vastuullisuus-osion lopusta.

HENKILÖSTÖTIETOJA	2024	2023	2022
Henkilöstön vaihtuvuus (%)	8,3	10,5	13,4
Uudet työntekijät (HC)	42	40	55
joista Suomessa	33	32	41
joista ulkomailla	9	8	14
Lähteneet työntekijät (HC)***	18	31	37
joista Suomessa	13	22	25
joista ulkomailla	5	9	12
Tapaturmat (LT1)	1	5	4
Tapaturmataajuus/milj. työtuntia	2**	10**	6
Ennakoivat työturvallisuustoimet	1819	1197	904
Sairauspoissaolot % teoreettisesta työajasta	2,8	2,7	3,6
Käydyt kehityskeskustelut (%)	86,9	73,8	81,1
Toimitusjohtajan palkan suhde henkilöstön keskiarvopalkkaan ilman sivukuluja, palkkioita ja korvauksia.	9,4:1	9,8:1	9,5:1

LT1 (Lost time injury 1) sisältää tapaturmat, jotka ovat johtaneet joko yhden tai useamman päivän poissaoloon. Ennakoivien työturvallisuustoimien luku sisältää turvallisuushavainnot, läheltä piti -tilanteet, turvavartit, työnriskien ja -vaarojen arvioinnit ja turvakierrokset.

**Luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 kanssa, koska työtuntilaskenta on muuttunut ja kumulatiivinen työtuntimäärä on tästä syystä merkittävästi poikkeava. Ennen vuotta 2023 työtunnit on laskettu pääosin teoreettisina tunteina, vuodesta 2023 lähtien pääosin tehtyinä tunteina.

***Sisältää omasta pyynnöstään lähteneet ja eläkkeelle jääneet.

RAISIO-KONSERNIN HENKILÖSTÖ VUODEN LOPUSSA

Ilmoitettu henkilölukuina (headcount)	2024				2023				2022			
	Naiset	Miehet	Ei tiedossa	Yht.	Naiset	Miehet	Ei tiedossa	Yht.	Naiset	Miehet	Ei tiedossa	Yht.
henkilömäärä	202	160		362	186	152		338	192	152		344
henkilöstön keski-ikä*	43,9	46,6		45,1	43,7	47,3		45,3				44,8
Alle 30-vuotiaat*	22	13		35	17	10		27				
30-50-vuotiaat*	118	74		192	110	72		182				
Yli 50-vuotiaat*	62	73		135	59	70		129				
toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	188	148		336	180	148		328	178	146		324
määräaikainen työsuhde	14	12		26	6	4		10	14	6		20
tarvittaessa työhön kutsuttavat (nollatuntisopimus)	7	8		15	7	5		12	1	3		4
kokoaikaiset	193	155		348	179	146		325	185	147		332
osa-aikaiset	9	5		14	7	6		13	7	5		12
esihenkilötehtävissä	42	36		78	37	37		74	31	37		68
johtoryhmä	4	4		8	4	4		8	4	4		8
hallitus	2	4		6	2	4		6	2	3		5

*Ikäjakaumaa ei ole raportoitu vuonna 2022.

HENKILÖSTÖ VUODEN LOPUSSA MAITTAIN

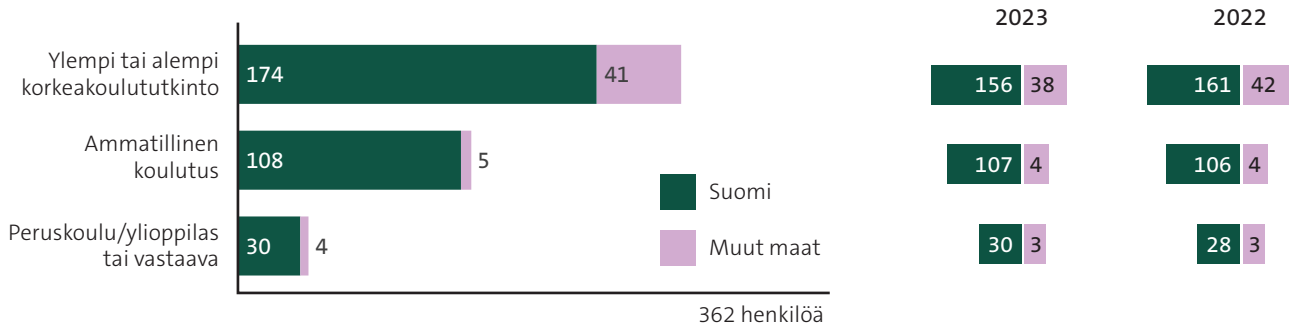
Ilmoitettu henkilölukuina (headcount)	2024				2023				2022			
	Iso-Suomi	Britannia	Puola	Muut	Iso-Suomi	Britannia	Puola	Muut	Iso-Suomi	Britannia	Puola	Muut
henkilömäärä	312	21	13	16	293	17	13	15	295	19	17	13
toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	290	20	13	13	285	17	13	13	278	17	17	12
määräaikainen työsuhde	22	1	0	3	8	0	0	2	17	2	0	1
tarvittaessa työhön kutsuttavat (nollatuntisopimus)	15	0	0	0	12	0	0	0	4	0	0	0
kokoaikaiset	302	20	13	13	283	16	13	13	283	18	17	12
osa-aikaiset	10	1	0	3	10	1	0	2	12	1	0	1

MUU RAISIOLE TYÖSKENTELEVÄ HENKILÖSTÖ

Ilmoitettu henkilölukuina (headcount)	2024	2023	2022
Henkilöt, jotka eivät ole Raision palveluksessa: vuokratyöntekijät, oppisopimusopiskelijat ja harjoittelijat	0	0	5

HENKILÖSTÖN KOULUTUSTAUSTA 2024

Työturvallisuus kehittyi ennakoinnin avulla

Raisio on viime vuosina panostanut työturvallisuudessa merkittävästi ennakoivaan työhön, mikä näkyy positiivisesti myös turvallisuusmittarien kehityksessä. Konsernin työturvallisuustyön mittareina käytetään turvallisuushavaintoja, turvavartteja, läheltä piti -tilanneilmoituksia, turvakierroksia sekä työnriskien ja -vaarojen arviointoja. Lisäksi jokaisen tapaturman tutkintaprosessiin kuuluu korjaavien toimenpiteiden määrittely, avoin viestintä organisaation sisällä ja vertaisoppiminen.

Vuonna 2024 ennakoivia työturvallisuustoimia tehtiin yhteensä 1819 kpl (2023: 1197, 2022: 904). Merkittävin kasvu näkyi tehtyjen turvallisuushavaintojen ja pidettyjen turvavarttien määrässä. Tehty ennakoiva työ myötävaikuttanut myös tapaturmatilastoihin, sillä koko vuoden 2024 aikana konsernissa sattui yksi poissaoloon johtanut tapaturma (2023: 5, 2022: 4). Yli yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien tapaturmataajuus oli 2 (2023: 10, 2022: 6).

Vuoden 2024 pääteemanamme oli kemikaalien ja vaaraa aiheuttavien aineiden turvallisuuden kehittäminen. Vuoden aikana mm. uudistimme ja yhdenmukaistimme kokonaan kemikaalien hallintajärjestelmän, teimme laajoja työhygieenisia mittauksia selvittääksemme kemikaalien aiheuttamia mahdollisia vaaroja työntekijöillemme ja suoritimme yli 500 kemiallisten riskien arviointia.

Tavoitteenamme on edelleen kasvattaa määrätietoisesti ennakoivan työn määrää ja osallistaa koko henkilöstömme työympäristöjemme ja työemme turvallisuuden kehittämiseen.

Myös turvallisuuskulttuurimme kehittyi

Raision turvallisuuskulttuuria mittaava kysely tehtiin ensimmäisen kerran keväällä 2023. Syksyllä 2024 toteutettiin uusi mittaus eli seurantamittaus, jolla haluttiin nähdä, ovatko ensimmäisen kyselyn jälkeen tehdyt toimenpiteet alkaneet tuottaa tulosta.

Turvallisuuskulttuurikysely on osa Tampereen yliopiston tutkimushanketta 'Turvallisuuskulttuurin kehittäminen elintarviketeollisuudessa'. Hankkeessa ovat mukana Raision lisäksi muista elintarvikeyrityksistä Fazer, Saarioinen ja Snellman.

Syksyn 2024 uusintakierrokseen vastanneista 59 % koki turvallisuuskulttuurin parantuneen kuluneen vuoden aikana, 40 % vastaajista ei kokenut turvallisuuskulttuurin muuttuneen ja 1 % koki turvallisuuskulttuurin huonontuneen.

Tulosten mukaan Raision turvallisuuskulttuuria mittaavat kaikki osa-alueet ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan. Keväällä 2023 tehdystä ensimmäisestä kyselystä eniten kehitettävää löytyi esihenkilöiden kouluttamisesta, koulutuksen systemaattisuudesta ja organisaation tavasta jakaa turvallisuuteen liittyvää tietoa. 2023 tulosten jälkeen tehtiinkin päätös panostaa erityisesti turvallisuuden näkyvyyteen, turvallisuuteen liittyvään viestintään ja turvallisuuteen liittyvään koulutukseen. Turvallisuusaihe on ollut huomattavasti enemmän esillä Raision intranetissä, näkynyt turvallisuusaiheisina kampanjoina ja mm. esihenkilöiden vastuuta turvavarttien pitämisestä omille joukoille on painotettu. Koulutusta on järjestetty erityisesti tuotannon esihenkilöiden turvallisuusosaamisen kasvattamiseksi.

Syksyn 2024 uusintakyselyn tulokset osoittivat, että toimet ovat tuottaneet tulosta, sillä suurimmat positiiviset muutokset vastaajat kokevat tapahtuneen organisaation tavassa jakaa turvallisuuteen liittyvää tietoa, esihenkilöiden ja työntekijöiden koulutuksessa sekä koulutuksen systemaattisuudessa. Positiivista tuloksissa oli se, että vastaajien mukaan työpaikan kulttuuri tukee turvallisuusasioiden kehittämistä: työpaikalla voidaan puhua vapaasti ja avoimesti turvallisuuteen liittyvistä asioista.

Golden Grains Awards -palkinnoilla tunnustusta kollegoille

Syksyllä toteutettiin Golden Grains -äänestys, jossa raisiolaiset saivat ehdottaa palkittaviksi kollegoita, jotka ovat edistäneet Raision kulttuuria ja toimineet esimerkillisellä tavalla.

Yli kolmasosa henkilöstöstä lähetti ehdotuksia palkinnon saajiksi; osa lähetti yhden ehdotuksen, jotkut puolestaan ehdottivat palkittavaksi useita henkilöitä. Palkittuja oli vain yksi per kategoria, mutta jokainen, jota oli ehdotettu, on saanut ehdotuksen perustelut itselleen. Kategorioita oli kuusi:

Rohkein: Rohkein-kategoriaan ehdotettiin henkilöitä, jotka kollegoiden mielestä ovat rohkeasti ja päättäväisesti kohdanneet eteen tulleita haasteita, tarttuneet härkää sarvista ja haastaneet vallitsevia tilanteita tiimin tai yrityksen edun vuoksi. Ehdotuksissa henkilöitä luonnehdittiin niiksi, jotka uskaltavat avata suunsa. Rohkeutta on myös proaktiivisuus ja kehityshaluisuus, ja rohkeus uskaltaa uida valtavirtaa vastaan.

Reiluin: Reiluin-kategoriaan ehdotettuja henkilöitä luonnehdittiin henkilöiksi, jotka kannustavat reiluuteen ja tasapuolisuuteen tiimin sisällä. Nämä ovat heitä, jotka muistavat tarjota toisillekin kahvia tai teetä tai varmistavat, että jokaisen ääni kuuluu kokouksessa. Reilut ovat todellisia joukkuepelaajia, jotka kaatavat raja-aitoja tiimien ja alueiden välillä, luovat yhteishenkeä, sovittavat tavoitteita yhteen, jakavat tietoa ja auttavat tarvittaessa.

Tsemppaavin: Tsemppaavin-kategoriaan ehdotettuja henkilöitä luonnehdittiin sellaisiksi, jotka erityisesti tsemppaavat muita. He auttavat navigoimaan myrskyjen läpi, innostavat tiimin liikkeelle, motivoivat rohkaisevilla sanoilla tai keventävät tunnelmaa vaikeina aikoina.

Kehu päiväissä pitää työkaverin lähellä

Enemmän kuin peruskauraa: Simppli kategoria, jossa saattoi kehua kollegaa siitä, että hän on yksinkertaisesti ollut erittäin hyvä siinä, mitä hän tekee. Ehkä joku, jolta muut voisivat oppia, mutta ehdottomasti joku, joka ansaitsee aplodit.

Nouseva tähti: Nouseva tähti -kategoria oli ehdotuksia varten, joissa haluttiin antaa tunnustusta ja kehuja henkilöille, jotka ovat ehkä vasta matkalla täyttämään entistä suuremmat saappaat, mutta ovat jo nyt osoittaneet lahjakkuutta, hyvää vaistoa ja intohimoa tehtävänsä kohtaan.

Työyhteisön sydän: Suomi on äänestetty toistuvasti maailman onnellisimmaksi maaksi. Siksi me Raisiolla ymmärrämme täysin, kuinka tärkeää hauskanpito ja onnellisuus on. Ja ketkä meillä tuovat iloa elämään? Kollegamme. Niinpä 'työyhteisön sydän' -kategoriaan ehdotettiin henkilöitä, jotka piristävät ihmisiä ympärillään, kun arki stressaa. He saavat tiimin nauramaan, rohkaisevat, tukevat tai tuovat rauhaa ympärilleen. He saavat ihmiset hymyilemään, satoi tai paistoi.

Marraskuussa järjestetyn koko henkilöstölle tarkoitetun juhlan teemana oli yhteisten saavutusten ja kollegoiden juhlistaminen. Ilta huipentui Golden Grains -palkintojen jakamiseen.

kuva: Antti Ranki Photography

OSTOENERGIA JA ITSE TUOTETTU ENERGIA HIILINEUTRAALIA

Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi, jolloin omissa tehtaissamme käytetty ostoenergia ja itse tuotettu energia ovat olleet koko vuoden ajan hiilineutraaleja.

13 ILMASTOTEKOJA

Vastuullisuusohjelmamme keskeinen tavoite on ollut löytää omaa tuotantoa koskevat hiilineutraaliratkaisut vuoden 2023 loppuun mennessä. Tämä tavoite saavutettiin aikataulussa, mutta koska Kauhavan ratkaisut löytyivät vuoden 2023 aikana, vuodesta 2024 tuli ensimmäinen vuosi, jolloin omissa tehtaissamme käytetty ostoenergia ja itse tuotettu energia ovat olleet kokonaan hiilineutraaleja.

Kauhavan tehtaalla siirryttiin tuotannossa tarvittavan höyryn osalta biopolttoaineen käyttöön maaliskuussa 2023. Myös tehdaskiinteistön lämmön tuotantoon löytyi hiilineutraali ratkaisu, kun lämpöä tehtaallemme tuottava Kauhavan Kaukolämpö Oy liittyi lämmön tuotannon osalta energian alkuperätakuujärjestelmään. Sen myötä voimme olla varmoja, että Kauhavan tehtaan kiinteistö lämpiää uusiutuvalla puuhakkeella tuotetulla lämmöllä. Uusiutuvan energian alkuperätakuujärjestelmä on mekanismi, jolla varmistetaan, että energian ostaja voi todella ostaa ja käyttää uusiutuvista energialähteistä peräisin olevaa energiaa – sähköä, kaasua ja vetyä tai lämpöä ja jäähdytystä. Järjestelmä takaa, ettei monista eri lähteistä energiaa tuottava yritys voi myydä tuottaansa uusiutuvaa energiaa moneen kertaan. Lämmityksen alkuperätakuukeräilyllä ylläpitäjänä ja toiminnan valvojana toimii Energiavirasto.

Nokian myllylle ja Raisionkaaren alueelle löydettiin hiilineutraalin energian ratkaisut jo aiemmin. Nokian myllyllä otettiin kesällä 2021 käyttöön lämpölaitos, joka hyödyntää myllyn sivujakeita eli kauran kuorta lämmön ja höyryn tuotannossa. Lämpölaitos on osoittautunut hyväksi keinoksi varmistaa paitsi vastuullisen, myös kustannustehokkaan, energian saanti.

YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOTOIMET

– PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2022–2025

- Raision oma tuotanto on hiilineutraalia vuoden 2023 loppuun mennessä.
- Raportoimme Raision arvoketjun Scope 3 -hiilidioksidipäästöt vuodelta 2022 ja asetamme tavoitteet ja aikataulun päästöjen vähentämiseksi.
- Vähennämme ruoka- ja tuotantohävikkiä ja hyödynnämme tuotannon sivuvirtoja koko arvoketjussa.

Lämpölaitoksen käyttöönoton myötä Raision omat tuotantolaitokset eivät ole enää olleet riippuvaisia maakaasusta. Nokian myllyn lämpölaitos tuottaa lämpöä myös yli oman tarpeemme: myllyltä ylijäävä hukkalämpö hyödynnetään Leppäkosken Lämmön Nokian kaukolämpöverkossa. Nokian myllyn alueella sijaitseva vanha lämpölaitos jätettiin alueelle vara- ja huippuenergalaitokseksi, ja siellä alettiin keväällä 2022 käyttää polttoaineena biokaasua.

Raisionkaaren tehdasalueella käytetty sähkö, lämpö ja höyry ovat olleet hiilineutraaleja jo vuodesta 2018 lähtien: alueen lämpö ja höyry saadaan tehdasalueen omasta bioenergalaitoksesta.

Ostamme myös kaikille tehtaillemme hiilineutraalisti tuotettua sähköä. Vuonna 2025 hankimme tuulivoimalla tuotettua sähköä.

Nytkö siis Raision tehtaat ovat sataprosenttisesti hiilineutraaleja?

Isossa kuvassa kyllä, mutta jos ihan pilkuntarkkoja ollaan, niin ei. Huomasimme nimittäin, että tehtaissamme on joitain nestekaasulla ja polttoöljyllä toimivia trukkeja ja kauhakuoromaaja. Lisäksi polttoöljyä käytetään joissain huoltotöissä. Näiden tarvitsemat polttoainemäärät ovat energiakokonaisuudessa hyvin pieniä, mutta kuitenkin olemassa. Havainto osoittaa sen, että vastuullisuustyö on jatkuvaa ja opimme koko ajan lisää, kun edistämme asioita. Laitteiden korvaaminen ei lähivuosina todennäköisesti ole mahdollista, sillä vastaavia sähkökäyttöisiä laitteita ei vielä ole markkinoilla.

99,8 %

vuonna 2024
käyttämästämme
energiasta oli
hiilineutraalia

ORGANISAATION ENERGIANKULUTUS	2024	2023	2022*
Oma energiantuotanto			
uusiutumattomat polttoaineet MWh**	100	400	1 300
uusiutuvat polttoaineet (hake) MWh	52 900	53 100	53 200
Oma energiantuotanto yhteensä MWh	53 000	53 500	54 500
Ostettu energia			
sähkön osuus MWh	46 300	43 200	44 200
lämmön ja höyryn osuus MWh	13 100	12 400	12 800
Ostettu energia yhteensä MWh	59 400	55 600	57 000
Myyty energia MWh			
sähkön osuus MWh	-10 600	-10 500	-10 700
lämmön ja höyryn osuus MWh	-21 600	-20 600	-22 500
Myyty energia yhteensä MWh	-32 200	-31 100	-33 200
Oma energiankulutus yhteensä MWh***	80 200	78 000	78 300
Energia MWh/tuotetonna	0,77	0,74	0,71

* Kaikkien vuosien luvut on pyöristetty lähimpään sataan, joten vertailukelpoisuuden vuoksi vuoden 2022 luvut on päivitetty vastaavasti.

**Vuosina 2022 ja 2023 uusiutumattomat polttoaineet olivat nestekaasu, polttoöljy ja diesel; vuonna 2024 nestekaasu ja polttoöljy. Vuosina 2022 ja 2023 nestekaasu ja polttoöljy ovat puuttuneet raportoinnista, joten myös näiden vuosien luvut on tarkistettu ja täsmennetty.

*** Oma energiankulutus yhteensä = oma energiantuotanto + ostettu energia – myyty energia

Tämän taulukon luvut on varmennettu. Löydät EY:n riippumattoman varmennusraportin vastuusosion lopusta. Laskenta perustuu GRI-standardiin. Lämmön ja höyryn osuutta ei ole raportoitu erikseen, koska niille ei ole erillistä mittausta kaikilla tehtailla.

Monta vakiintunutta käytäntöä hävikin vähentämiseksi

Ruoka- ja tuotantohävikin vähentäminen ja tuotannon sivuvirtojen hyödyntäminen on osa vastuullisuustyötämme. Tavoitteemme on hyödyntää materiaalit tehokkaasti: tuottaa vähemmästä entistä enemmän, ympäristönäkökulmat huomioiden. Materiaalitehokkuuden tavoitteena on vähentää ruoan valmistuksen, jakelun ja kulutuksen ympäristövaikutuksia. Raision materiaalitehokkuustyön keskiössä ovat uusiutuvista materiaaleista valmistetut, kierrätettävät pakkaukset, elintarvike- ja ruokahävikin pienentäminen sekä tuotannon sivu- ja jätevirtojen parempi hyödyntäminen.

Kauran kuoresta lämpöä kaukolämpöverkkoon

Nokian myllyn lämmön ja höyryn tuotannossa käytetään energianlähteenä tehtaan prosessissa syntyvää sivujaetta, kauran kuorta. Lämpöä syntyy toisinaan myös yli oman tarpeen, joten myllyltä ylijäävä hukkalämpö hyödynnetään Leppäkosken Lämmön kaukolämpöverkossa Nokialla.

Gluteenia sisältävät hiutaleet muuhun käyttöön

Nokian myllyssämme valmistetaan gluteenittomia kauratuotteita omalla tuotantolinjalla. Tuotantoprosessissa on useita erilaisia puhdistusvaiheita ja laadunvarmistuspisteitä, joiden avulla varmistetaan, että gluteenittomien tuotteiden valmistuksessa käytetty kaura on vähintään yhtä puhdasta kuin puhdaskaura.

Tuotteiden gluteenittomuus varmistetaan analysoimalla jokaisesta tuotantoerästä useita, säännöllisin väliajoin otettuja näytteitä. Joskus voi käydä niin, että analyysit kertovat erän sisältävän gluteenia, jolloin erää ei käytetä lainkaan gluteenittomiin tuotteisiin. Hukkaa siitä ei kuitenkaan synny, koska silloin erä käytetään ei-gluteenittomien tuotteiden raaka-aineena.

Eläinrehua

Hyödynnämme tuotannon sivuvirtoja laajasti. Esimerkiksi kauran kuorta syntyy tuotannon sivuvirtana, yli oman tarpeen. Se kauran kuori, mitä ei tarvita höyryn ja lämmön tuotantoon, myydään eläinrehujen tuotantoon. Myös Raision myllyn prosessissa syntyvä seosjauho hyödynnetään eläinrehujen raaka-aineena.

Hyväntekeväisyyteen

Elintarviketeollisuudessa voi hyvinkin käydä niin, että tuotannosta syntyy joskus tuotteita, jotka ovat syömäkelpoisia, mutta jotka eivät täytä kaikkia laatuvaatimuksemme esimerkiksi pakkausmerkintöjen osalta, eikä niitä voida myydä kauppoissa. Näissä tapauksissa tavoitteemme on aina löytää sopiva lahjoituskohde, jonne syömäkelpoiset tuotteet voidaan lahjoittaa. Listan vuoden 2024 tukikohteistamme löydät sivulta 40.

Hävikin vähentäminen lähtee usein liikkeelle kokeiluista, ja parhaat niistä jäävät pysyviksi käytännöiksi.

Hävikistä syntyneet tuotteet

Torino®-pastojen ja -makaronien valmistuksessa syntyy aina valmistuserän alussa ja lopussa pieni määrä hieman vinksahaneita yksilöitä, jotka eivät täytä Torino®-tuotteiden tiukkoja muotovaatimuksia. Tästä huolimatta maku on yhtä hyvä kuin muotovalioilla kavereillakin.

Siksi vuonna 2023 syntyi hävikin vähentämisen hengessä kaksi uutta Torino®-tuotetta: Mokaronimix ja Pelastetut pastat! Tuotteet sisältävät sekalaisen yhdistelmän eri pastamuotoja, ja ne on jaoteltu keittoajan mukaan. Pelastetut pastat kypsyvät noin 7 minuutissa ja Mokaronimixin muodot noin 10 minuutissa. Yhä useammat asiakkaat ovat olleet kiinnostuneita varsinkin Mokaronimixistä. Tuotteet eivät ole osa jatkuvaa valikoimaa, vaan niitä syntyy erissä aina tilanteen mukaan.

Härkis®-tuotteiden valikoimassa on pitkään ollut Härkis® härkäpapurumuru. Härkäpapurumuru hienojakoisempi härkäpapurumuru syntyy Kauhavan tehtaalla Härkis®-härkäpapurumuruvalikoimien valmistuksessa.

Jättemäärät kasvoivat moninkertaisiksi

Pää tavoitteemme on vähentää jätteiden kokonaismäärää ja löytää uusia hyödyntämismahdollisuuksia sivuvirroille. Toisena tavoitteena on nostaa kierrätysaste 85 prosenttiin vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vuonna 2024 jätemäärämme kasvoivat merkittävästi, sillä Nokian myllyn jätemäärät viisinkertaistuivat vuoden 2023 jätemääriin verrattuna. Nokian myllyn tuotantoprosessi muuttui alkuvuonna 2022 siten, ettei viljan esipuhdistuksesta syntyvä jae enää sopinut biokaasulaitoksella käsiteltäväksi biojätteeksi. Tuolloin käynnistetyssä sivutuoteselvityksessä lähdettiin etsimään uusia käyttömahdollisuuksia viljan esipuhdistuksessa syntyvälle pehkulle, joka sisältää viljapölyä, korsiä, maa-ainesta ja jyvää. Pehku sai kesällä 2022 lain vaatiman sivutuoteluvan, ja sen jälkeen jätettä pystyttiin hyödyntämään tehokkaasti: pehku myytiin toisen teollisuudenalan yritykselle, joka käytti sitä tuotantoprosessissaan tarvittavaan lämmittämiseen. Valitettavasti yritys joutui lopettamaan pehkun vastaanottamisen ja hyödyntämisen huhtikuun 2024 lopussa. Toukokuusta 2024 alkaen sivujae on jouduttu ohjaamaan biojätteenä jätteenkäsittelyyn, mikä nostaa jätteiden määrää merkittävästi. Sivujae on kuitenkin jätteenä pystytty kierrättämään, mikä puolestaan nostaa kierrätysastetta. Tavoitteena on löytää uusi tapa hyödyntää tätä sivujätettä. Vuonna 2024 keskimääräinen kierrätysasteemme oli 92 %.

Hyödynnämme ympäristöhavaintojen kirjaamiseen Quentic-järjestelmää. Järjestelmään kirjataan sekä tapah-tuneita asioita, jotta saamme tiedot kerättyä, mutta myös parannusideoita, jotka liittyvät muun muassa ympäristöön, hävikkiin ja jätteisiin. Teemme jätehuoltokumppanimme Lassila & Tikanojan kanssa jatkuvaa kehitystyötä kierrätyksen parantamiseksi ja sivuvirtojen hyödyntämiseksi.

JÄTTEET	2024	2023	2022
Ei-vaaralliset jätteet			
Kierrätys ja uudelleen-käyttö, tonnia	3 583	2 567*	2 555
Muu hyödyntäminen	229	243	550
Loppukäsittely, tonnia	51	67*	72
Vaaralliset jätteet			
Kierrätys, tonnia	4	9	10
Loppukäsittely, tonnia	26	24	27
Jätteet yhteensä			
Jätteet yhteensä, tonnia	3 893	2 910	3 214
Jätteet yhteensä, kg/tuotetonni	37	28	29

*2023 Ei-vaarallisten jätteiden lukuja korjattu: loppukäsittelylukuun oli vuonna 2023 sisällytynyt virheellisesti kierrätykseen ja uudelleen-käyttöön meneviä jättejakeita yhteensä 45 tonnia. Nyt luvut korjattu.

Vesi

Käytämme vettä muun muassa teollisuushöyryn tuotantoon ja tuotannon prosesseihin. Noin kolmasosa käyttämästämme vedestä kuluu omaan energiantuotantoon eli teollisuushöyryn tuottamiseen. Loput vedestä vedestä kuluu tuotannon prosesseihin. Teollisuushöyryä käytetään laajasti tuotannoissa sekä rakennusten lämmityksessä. Veden käyttömääriä seurataan säännöllisesti ja sen käyttöä pyritään vähentämään entisestään.

Veden kulutus ja jäteveden määrä vaihtelevat paljon Raision eri tehtaiden välillä. Näin ollen tuotantomäärien vaihtelut vaikuttavat suuresti veden kulutukseen ja jäteveden määrään konsernitasolla. Esimerkiksi vuonna 2024 Raisiossa sijaitsevan uusimman tehtaan veden käyttö on noussut tuotantomäärien kasvun vuoksi.

Kaikki omat tuotantolaitoksemme sijaitsevat alueilla, joissa veden riittävyys ja puhtaus ovat hyvällä tasolla. Raisionkaaren tehdasalueen tuotantolaitoksissa käytetty vesi on kunnallisen vedenjakelun kautta tulevaa tekopohjavettä. Kaikkien tehtaiden ja toimitilojen jätevedet johdetaan kunnallisen viemäriverkoston kautta jätevedenpuhdistamolle. Raisionkaaren tehdasalueella jätevedet käsitellään ensin omissa jäteveden esikäsittelylaitoksessa.

VESI JA JÄTEVESI	2024	2023	2022
Veden käyttö*			
Vesi, 1000 m ³	158	141	168
Vesi, m ³ /tuotetonni	1,52	1,34	1,53
Jätevesi*			
Jätevesi, 1000 m ³	101	89	92
Jätevesi, m ³ /tuotetonni	0,98	0,85	0,83

*Raision biovoimalaitos tuottaa Raisionkaaren tehdasalueella lämpöä ja höyryä paitsi omille tehtaillemme, myös alueella sijaitseville muille yrityksille. Vuoden 2022 ja 2023 'veden käyttö' - ja 'jätevesi'-luvut ovat virheellisesti sisältäneet myös myydyin lämmön ja höyryn tuotantoon tarvittavan veden käytön ja jäteveden osuudet. Nyt luvut on korjattu sisältämään vain omaan käyttöön tuotetun lämmön ja höyryn veden käytön ja jäteveden osuudet.

Scope 3 -hiilijalanjälkilaskelmat

Olemme jo pitkään tehneet töitä Scope 1- ja Scope 2 -teemojen parissa, ja viime vuosina olemme alkaneet kääntää katsetta Scope 3 -päästöihin. Osana sitä teimme ensimmäisen kerran kyselyn suurimmille alihankkijoillemme heidän käyttämästään energiasta ja energiaan liittyvistä suunnitelmista. Kysely lähetettiin 13 suurimmalle alihankkijalle, jotka kaikki vastasivat kyselyyn.

Alihankkijoiden tuotannossa käyttämästä sähköstä kaksi kolmasosaa on peräisin pääosin uusiutuvista lähteistä. Lämmön ja höyryn tuotannossa kaksi kolmasosaa käyttää pääasiallisena lähteenä fossiilista energiaa. Muutama alihankkija täydentää lämmön ja höyryn tuotannossa käytettävää fossiilista energiaa uusiutuvalla energialla, kuten tuuli- tai aurinkoperäisellä energialla tai biopohjaisella energialla. Pelkästään fossiiliseen energiaan pohjautuvaa lämpöä ja höyryä käyttää edelleen noin 30 % vastaajista.

Monella alihankkijoista on suunnitelmia muuttaa energialähteitään lähivuosina uusiutuvan energian suuntaan, mutta osalla ei ole suunnitelmia vielä lainkaan. Sama koskee Scope 1, 2 ja 3 -hiilidioksidipäästöjen alentamista: osalla on jo tavoitteet, osalla ei vielä mitään suunnitelmia.

Alihankkijoille suunnattu kyselymme osoittaa odotetusti, että vielä ollaan kaukana hiilineutraaliudesta. Asia on kuitenkin hiljalleen nostettava prioriteettilistalle myös laajemmin, vähintään suurimpien alihankkijoiden osalta.

Olemme laskeneet omat epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt eli Scope 3 -päästöt perustuen Greenhouse Gas (GHG) -protokollan Scope 3 -ohjeistukseen. Mukaan on laskettu toimintaamme liittyviä epäsuoria päästöjä, jotka aiheutuvat päästölähteistä, jotka eivät ole yrityksen omistuksessa tai hallinnassa. Upstream-päästöihin luetaan epäsuorat päästöt ennen tuotteiden valmistumista ja downstream-päästöihin epäsuorat päästöt tuotteiden valmistumisen jälkeen.

Scope 3 -laskelmamme osoittaa, että elintarviketeollisuudelle tyypillisesti suurin osa Scope 3 -päästöistämme syntyy raaka-aineiden tuotannosta ja viljelystä. Pääraaka-aineemme eli viljojen osuus Scope 3 -päästöjen kokonaisuudesta on noin 60 %.

Laskelma vahvistaa näkemystämme siitä, että jatkossa meidän tulee tehdä entistä vahvemmin yhteistyötä toimitusketjun, ja erityisesti alkutuottajien, kanssa kokonaispäästöjen vähentämiseksi. Tähän liittyen aloitimme vuonna 2023 projektin, jossa keräsimme tarkempaa tilakohtaista tietoa viljojen, erityisesti kauran, hiilijalanjäljen määrittämiseksi. Voit lukea lisää hankkeesta ja sen jatkosta tämän raportin Kestävä ruokaketju -osiosta.

Päästöjen vähentäminen vaatii pitkäjänteistä työtä kaikilta osapuolilta. Yksityiskohtaisten tietojen kerääminen on työlästä ja viljelyssä vuosittaiset satovaihtelut ovat suuria, joten muutosten vaikutukset näkyvät viipeellä.

Vuoden 2023 tasoon verrattuna Scope 3 -kokonaispäästöt ovat nousseet johtuen sekä suuremmasta raaka-aineiden käyttömäärästä että erilaisesta raaka-ainejakaumasta vuonna 2024.

Hiilijalanjäljen muodostuminen:

Olemme pyrkineet huomioimaan hiilijalanjälki-laskelmissamme mahdollisimman kattavasti koko elinkaaren. Scope 3 -laskelmamme sisältää vaikutukset alkutuotannosta tuotteen käyttöön ja tuotepakkausten kierrättämiseen asti.

Lisäsimme resursseja

Olemme lisänneet omia resursseja vastuullisuudessa, ja tänä vuonna laskimme itse myös Scope 3 -päästöt ostettujen raaka-aineiden, tuotteiden ja palvelujen ja niiden kuljetusten osalta. Downstream-päästöistä laskimme jätteiden, työmatkaliikenteen, tuotteiden käytön ja pakkausten kierrätyksen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt. Halusimme selvittää myös ne, jotta näemme niiden osuuden kokonaisuudessa. Laskelmat osoittavat, että niiden merkitys on kokonaisuuden kannalta pieni.

Käytön aikaisten päästöjen laskeminen

Kun laskimme kuluttajatuotteiden käytön aikaisten päästöt, käytimme laskennassa olemassa olevia tuotekategorioita, joita ovat esimerkiksi juomat, pastat, hiutaleet ja leseet sekä jauhot. Tarkastelimme tuotteiden käyttöä kahdesta näkökulmasta eli säilyvyyden ja valmistuksen näkökulmasta.

Säilyvyyden osalta arvioimme, millaista säilytystä tuote vaatii ja paljonko tuotteen säilyttäminen vie energiaa. Säilytysvaihtoehdot olivat huoneenlämpö, pakastus tai jääkaappisäilytys. Säilytysvaihtoehdot valittiin pakkauksessa olevan ohjeen mukaan. Huoneenlämmössä säilyvien tuotteiden säilytys ei kuluta energiaa, joten siltä osin niiden hiilidioksidipäästöksi laskettiin 0. Kylmäsäilytyksen ja pakastuksen energiankulutukseen vaikuttaa myös säilytysaika, ja säilytysaika määriteltiin tuotteen säilyvyysajan perusteella. Kylmäsäilytykselle laskettiin keskimääräinen energiankulutus, jonka perusteella laskettiin aiheutuneet päästöt.

Tuotteen käytön näkökulmasta päästöihin vaikuttaa, käytetäänkö tuotetta sellaisenaan vai käytetäänkö tuotetta ruuanvalmistuksessa. Käyttötapa voi olla monenlaisia, ja päädyimme käyttämään laskennassa kunkin kategorian suurivolyymisimmän tuotteen pakkauksessa olevan reseptin tai käyttöohjeen käyttötapaa. Valmistuksen osalta päästöt määriteltiin joko sen mukaan, paljonko energia tarvitaan valmistukseen uunissa tai sen mukaan, paljonko keittämistä vaativien tuotteiden valmistuksessa tarvitaan energiaa veden keittämiseen. Laskennassa käytettiin Suomen sähköntuotannon keskimääräistä päästökerrointa, joka oli vuonna 2024 pienempi kuin aikaisempina vuosina.

Hiilidioksidipäästöt, hiilidioksiditonnia tCO₂-ekv

OMA TUOTANTO (SCOPE 1 JA 2)	2024	2023	2022	Laskennan rajaukset
Suorat (scope 1) CO ₂ -ekv-päästöt	30*	80*	250*	Itse tuotetusta energiasta aiheutuvat päästöt. Päästökertoimina on käytetty Tilastokeskuksen julkaisemia polttoainetyyppikohtaisia päästökertoimia. Luku ei sisällä biogeenisiä CO ₂ -ekv-päästöjä. *Vuosien 2023 ja 2022 luvut on oikaistu, sillä aikaisempina vuosina laskennasta on puuttunut tehtaiden kuljetuskalusto ja huolloissa käytetyt polttoaineet. Vuoden 2024 niiden osuus oli 30 tCO ₂ -ekv.
Epäsuorat (scope 2) CO ₂ -ekv-päästöt (hankintaperusteinen)	0	0	30	Raision omistuksessa ja hallinnassa olevien kiinteistöjen ja tuotantolaitosten käyttämän ostetun energian hankintaperusteiset päästöt. Päästökertoimina on käytetty Motivan julkaisemia päästökertoimia ja energiantuotantolaitoskohtaisia kertoimia näiden ollessa saatavilla. Luku ei sisällä biogeenisiä CO ₂ -ekv-päästöjä.
Epäsuorat (scope 2) CO ₂ -ekv-päästöt (sijaintiperusteinen)	2 520	2 580	Lukua ei saatavilla	Raision omistuksessa ja hallinnassa olevien kiinteistöjen ja tuotantolaitosten käyttämän ostetun energian sijaintiperusteiset päästöt. Päästökertoimina on käytetty Motivan julkaisemia päästökertoimia ja energiantuotantolaitoskohtaisia kertoimia näiden ollessa saatavilla.
CO ₂ -ekv-päästöt yhteensä (hankintaperusteinen)	30	80	280	
CO ₂ -ekv-päästöt yhteensä, t/ tuotetonni (hankintaperusteinen)	0,000	0,001	0,002	Tuotetonnit sisältävät ainoastaan Raision omissa tuotantolaitoksissa tuotetut tuotteet ja sivutuotteet.
ARVOKETJU (SCOPE 3)				
Epäsuorat päästöt ennen tuotteiden valmistumista (upstream)				
Ostetut tuotteet ja palvelut	95 700	78 800	89 000	Sisältää tuotteiden raaka-aineet ja pakkaukset sekä alihankintana tehdyt tuotteet.
Ostettujen raaka-aineiden, tuotteiden ja palvelujen kuljetukset	2 200	2 200	2 200	Sisältää raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien kuljetukset.
Jätteet	250	200	250	Omissa toimipisteissämme syntyvien jätteiden kuljetuksen ja loppukäsittelyn tai kierrätyksen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt.
Työmatkaliikenne	250	250	250	Hiilidioksidipäästöt, jotka aiheutuvat henkilöstön kulkemisesta kodin ja työpaikan välillä. Laskenta perustuu Suomen henkilöstön työmatkaliikenteeseen.
Epäsuorat päästöt tuotteiden valmistumisen jälkeen (downstream)				
Tuotteiden käyttö	1 100	1 350	1 500	Ruuanvalmistuksen ja tuotteiden säilytyksen aiheuttamat päästöt. Mukana vain kuluttajatuotteet.
Pakkausten kierrätys	400	300	350	Kuluttajatuotteiden pakkausmateriaalien kierrätyksen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt.
Yhteensä	99 900	83 100	92 650	

Vuosien 2022–2024 oman tuotannon (Scope 1 ja 2) luvut on varmennettu. Löydät EY:n riippumattoman varmennusraportin vastuuosion lopusta. Laskenta perustuu GHG Protocol -standardiin. Lämmön ja höyryn osuutta ei ole raportoitu erikseen, koska niille ei ole erillistä mittausta kaikilla tehtailla.

Raisio mukana viljelyyn liittyvässä datahankkeessa

Raisio on yrityskumppanina mukana Luonnonvara-keskuksen kolmevuotisessa Our Data -projektissa, jonka tavoitteena on tuottaa ratkaisuja siihen, miten maatalouteen ja viljelyyn liittyvää dataa pystyttäisiin hyödyntämään kattavammin ja samalla varmistamaan, että datan omistaja saa siitä korvauksen.

Elintarvikeketjun eri vaiheissa syntyy monenlaista dataa, kuten sää-, maaperä- ja satotietoja ja niitä voidaan hyödyntää eri näkökulmista, kuten tarkastella vaikkapa viljalajikkeiden menestystä tietynlaisessa maaperässä. Eri tahot hyödyntävät ja analysoivat tietoja omista näkökulmistaan ja tuottavat jälleen uutta dataa. Hankkeessa selvitetään, miten olemassa oleva data saataisiin hyödynnettyä omistajuus ja korvaukset huomioiden.

Raisio Oyj allekirjoitti Science Based Targets Initiative (SBTi) -sitoumuksen ilmastomuutoksen hillitsemiseksi

Raisio on joulukuussa 2024 sitoutunut kansainväliseen Science Based Targets -aloitteeseen (SBTi), jonka tavoitteena on auttaa yrityksiä ja organisaatioita asettamaan tieteeseen perustuvia tavoitteita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. SBTi:n tarkoituksena on varmistaa, että yritysten päästövähennykset ovat linjassa ilmastotieteen ja Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden kanssa. Pyrkimys on rajoittaa maapallon lämpeneminen korkeintaan 1,5 asteeseen.

Olemme sitoutuneet määrittelemään SBTi-aloitteen mukaiset Near-Term -tavoitteet niin Raision omalle toiminnalle (Scope 1 & 2) kuin koko toimitusketjulle (Scope 3). Konkreettisten tavoitteiden laatiminen aloitetaan vuoden 2025 alussa. Tarkoituksemme on jättää tavoitteet SBTi:n hyväksyttäväksi vuoden 2025 loppuun mennessä.

Olemme tehneet pitkäjänteistä työtä päästöjen vähentämiseksi usean vuoden ajan jo ennen SBT-tavoitteeseen sitoutumista. Yksi keskeisistä vastuullisuusohjelmamme tavoitteista oli muuttaa omassa tuotannossa käytettävä ostoenergia ja itse tuotettu energia hiilineutraaliksi vuoden 2023 loppuun mennessä, ja joulukuusta 2023 tuli yrityksessämme merkittävä virstanpylväs, kun viimeinenkin omista tehtaistamme siirtyi tältä osin hiilineutraalin energian aikaan. SBTi-tavoitteiden avulla suuntaammekin katseemme paitsi Scope 1 & 2 -päästöjen ylläpitämiseen ja edelleenkehittämiseen ja erityisesti Scope 3 -päästöjen vähentämiseen. Vuoden 2023 Scope 3-laskelmamme osoittaa, että elintarviketeollisuudelle tyypillisesti suurin osa Scope 3 -päästöistämme syntyy raaka-aineiden tuotannosta ja viljelystä. Pääraaka-aineemme eli viljojen osuus

hiilidioksidipäästöjen kokonaisuudesta on noin 60%. Laskelma vahvistaa näkemystämme siitä, että jatkossa meidän tulee tehdä vahvemmin yhteistyötä toimitusketjun, ja erityisesti alkutuottajien, kanssa kokonaispäästöjen vähentämiseksi.

SBTi:n perustajia ovat ilmastotietojen raportointiin keskittynyt kansainvälinen Carbon Disclosure Project (CDP), YK:n yritysvastuuhanke UN Global Compact, ympäristöön ja kestävään kehitykseen keksittyvä World Resources Institute (WRI) -tutkimusorganisaatio sekä ympäristönsuojeluun keskittynyt kansalaisjärjestö World Wide Fund for Nature (WWF).

HANKINNAN VASTUULLISUUDEN KEHITTÄMINEN ON JATKUVAA TYÖTÄ

Muuttuvassa toimintaympäristössä raaka-aineiden vastuullinen hankinta ja erilaisten riskien arvioiminen on jatkuvaa kehitystyötä. Vuonna 2024 olemme tehneet uuden konkreettisen toimenpidesuunnitelman hankinnan vastuullisuuden kehittämiseksi.

Elintarvikealalle on tyypillistä, että hankintapäätökset ja tavaran toimittajien monitorointi perustuu pitkälti elintarviketeollisuuden laatu- ja turvallisuusstandardeihin. Ne ovat ohjanneet alan toimintaa jo pitkään, mikä tarkoittaa, että yritysten käytännöt ja järjestelmät on rakennettu vastaamaan näitä standardeja. Menossa oleva murroskausi uusine huolellisuusvaatimuksineen edellyttää olemassa olevien käytäntöjen ja työkalujen muokkausta niin, että pystymme entistä paremmin keskittymään mahdollisten kielteisten vaikutusten hallintaan.

Vuonna 2024 keskeinen tavoitteemme onkin ollut luoda selkeä suunnitelma niistä toimenpiteistä, jotka edistävät Raision toimitusketjuun liittyvien ihmisoikeus- ja vastuullisuusriskien hallintaa. Tavoitteena on ollut myös luoda jatkuva prosessi näiden riskien hallintaan sekä parantaa toimitusketjumme ihmisoikeus- ja vastuullisuusriskien läpinäkyvyyttä.

Toimenpidesuunnitelmamme muodostuu neljästä osa-alueesta: riskien hallintaprosessit; toimittajahallinta ja hankintakäytännöt; politiikat, linjaukset ja lainsäädäntö; sisäinen osaaminen ja ohjeistukset. Osa-alueisiin kuuluu alakokonaisuuksia.

KESTÄVÄ RUOKAKETJU

– PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2022–2025

- Kehitämme tuotantoketjuamme yhä vastuullisemmaksi arvioimalla tuotantoketjun ihmisoikeusvaikutuksia ja minimoimalla riskejä.
- Minimoimme raaka-aineidemme negatiivisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia.
- Vaalimme ja edistämme luonnon monimuotoisuutta yhdessä toimittajiemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa.

Ihmisoikeus- ja vastuullisuusriskien hallinnan osa-alueet Raision toimitusketjussa:

Riskirekisteri UUSI	Toimittajien itsearviointikysely	Toimittaja-arviointi	Auditoinnit	Supplier Code of Conduct
Raision vastuullisuus-politiikat	Vastuullisuuslinjaukset	Vastuullisuus-sertifioinnit	Dokumentointi/Jäljitettävyys	Ihmisoikeusriskien monitorointiprosessi UUSI
Code of Conduct	Grievance Mechanism	Marjan- ja hedelmänhankinnan hallintatoimenpiteet	Vastuullisuus-koulutukset	Ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit

Yleiset toimintaperiaatteet ja ihmisoikeuspolitiikka

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen luo pohjan arvoillemme ja yleisille toimintaperiaatteillemme, jotka ohjaavat jokapäiväistä työtämme.

Toimimme Raisio-konsernille määritellyn globaalien ihmisoikeuspolitiikan mukaan. Sovellamme globaalia ihmisoikeuspolitiikkaa kaikissa Raision konserniyhtiöissä maailmanlaajuisesti. Raisio-konsernissa noudatetaan voimassa olevia kansainvälisiä ja paikallisia lakeja kaikissa toimintamaissa.

Kunnioitamme YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia. Nämä oikeudet kattavat yhdistymisvapauden, järjestäytymisoikeuden ja oikeuden olla järjestäytymättä, oikeuden työehtosopimusneuvotteluihin, pakkotyön ja lapsityövoiman käytön kiellon sekä työntekijöiden tasavaroiset mahdollisuudet ja kohtelun. Raisio-konsernin globaali ihmisoikeuspolitiikka täydentää yhtiön yleisiä toimintaperiaatteita, ja sitä sovelletaan kaikissa Raision konserniyhtiöissä maailmanlaajuisesti.

Olemme tehneet jo vuosia töitä toimitusketjun vastuullisuuden kehittämisen parissa. Vaadimme kaikkia toimittajia ja alihankkijoita valvomaan ihmisoikeuksien toteutumista toiminnoissaan ja teemme yhteistyötä toimittajien ja alihankkijoiden kanssa varmistaaksemme, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan koko toimitusketjussa.

Tavoitteemme on aina varmistaa koko toimitusketjun vastuullisuus huolellisesti jo ennen kuin hyväksymme jonkin tavarantoimittajan tai palveluntoimittajan kumppaniksemme. Edellytämme tavarantoimittajan sitoutuvan Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin (Supplier Code of Conduct) ja sen ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin. Toimittajan sitoutuminen ihmisoikeuksien kunnioittamiseen varmistetaan jo ennen sopimuksen tekoa.

Vuoden 2024 lopussa 99,8 (2023: 99,8; 2022: 99,8) prosenttia kaikkien suorien hankintojen arvosta hankittiin toimittajilta, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin tai joiden omat eettiset periaatteet Raisio on hyväksynyt.

Tarvittaessa käytämme erilaisia työkaluja arvioidaksemme ihmisoikeusriskejä ja -vaikutuksia ja tunnistaaksemme tosiasialliset ja mahdolliset ihmisoikeusongelmat.

Auditoimme toimittajia ja alihankkijoita säännöllisesti. Ihmisoikeuksiin liittyviä asioita tarkastellaan myös itsearviointilomakkeella. Lomake toimitetaan Raisiolle säännöllisin väliajoin ja aina ennen Raision toimittajana tai alihankkijana aloittamista.

Ihmisoikeusriskit elintarvikealalle tyypillisiä

Raision hankintaketjusta tunnistetut ihmisoikeusriskit ovat hyvin tyypillisiä elintarviketeollisuuden toimijoille, joiden arvoketjut ulottuvat alkutuotantoon eli pelloille saakka. Esille nousevat riskit liittyvät hankintamaihin, raaka-aineisiin tai tavarantoimittajiin, joiden liiketoimintamalliin liittyy kohonnut riski erityisesti työelämän oikeuksien loukkauksiin. Tällaisia ovat monet maatalouteen liittyvät liiketoiminnat erityisesti silloin, kun niissä käytetään paljon ulkomailta tulevaa työvoimaa.

Vuonna 2024 olemme keskittyneet parantamaan valmiuksiamme tehdä sosiaalisia auditointeja. Sosiaalisessa auditoinnissa arvioimme kumppanien ja alihankkijoiden toimintaa ja toimitusketjua eettisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta. Auditoinnissa tarkastellaan, miten kumppanimme noudattavat sosiaalisia, ympäristöllisiä ja työehtosopimukseen liittyviä standardeja ja millaisia vaikutuksia niillä on työntekijöiden oikeuksiin, työoloihin ja yhteisöihin. Tähän saakka olemme integroineet sosiaaliseen vastuuseen ja ihmisoikeuksiin liittyvät kysymykset osaksi muita auditointeja, mutta jatkossa alamme tehdä myös pelkästään sosiaalisiin näkökulmiin keskittyviä auditointeja.

Raision tietoon ei ole tullut yhtiön toimintaan liittyviä ihmisoikeusrikkomuksia.

Raaka-aineiden jäljitettävyyttä kehitetään jatkuvasti

Olemme systemaattisesti kehittäneet raaka-aineiden alkuperämaiden jäljitettävyyttä ja läpinäkyvyyttä sekä sitä kautta niihin liittyvien riskien hallintaa. Riskejä ei pystytä kokonaan poistamaan, mutta keskeistä on parantaa osaamista riskien tunnistamiseksi, ymmärtämiseksi ja hallitsemiseksi, jotta mahdollisiin riskeihin voidaan reagoida. Ihmisoikeusriskejä pyritään estämään, vähentämään ja poistamaan mahdollisuuksien mukaan.

Raaka-aineiden alkuperämaa- ja jäljitettävyytietoja tarvitaan paitsi riskien arviointiin, myös muun muassa ihmisoikeusvaikutusten arviointiin ja Scope 3 -laskelmiin.

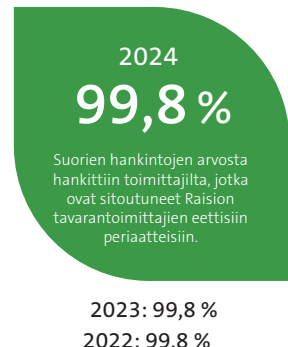
Alkuperämaa- ja jäljitettävyytietojen dokumentointi liittyy myös EU:n metsäkatoasetukseen, jonka velvoitteet alkavat näillä näkymin koskea yrityksiä vuoden 2025 lopusta alkaen. Asetus vaikuttaa muun muassa soijan, kaakaon, palmuöljyn ja suklaan käyttöön. Metsäkatoasetuksen myötä Euroopan Unionin alueelle ei saa tuoda eikä siellä saa markkinoida metsäkatoasetuksen piiriin kuuluvia raaka-aineita, jos niille ei ole tehty vaikutusten huolellisuusarviointia. Lisäksi raaka-aineiden tarkka alkuperä on oltava tiedossa. Metsäkatoasetuksen vaikutukset Raisiolle eivät ole arviomme mukaan kovin suuret, mutta seuraamme, tarvitaanko jatkossa sertifioituja raaka-aineita vai osoittautuuko metsäkatoasetus jopa sertifiointeja tiukemmaksi.

Riskiraaka-aineiden osuus on pieni, mutta tärkeä

Raaka-aineita hankittaessa käytämme BSCI:n riskimaaluo- kistusta, jolla pyritään ohjaamaan hankintoja matalan riskin maihin. BSCI:n riskimaaluo- kistuksesta huolimatta myös Raisiolla joudutaan hankkimaan raaka-aineita riskimaista, sillä raaka-aineita ei välttämättä ole saatavilla muualta. Emme itse hanki raaka-aineita riskimaista, vaan ne tulevat välittäjänä toimivan yrityksen kautta. Lisäksi jotkut raaka- aineet sisältävät riskimaista lähtöisin olevia ainesosia.

Tuotteissamme käytettävistä raaka-aineista valtaosa, 94 (2023: 93; 2022: 94) prosenttia, on kasvipohjaisia. Viljojen – kuten kauran, vehnän ja rukiin – osuus raaka-aineista on 87,7 (2023: 86,4; 2022: 88) prosenttia. Elintarvikkeiden valmistuk- sessa käyttämästämme viljasta 96 % on suomalaista.

Suomalaiset viljatilat ovat perinteisesti perhetiloja ja niissä käytetään hyvin vähän ulkopuolista työvoimaa, joten ihmisoikeusriskit ovat pääraaka-aineidemme osalta pienet. Viljojen osalta ostamme ulkomailta ainoastaan durumvehnää, jota käytetään pastan valmistuksessa ja jota ei viljellä lainkaan Suomessa. Durum-vehnä on riskiraaka-aine ihmisoikeusriskien näkökulmasta, sillä sen osalta näkyvyy- s tuotteen alkuperämaahan on hyvin heikko.

Riskiarvioidemme perusteella soija, palmuöljy ja kaakao ovat korkean riskin raaka-aineita. Niiden tuotannossa esimerkiksi työntekijöiden oikeuksiin ja ympäristövastuuseen liittyvien riskien on tunnistettu olevan suurempia kuin muissa käyttämässämme raaka-aineissa. Minimoimme tätä riskiä hankkimalla vastuullisuussertifioitua soijaa, palmuöljyä ja kaakaota. Näiden kolmen raaka-aineen osuus kaikista käyttämistämme raaka-aineista on kuitenkin suhteellisen pieni: soijan osuus raaka-aineidemme kokonaismäärästä on 0,2 %, palmuöljyn 0,2 % ja kaakaon ja suklaan 0,1 %.

Raportoimme tuotteidemme valmistukseen käytetyt raaka-aineet omasta tuotannostamme ja alihankkijoiden osalta. Kaikki Raisiolle alihankintana tuotteita valmistavat toimittajat sijaitsevat Euroopassa.

Marjat ja hedelmät riskiraaka-aineiden listalla

Vaikka marjojen ja hedelmien osuus raaka-aineidemme kokonaismäärästä on pieni – 0,6 % – nostimme vuonna 2022 riskiraaka-aineiden listalle myös marjat ja hedelmät sekä niistä valmistetut soseet, hillot ja tiivisteet.

Niiden ryhmittäminen riskiraaka-aineeksi ei perustu maaluokitukseen eikä yksittäiseen raaka-aineeseen vaan siihen, että niiden keräily ja viljely on erittäin työvoimaintensiivistä ja tuo sitä kautta mukaan ihmisoikeusriskien mahdollisuuden myös sellaisissa maissa, joita ei yleisesti luokitella riskimaiksi. Vuonna 2023 toteuttamamme ihmisoikeusriskien analyysihanke myös vahvisti, että arviomme marjojen ja hedelmien kuulumisesta riskiraaka-aineisiin on oikea. Raaka-aineiden toimitusketjut ovat pitkiä, ja siksi ongelmien alkuperään on vaikea päästä käsiksi.

Suomessa esille nousseet marjanhankinnan ihmisoikeusongelmat osoittivat meille, että olemme tuudittautuneet liikaa siihen, että suomalainen järjestelmä käytäntöineen saa epäkohdat korjattua niiden tultua ilmi. Kun epäkohdat tulivat ilmi, nostimme marjat ja hedelmät omassa raaka-aineiden arvioinnissamme riskiraaka-aineiden joukkoon riippumatta siitä, mistä maasta marjat tulevat.

Vastuulliseen toimintaan kuuluu se, että kannamme vastuun ja pyrimme muuttamaan käytäntöjä vastuullisiksi. Viranomaistoimien lisäksi tarvitaan elintarvikeketjun toimijoiden yhteistyötä. Olemmekin käynnistäneet keskustelut muun teollisuuden ja järjestöjen kanssa siitä, löytyisikö yhteisiä, tehokkaita tapoja vaikuttaa. Olemme tehneet selvityksiä esimerkiksi Reilun Kaupan sertifioiman suomalaisen marjan hankkimisesta, ja jatkamme vuoden 2025 aikana eri vaihtoehtojen kartoittamista entistä vastuullisempien hankintakäytäntöjen löytämiseksi.

Omalta osaltamme olemme vuonna 2024 tiukentaneet käytäntöjä esimerkiksi uuden sopimuskauden osalta ja täydentäneet tavarantoimittajien eettistä ohjetta marja-alaa

RAISION TUOTTEISIIN KÄYTETYT RAAKA-AINEET

	2024	2023	2022
Viljat	87,7 %	86,4 %	88 %
Öljyt ja rasvat	1,7 %	1,8 %	2 %
Maito	6,3 %	7 %	6 %
Kasviproteiinit	0,2 %	0,3 %	0,3 %
Soija	0,2 %	0,5 %	0,2 %
Kaakao ja suklaa	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Palmuöljy	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Marjat ja hedelmät	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Muut	3,0 %	3,1 %	3 %

koskevalla liitteellä, joiden kummankin noudattamista jatkossa vaadimme marja-alan kumppaneilta.

Kun olemme uusineet marjojen ostosopimusta, olemme tavarantoimittajien eettisten periaatteiden allekirjoittamisen lisäksi vaatineet marjatoimittajia allekirjoittamaan liitteen, jossa on tarkennettu vaatimuksia marjanpoiminnan suhteen. Siinä marjatoimittajat sitoutuvat muun muassa

- takaamaan marjanpoimijoille reilut ja kohtuullisen minimikorvauksen
- varmistamaan, että poimijoiden työ- ja elinolosuhteet ovat turvalliset ja hyvät
- varmistamaan, että ulkomailta tulevat poimijat ovat tietoisia Suomen tulotasosta ja elinkustannuksista ennen maahan tuloa
- ettei poimijoilta laskuteta ylimääräisiä kuluja, joita ei ole sovittu ennalta ja joiden suuruutta he eivät ole pystyneet arvioimaan etukäteen.

Vastaavia toimia ovat vaatineet ne yritykset, joilta ostamme hilloja ja jotka käyttävät hilloissaan näiden yritysten luonnonmarjoja.

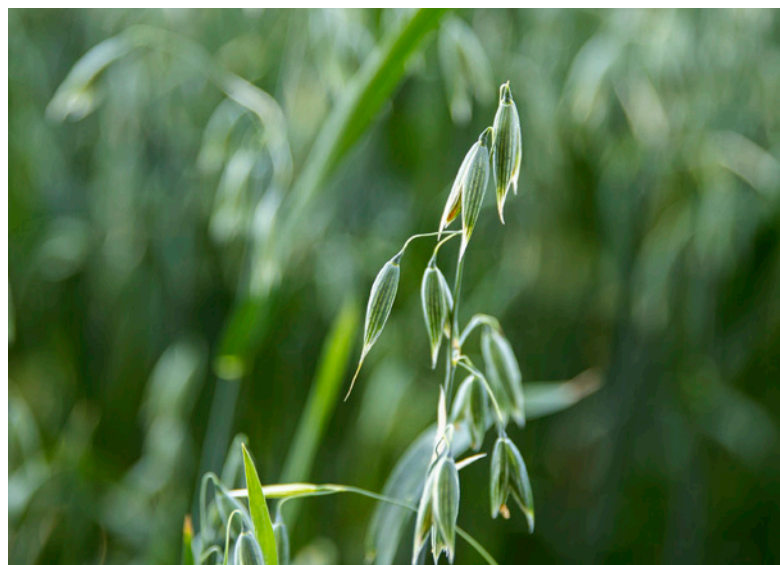
Suurimmat vaikutukset biodiversiteettiin raaka-aineiden kautta

Biodiversiteettivaikutusten mittaamiseen ei toistaiseksi ole kehitetty yhtä selkeää mittaria kuin hiilidioksidipäästöjen mittaamiseen. Vaikutusten arviointiin on kuitenkin olemassa erilaisia menetelmiä, joita hyödyntämällä arviointeja on mahdollista tehdä. Yrityksen näkökulmasta tämä yhteismitallisen mittarin puute on haaste, koska sekä ulkoiset että sisäiset sidosryhmät haluaisivat yksiselitteisiä tuloksia, mittareita ja tavoitteita.

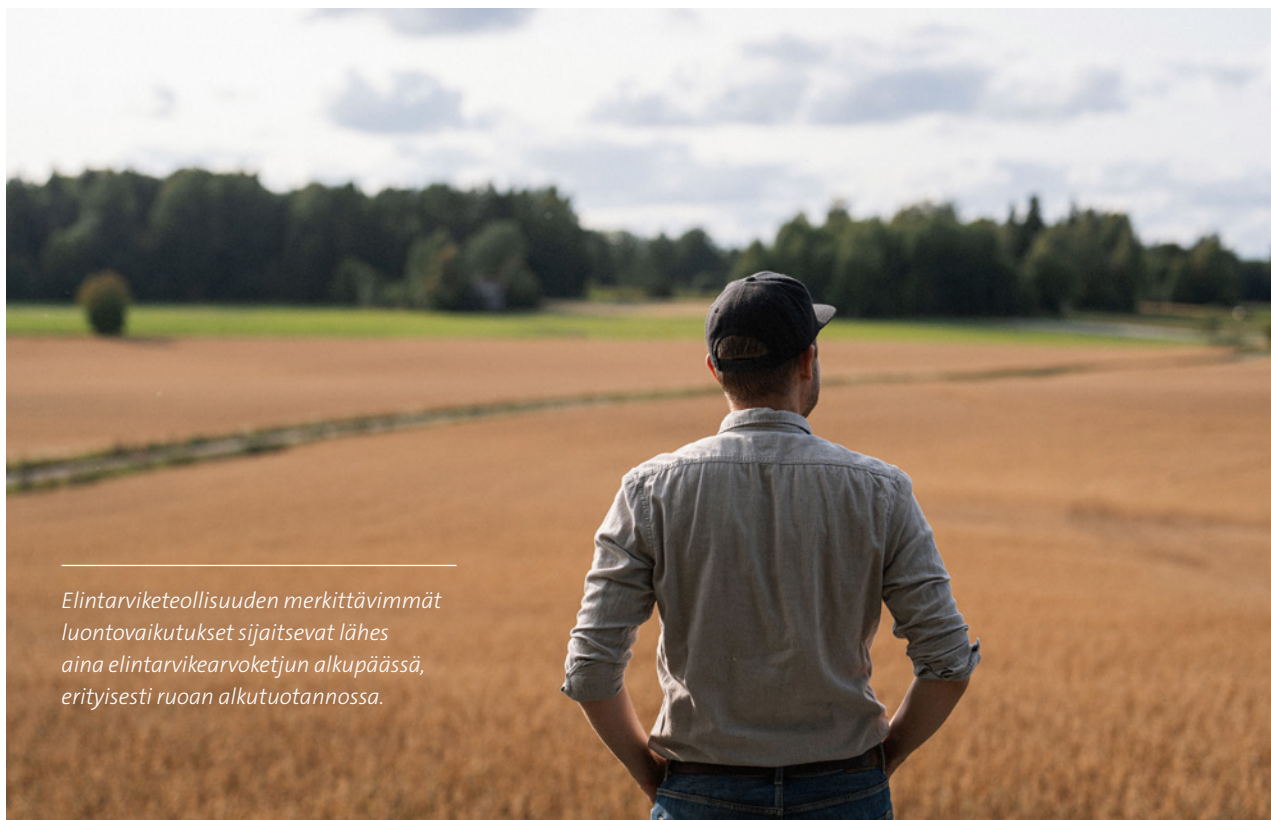
Samoin kuin ilmastoasioissa biodiversiteettivaikutusten ja riippuvuuksien tarkastelu aloitetaan yrityksen omista toiminnoista. Raison omat tuotantolaitokset sijaitsevat kaikki Suomessa. Ne eivät sijaitse biodiversiteetin kannalta erityisillä alueilla (key biodiversity areas), eikä tällaisia alueita sijaitse myöskään niiden välittömässä läheisyydessä.

Suomen Elintarviketeollisuusliitto ry:n biodiversiteetti- taustaryhmän vuonna 2023 tekemän selvityksen mukaan elintarviketeollisuuden merkittävimmät luontovaikutukset sijaitsevat lähes aina elintarvikearvoketjun alkupäässä, erityisesti ruoan alkutuotannossa. Ruoantuotannon suuri vaikutus luonnon monimuotoisuuteen johtuu erityisesti sen vaatimasta suuresta pinta-alasta.

Tuotantoketjun alkupäässä oleviin vaikutuksiin pystyy vaikuttamaan vain paikallisilla toimilla, ja pitkät tuotantoketjut vaikeuttavat sekä tiedonsaantia että toimenpiteiden tekemistä.

Raison suurimmat vaikutusmahdollisuudet liittyvätkin raaka-aineisiin. Raison pääraaka-aineet ovat kasvipohjaisia. Lisäksi valikoimiin kuuluvat kasviproteiinituotteet, jotka vähentävät maankäyttöä. Sertifioitujen raaka-aineiden käytöllä puolestaan voidaan vähentää riskiraaka-aineiden käytön haitallisia vaikutuksia biodiversiteettiin. Jatkamme biodiversiteettivaikutusten arviointia, ja tavoitteemme on tehdä toimenpidesuunnitelma vaikutusten vähentämiseksi ja mittaamiseksi.

Elintarviketeollisuuden merkittävimmät luontovaikutukset sijaitsevat lähes aina elintarvikearvoketjun alkupäässä, erityisesti ruoan alkutuotannossa.

Raisio selvitti kauran viljelyn hiilijalanjäljen

Raision käyttämistä raaka-aineista viljat ovat määrällisesti merkittävien. Siksi myös viljojen viljelyn aiheuttamat päästöt ovat osaltaan merkittävät Raision kokonaispäästöjä laskettaessa.

Vilja hankitaan sadoilta maataloilta, joiden viljelyala, sijainti, maalaji ja viljelykokonaisuus poikkeavat toisistaan. Toisaalta viljelyn päästöihin vaikuttaa hyvin moni asia. Toisiin tekijöihin viljelijä voi vaikuttaa omilla valinnoilla, kuten pellon muokkaus- tekniikalla, mutta toisaalta pellon maalajin muuttaminen on lähes mahdotonta.

Tähän mennessä olemme kauratuotteiden valmistusta koskeissa laskelmissa käyttäneet Luonnonvarakeskuksen arvioimaa kansallista kauran tuotannon hiilijälkiarvoa. Hankkeella oli tarkoitus selvittää, mikä on Raision sopimusviljelijöiden tuottaman kauran hiilijalanjälki. Yhteistyökumppaniksi valittiin suomalainen Envitecpolis Oy, joka tarjoaa osaamista ja laskentatyökalun.

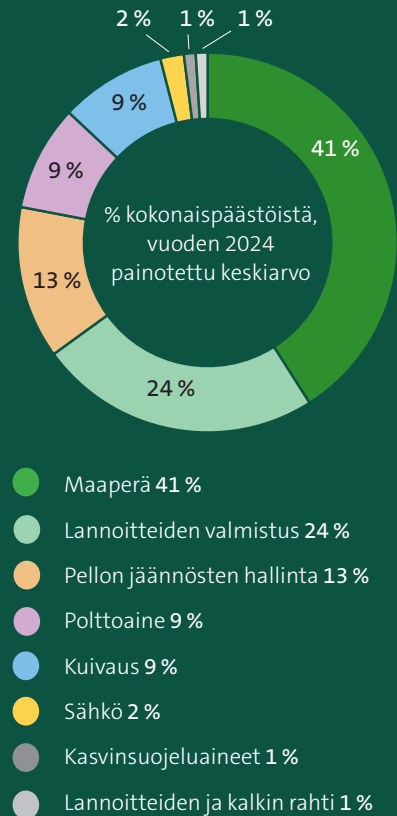
Merkittävimpiä tekijöitä kauran viljelyn päästöihin ovat satotaso, maaperä ja lannoitus. Pellon maalajiin viljelijä ei voi vaikuttaa, mutta muokkaustapaan voi, ja se vaikuttaa paljon päästöjen määrään. Mitä vähemmän maata muokataan, sitä vähemmän päästöjä. Ilman ravinteita vilja ei kasva, mutta lannoituksen määrällä ja tyypillä on merkitystä, sillä varsinkin typpilannoitteiden valmistus aiheuttaa paljon päästöjä. Tärkeää on, että lannoitusmäärä optimoidaan sato-odotusten mukaisesti.

Viljely aiheuttaa päästöjä tuotantopanosten ja energian kulutuksen kautta. Panosten määrän optimointi satotasoon nähden ratkaisee paljon tulosta. Mitä suurempi sato, sitä alhaisemmaksi muodostuu tuotantopanosten ja käytetyn energian vaikutus tuotettua satokiloa kohti. Kesän 2023 viljelyolosuhteet olivat haastavat ja monilla viljelijöillä sato jäi normaalia alhaisemmaksi. Toisaalta tulokset kertovat, että erittäin hyviinkin satotasoihin päästiin myös vaikean vuonna. Tähän vaikuttaa sääolosuhteiden lisäksi pellon kasvukunto ja viljelijän ammattitaito.

Tulos osoittaa, että Raision sopimusviljelijät ovat ammattitaitoisia ja viljelevät ympäristöä kunnioittaen.

Kauran viljelyn päästöjen jakautuminen

Lähde: Envitecpolis Oy

Hankkeeseen osallistui 50 viljelijää, jotka syöttivät viljelytiedot EnvitecVisio-järjestelmään, ja laskenta tapahtui Cool Farm Tool -laskentatyökalun avulla. Kerättäviä viljelytietoja olivat mm. satotaso, lannoituksen määrä, kasvinsuojelutoimenpiteet, energian kulutus, pellon muokkausmenetelmät, keräjäkasvien käyttö ja pellon maalaji. Kukin viljelijä sai tiedoksi oman tuotannon hiilijalanjälkituloksen ja Raisio kokonaistuloksen.

Kauran viljelyn hiilijalanjälki on Suomessa keskimäärin on 0,58 kg CO₂e/satokg. Raision sopimusviljelijöiden keskiarvo oli 0,32 kg CO₂e/satokg, ja kun huomioidaan maankäytön muutokset ja turvepellot, keskiarvo on 0,18 kg CO₂e/satokg. Tulos on hyvä ja osoittaa, että Raision sopimusviljelijät ovat ammattitaitoisia ja viljelevät ympäristöä kunnioittaen. Viljelijät ovat ottaneet käyttöön monia kestävän viljelyn toimenpiteitä, ja siinä samalla ovat pystyneet vähentämään viljelystä aiheutuneita päästöjä.

Raision käyttämien viljojen hiilijalanjäljen selvitystyö jatkuu sadon 2024 osalta. Kauran viljelijöiden lisäksi pyrimme saamaan mukaan myös muiden käyttämiemme viljojen - vehnä, ruis ja ohra - viljelijöitä mukaan. Viljelytietojen keräämisen ohella on tärkeää saada viljelijöille tietoa, miten viljelyn päästöjä pystytään vähentämään, pellon kasvukuntoa parantamaan ja samalla lisäämään viljelyvarmuutta ilmastonmuutoksen aiheuttamissa olosuhdevaihteluissa.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Raision riskienhallintaa on kehitetty eteenpäin vuodesta 2022 lähtien. Toimintamallin tavoitteena on paitsi tunnistaa riskit ja niiden hallintakeinot entistä kattavammin, löytää myös näkökulmia muuttaa riskejä mahdollisuuksiksi.

Raision riskienhallintajärjestelmässä jokaiselle johtoryhmän jäsenelle on vastuutettu omalle vastuualueelle kuuluvien riskien jatkuva valvonta ja seuranta sekä hallintakeinojen riittävyyden arviointi. Vuonna 2024 riskien arviointia laajennettiin merkittävästi, kun Raision toimintajärjestelmään luotiin työkalu, jolla aiempaa huomattavasti suurempi joukko organisaatiosta systemaattisesti tarkastelee riskejä osana normaalia liiketoimintaa. Johtoryhmän vastuulla on tarkastella toimintajärjestelmästä löytyviä riskinarvioita vähintään kerran vuosineljänneksessä ja arvioida, ovatko riskin hallintakeinot riittävät ja jos eivät ole, miten niitä kehitetään. Hallintakeinojen riittävyyttä arvioidaan kolmiportaisella kriteeristöllä.

Riskienhallintakeinojen ja niihin liittyvien toimenpidesuunnitelmien edistymistä seurataan säännöllisesti johtoryhmässä, ja edistymisestä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Uusi ESRS-standardi laajentaa perinteistä riskikeskeistä lähestymistapaa ja korostaa vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen. Nämä uudet vaatimukset vaikuttavat jatkossa myös Raision riskienhallinnan käytäntöihin. Kaksoisolennaisuuden (double materiality) myötä vaikutusten merkittävyyttä ei arvioida pelkästään taloudellisen suorituskyvyn näkökulmasta, vaan vaikutusten merkittävyyttä arvioidaan myös yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta.

Kun perinteinen riskienhallinta keskittyy taloudellisiin ja operatiivisiin riskeihin, ESRS:n myötä mukaan sisällytetään entistä syvemmin kestävyysriskit, pitkän aikavälin riskit ja integrointi strategiaan sekä kestävyysliittyvien seikkojen arviointi mahdollisuuksien näkökulmasta.

Näitä ESRS-standardin IRO-näkökulmia (impact, risk, opportunity) yhdistetään jatkossa Raision riskienhallintatarkasteluun ja -käytäntöihin.

Ilmastonmuutoksen vaikutus satoon

Raision merkittävin ympäristöriski on ilmastonmuutoksen vaikutus satoon ja sitä kautta tärkeimmän raaka-aineen eli viljan laatuun, saatavuuteen ja hintaan.

Satokaudella 2024 viljan laatu oli keskimääräinen ja vuotta 2023 parempi. Syksyllä keskustelua käytiin vilkkaasti laadun ja hometoksiinien turvallisuusrajan ympärillä. On aivan oikein, että toimintatapoja haastetaan ja testataan, sillä se vie myös laatutyötä eteenpäin ja kehittää toimintaa.

Raaka-aineen turvallisuus ei kuitenkaan ole mielipide- tai toimintatapakysymys, vaan se on minimitaso, josta ei voida tinkiä. Hometoksiinien turvallisuusrajan on määrittänyt Euroopan ruokaturvallisuusviranomaisen EFSA (European Food Safety Authority), ja komissio on määritellyt nämä rajat lainsäädännöksi. EFSA on määritellyt meille kuluttajille turvallisen ruuan raja-arvot, ja niitä me Raiosilla noudatamme.

Riskit henkilöstön osalta

Suurimpina riskeinä sosiaalisten asioiden ja henkilöstön osalta näemme vakavat työtaturmat sekä osaavan henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden varmistamisen.

Henkilöstöön liittyviä riskejä hallitaan kehittämällä työturvallisuus- ja yrityskulttuuria, edistämällä tavoitteellisesti työhyvinvointia, osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja johtamista sekä tukemalla monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja inklusiota. Suomessa käytössämme on Mehiläisen esihenkilökompassi, joka on varhaisen välittämisen mallin työkalu. Se helpottaa työkyvyttömyysriskien havaitsemista ja auttaa lyhyiden toistuvien ja pitkien sairauspoissaolojen sekä työtaturmaprosessin seurannassa. Työkalu antaa esihenkilöille reaaliaikaista tietoa ja siten auttaa varhaisen välittämisen mallin mukaisessa toiminnassa. Työkalu on myös tietoturvallinen ja helppo yhteydenottoväline työterveyshuoltoon. Kehitämme myös yrityskulttuuria tavoitteellisesti sekä turvallisuuden että työhyvinvoinnin näkökulmasta. Hyödynnämme systemaattisesti tavoite- ja kehityskeskusteluja osana tätä kehitystyötä. Seuraamme henkilöstön tyytyväisyyttä erilaisin kyselyin ja vastaamme niiden tuloksiin toimenpitein.

Lainsäädännön seuraaminen on osa riskinhallintaa – case: kauran nikkelpitoisuus

Raision viljanhankinta on ollut aktiivisesti vaikuttamassa Euroopan komission päättämään elintarvikkeiden ja raaka-aineiden nikkelpitoisuuden enimmäismäärien raja-arvoon ja ollut kansallisella tasolla varmistamassa, että raja-arvot ovat jatkossakin toteuttamiskelpoisia. Erityistä huolta Raision näkökulmasta aiheutti kauralle suunnitellut nikkelin enimmäismäärätasot, sillä tiedossamme oli entuudestaan, että viljoista kauran ja erityisesti Suomessa tuotetun kauran nikkelpitoisuudet ovat korkeammat kuin muilla viljoilla.

Euroopan komission ensimmäinen asetusluonnos elintarvikkeiden raskasmetallipitoisuuden muutoksista julkaistiin vuonna 2022. Asetus sisälsi enimmäisraja-arvon myös nikkelin osalta. Ensimmäinen ehdotus oli 3 mg/kg. Alkoi määrätietoinen tiedon kerääminen, tutkimustulosten selvittäminen, lisäanalyysojen tekeminen ja keskustelun herättäminen yleisesti yhteisissä foorumeissa siitä, että meillä saattaa olla merkittävä ongelma suomalaisen kauran elintarvikekäytön jatkosta sekä Raisiolla että koko sektorilla. Analyysitulokset vahvistivat aikaisempaa näkemystä. Jos esitetty raja-arvo olisi toteutunut, iso osa suomalaisesta kaurasta ei olisi enää ollut käyttökelpoista elintarvikekäyttöön.

Viljanhankintatiimi oli aktiivisesti yhteydessä mm. maa- ja metsätalousministeriöön, Elintarviketeollisuusliittoon, tuottajajärjestöön, tutkimuslaitoksiin, muihin myllyihin sekä kauran vientiä harjoittavaan maatalouskauppaan ja on ollut laatimassa kannanottoja sekä suoraan komissiolle että alan muille toimijoille Euroopassa. Raision viljanhankintatiimi oli myös ensimmäisenä nostamassa asiaa ja ongelmaa esille, ennen kuin oikeastaan kukaan oli havainnut ongelmaa olevan olemassakaan.

Kahden vuoden ajan toimimme asiaa esille, vaikutimme eri tasoilla ja toimimme eri yhteyksissä esille tilanteen vakavuuden. Pikkuhiljaa saimme kotimaan toimijat ymmärtämään komission luonnosesityksen aiheuttamat ongelmat, ja sitä kautta myös komissio ymmärsi asian ja muutti pikkuhiljaa talven 2023 esityksen sisältöä.

Helmikuussa 2024 komissio äänesti ja hyväksyi asetusesityksen. Aivan viime metreillä komissio teki asetustekstiin muutoksen, jonka mukaan nikkeliä koskevat raja-arvot asettuivat voimaan 1.7.2024, mutta kauralle vasta 1.7.2026. Raja-arvoksi asetettiin raakakauralle 7,5 mg/kg ja kuoritulle kauralle 5 mg/kg. Jos raja-arvo olisi jäänyt komission työryhmän alun perin esittämälle tasolle, se olisi ollut sekä meille että muille Suomessa kauraa käyttäville elintarvikealan toimijoille hyvin suuri riski.

Miksi kauran nikkelpitoisuus on korkeampi kuin muiden viljojen?

Syytä siihen, miksi kaura ottaa maaperästä nikkeliä veden, ravinteiden ja muiden aineiden mukana enemmän kuin muut viljat, ei tarkalleen tiedetä. Tutkimukset kuitenkin osoittavat, että näin on. Ja siksi myös kauran nikkelpitoisuudelle asetettu raja-arvo on selvästi korkeampi kuin muille viljoille.

Myöskään sitä ei vielä tiedetä, onko eri kauralajikkeiden välillä eroja. Suomessa on alkanut tutkimushanke Haitalliset yhdisteet pois kaurasta (HAKA-hanke), jossa on tarkoitus selvittää mm. näitä lajikkeiden välisiä mahdollisia eroja. Hanke on alkanut vuoden 2024 alussa ja kestää kolme vuotta. Raisio on mukana hankkeessa.

Alan toimintamallit kuntoon siirtymäaikana

Nikkelin osalta haasteellista on se, että syy-seuraussuhteista ei ole kovin paljon tietoa eikä riittävän tiedon hankkiminen käy kädenkäänteessä. Kaikki tämä aiheuttaa epävarmuutta ja kustannuksia, mutta toisaalta ratkaisuja on etsittävä ja löydettävä yhteistyössä.

Kaura on Suomelle tärkeä tuote pellolta pöytään. Kauran nikkelpitoisuuden hallinta huonosti hoidettuna voi muodostua todellista konkreettista ongelmaa suuremmaksi mainehaitaksi, jos emme suhtaudu siihen vakavasti ja ratkaisukeskeisesti. Kahden vuoden siirtymäaika ennen raja-arvojen voimaantuloa antaa meille onneksi aikaa kehittää toimintamallit kuntoon.

VASTUULLISUUDEN LÄHTÖKOHDAT

Olemme sitoutuneet kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstämme, ympäristöasioistamme ja henkilöstöstämme. Pohjan kaikille tekemisellemme luovat Raision tarkoitus, arvot, Hyvän ruuan vastuullisuusohjelma sekä konsernin yleiset toimintaperiaatteet ja muut määrittelemämme politiikat.

Yleiset toimintaperiaatteet

Raision yleiset toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä niitä täydentävät sisäiset ohjeet ja politiikat luovat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle. Yleiset toimintaperiaatteet koskevat kaikkea Raisio-konsernin liiketoimintaa, koko henkilöstöä, johtoa, hallitusta ja hallintoneuvostoa. Olemme sitoutuneet toimintaperiaatteiden noudattamiseen työssämme ja yhtiötä edustaessamme. Yleiset toimintaperiaatteet ohjaavat jokapäiväistä työtämme ja asettavat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle.

Yleisiin toimintaperiaatteisiin tutustuminen kuuluu kaikkien uusien työntekijöiden perehdytykseen. Raision yleiset toimintaperiaatteet ja lahjonnan vastainen politiikka kieltävät yksiselitteisesti korruption ja lahjonnan. Henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti toimintaperiaatteista ja lahjonnan vastaisesta politiikasta, ja niiden läpikäynti on osa jokaisen uuden raisiolaisen perehdytysuunnitelmaa.

Raision yleisistä toimintaperiaatteista on koko henkilöstölle pakollinen verkkokoulutus suomeksi, englanniksi ja puolaksi. Vuoden 2024 lopussa 68* (2023: 86; 2022: 88) prosenttia raisiolaisista oli suorittanut uudistetun toimintaperiaatteita käsittelevän verkkokoulutuksen. Verkkokoulutuslukumme vaihtui vuonna 2023, ja samalla päivitimme ja uudistimme myös koulutuksia. Tavoitteena oli, että vuonna 2024 jokainen raisiolainen suorittaa uudistetun verkkokoulutuksen Raision yleisistä toimintaperiaatteista. Tämä tavoite ei toteutunut, mutta tavoite edelleen on, että vuoden 2025 aikana jokainen raisiolainen on suorittanut kyseisen verkkokoulutuksen.

Lahjonnan ja korruption vastaiset toimenpiteet huomioidaan myös Raision solmimissa sopimuksissa ja niitä edellytetään Raision tavarantoimittajien eettisissä periaatteissa.

RAISION VASTUULLISTA TOIMINTATAPAA MÄÄRITTELEVÄT PERIAATTEET JA POLITIIKAT

- Raisio-konsernin yleiset toimintaperiaatteet
- Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikka
- Raisio-konsernin globaali ihmisoikeuspolitiikka
- Raisio-konsernin tavarantoimittajien eettiset periaatteet
- Raision tiedonantopolitiikka
- Lahjonnan vastainen politiikka
- Lähipiiriohjeistus
- Sisäpiiriohjeistus
- Väärinkäytöksistä ilmoittaminen

Toimintaperiaatteemme ohjaavat työtämme ja asettavat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle.

*Tämä luku on varmennettu. Löydät EY:n riippumattoman varmennusraportin vastuullisuusosion lopusta.

Whistleblowing-kanavan yhteydenotot ja toimenpiteet

Konsernissamme on käytössä ilmoituskanava mahdollisten väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseksi (whistleblowing). Sen kautta konsernin palveluksessa oleva henkilö tai konsernin asiakas, yhteistyökumppani tai muu sidosryhmään kuuluva voi ilmoittaa epäilemistään väärinkäytöksistä, jotka liittyvät Raisio-konserniin tai sen liiketoimintaan. Ilmoituksen voi halutessaan tehdä myös nimettömänä.

Ilmoituksen voi tehdä epäilyistä tai havainnoista, jotka koskevat epäeettistä toimintaa tai väärinkäytöksiä, joita voivat olla esimerkiksi lakien ja säännösten noudattamatta jättäminen, Raision yleisten toimintaperiaatteiden vastainen toiminta,

korruptio, lahjonta tai eturistiriidat tai finanssimarkkinoita ja erityisesti arvopaperimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten rikkominen.

Ilmoitukset käsitellään aina huolellisesti ja luottamuksellisesti nimettyjen vastuuhenkilöiden koordinoimana käyttäen tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Vuonna 2024 ilmoituskanavaan tuli kaksi ilmoitusta. Kummassakin ilmoituksessa teemana oli epäasialliseksi koettu kohtelu. Toinen ilmoituksista ei johtanut toimenpiteisiin. Toisen osalta tehtiin korjaavia toimenpiteitä yrityksessämme oleviin käytäntöihin.

Raision arvoketju

Raision arvoketju ulottuu ruuan alkutuotannosta kuluttajiin. Vastaamme oman toimintamme ja tuotteidemme vastuullisuudesta ja pyrimme tuottamaan mahdollisimman vastuullisia elintarvikkeita. Omien toimintojen osalta tämä on helpompaa, mutta vaikutusmahdollisuudet ja vuorovaikutuksen aste arvoketjun muissa osissa vaihtelee. Kykymme ja halumme kehittää vastuullisia elintarvikkeita edistää ruokaketjun kestävyyttä.

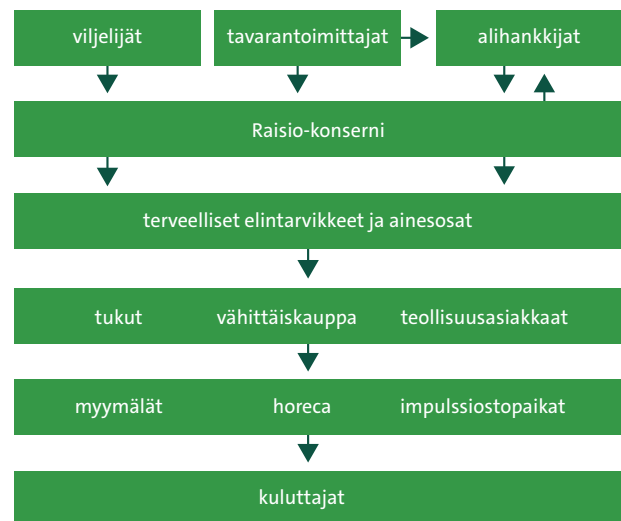
Vaikutamme arvoketjun alkupäähän eli tavarantoimittajiimme noudattamalla vastuullisen hankinnan periaatteita. Edellytämme tavarantoimittajilta ja alihankkijoilta sitoutumista Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin, jotka koskevat muun muassa ympäristövastuuta, kansainvälisten säästöjen mukaisia työoloja, lapsi- ja pakkotyövoiman kieltoa sekä syrjinnän vastaisuutta.

Raision suurin raaka-aineryhmä on viljat, jotka hankimme pääsääntöisesti Suomesta. Osan konsernin brändituotteista valmistavat alihankkijat, joiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ja sopimuksissa määritellään tarkasti muun muassa käytettävien raaka-aineiden laatuvaatimukset.

Kuluttajien tarpeiden ja ruokailutottumusten ymmärtäminen on avainasemassa tuotevalikoiman kehittämisessä. Tutkimme kuluttajien käyttäytymistä ja muuttuvia tarpeita tiiviisti. Siten pystymme tarjoamaan kaupalle kiinnostavia ja luotettavia brändituotteita, jotka vastaavat kuluttajien tarpeita. Meille on erityisen tärkeää kehittää brändejä siten, että ne ovat kaupalle ja kuluttajille kiinnostavia. Kaupan keskusliikkeen, suurkeittiöt ja teollisuusasiakkaat asettavat Raisiolle kriteerejä tuotteiden vastuullisuudesta ja edellyttävät vastuullisuusasioiden raportointia.

Kuluttajatuotteiden arvoketjun loppupäässä vaikutamme kuluttajiin viestinnällisesti esimerkiksi ravitsemukseen liittyvällä tiedolla, pakkausten kierrätysmerkinnöillä, resepteillä ja tuotteiden käyttövinkeillä. Käymme kuluttajien kanssa jatkuvaa dialogia muun muassa sosiaalisessa mediassa ja asiakaspalvelukanavissa. Kuluttajat ovat kiinnostuneita terveellisestä ruuasta, raaka-aineiden alkuperästä ja pakkausten kierrätettävyydestä – yleisesti Raision brändien vastuullisuudesta.

RAISION ARVOKETJU

RAISION TALOUDELLISEN ARVON JAKAUTUMINEN*

M€	2024	2023	2022
Liikevaihto	226,8	219,5	220,8
Tavarantoimittajat ja tuotanto raaka-aineiden, energian ja palveluiden ostot sekä poistot	178,0	172,4	171,5
Henkilöstö palkat ja palkkiot	27,8	25,6	24,6
Omistajat osingot	22,1	22,1	22,1
Investoinnit	7,4	9,0	5,2
Julkinen sektori tuloverot	6,5	4,6	2,5

*Jatkuvat liiketoiminnot; vertailukelpoiset luvut

Olenaisuusarvio ja sidosryhmäkysely

Olenaisuusarviomme perustuu vuonna 2021 toteutettuun sidosryhmäkyselyyn. Olenaisuusarvio toimi ohjenuorana, kun vastuullisuusohjelman tämänhetkiset tavoitteet määriteltiin.

Olenaisuusarviossa tutkitaan tärkeiksi koettujen vastuullisuusasioiden vaikutusta Raisio-konserniin ja niiden merkitystä sidosryhmille. Sidosryhmäkyselyssä vastaajat saattavat nimetä tärkeiksi asioita, joihin Raisio ei välttämättä pysty juurikaan vaikuttamaan. Olenaisuusarvion avulla pystytäänkin tunnistamaan teemat, jotka ovat tärkeitä sekä Raisiolle että sen sidosryhmille. Olenaisuusarvion perusteella olemme valinneet päivitetyn vastuullisuusohjelman tavoitteiksi niitä, joihin pystymme vaikuttamaan.

Sidosryhmäkyselyyn otettiin mukaan kattava joukko Raision sidosryhmien edustajia: omistajia, analyytikoita ja sijoittajia, viljelijöitä, tavarantoimittajia, henkilöstöä, kuluttajia, yritysasiakkaita ja järjestöjä. Reilun kolmen vastausviikon aikana vastauksia saatiin yhteensä 975. Kuluttajia saatiin vastaajien joukkoon erityisesti tuotebrändien sosiaalisen

median kanavien kautta. Kysely toteutettiin suomeksi, englanniksi ja puolaksi. Jotta sidosryhmäkyselyyn saatiin vertailtavuutta, kysymysten pohjana olivat vuonna 2017 toteutetun sidosryhmäkyselyn kysymykset. Kysymyslistaa päivitettiin kuitenkin jonkin verran. Kysely sisälsi kuusi kysymysaluetta, joista oli ryhmitelty Raision Hyvän ruuan ohjelman teemojen alle. Näiden lisäksi oli yksi yleisempi kysymysalue nimeltään ”Vastuullinen Raisio”. Jokainen kysymysalue sisälsi 9–10 kysymysväittämää tai vaihtoehtoa, joista vastaajan tuli valita ne kolme, jotka hänen mielestään ovat tärkeimpiä edistettäviä asioita.

Kun siirrymme vuoden 2024 yritysraportin jälkeen raportoimaan vastuullisuustyöstä uuden kestävyysraportointikäytännön mukaisesti, raporttimme pohjautuu jatkossa raportointistandardin mukaiseen kaksoisolenaisuusarvioon. Olemme työstäneet kaksoisolenaisuusarviota merkittävästi jo vuonna 2024, ja päivitämme sitä tarvittaessa kestävyysraportoinnin yhteydessä.

SIDOSRYHMÄKYSELYSTÄ NOUSSEET TÄRKEIMMÄT VASTUULLISUUSTEEMAT

Numerot viittaavat sidosryhmien käsitykseen aiheiden tärkeysjärjestyksestä

Vastuullinen Raisio

- 1 Tuotteet ovat laadultaan luvatus mukaisia
- 2 Ihmisoikeuksien toteutumisesta huolehtiminen koko toimitusketjussa
- 3 Ruoan toimitusvarmuus
- 4 Pitkän aikavälin kannattavuuteen sijoittaminen lyhyen tähtäimen optimoinnin sijaan
- 5 Tuotantolaitosten laatu- ja ympäristösertifikaatit (esim. ISO 14001)

Kestävä ruokaketju

- 6 Kotimaiset raaka-aineet
- 7 Kotimainen valmistus
- 8 Vastuullisuussertifioidut raaka-aineet
- 9 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen

Terveellinen ruoka

- 10 Ravitsemussuosituksen mukaiset tuotteet
- 11 Täysjyväviljan käyttö tuotteissa
- 12 Tuotteiden sokeripitoisuuden pienentäminen

Tuotepakkausten ympäristöystävällisyys

- 13 Pakkausten kierrätettävyys
- 14 Tuoteturvallisuus ja tuotteen hyvä säilyvyys
- 15 Pakkausmateriaalin minimointi

Henkilöstö: terveellisen ruuan ammatillaiset

- 16 Työn ja vapaa-ajan yhdistämisen edistäminen
- 17 Henkilöstön urakehityksen tukeminen
- 18 Tasa-arvo ja syrjimättömyys työyhteisössä

Ympäristö- ja ilmastotoimet

- 19 Hiilineutraalius Raision omassa toiminnassa
- 20 Ruokahävikin mittaaminen ja pienentäminen
- 21 Toimitusketjun hiilineutraalius
- 22 Investoinnit uusiutuviin energiaratkaisuihin (esim. aurinkoenergia) ja uusiutuvan energian käyttö

Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa

Yritysvastuuseemme kuuluu aktiivinen vuoropuhelu sidosryhmien kanssa. Siten laajennamme käsitystämme siitä, miten strategiamme, tavoitteemme ja toimintamme näyttäytyvät eri sidosryhmille. Asiakkaiden ja kuluttajien mieltymysten ja odotusten kuuntelu herkällä korvalla ja trendien jatkuva seuranta on meille ensisijaisen tärkeää.

Olemme määritelleet vastuullisuustyön olennaisimmat teemat sidosryhmäanalyysillä. Tärkeimpiä sidosryhmiämme ovat henkilöstö, kuluttajat, asiakkaat, omistajat, tavarantoimittajat ja alihankkijat, viranomaiset ja erilaiset järjestöt, media ja oppilaitokset.

Sidosryhmä	Vuorovaikutuskanava	Sidosryhmän keskeiset keskusteluaiheet vuonna 2024
Henkilöstö	Jatkuva ja avoin vuorovaikutus työyhteisössä, kehityskeskustelut, koulutukset, henkilöstöinfot, intranet, työryhmät ja projektityöskentely	Ruuan hinta ja yleinen kustannuskehitys; Venäjän hyökkäys Ukrainaan; työyhteisön voimavarat, yrityskulttuurin ja osaamisen kehittäminen; yrityksen strategia; ravitsemussuositukset.
Kuluttajat	Kuluttajapalvelu, sosiaalinen media, brändien verkkosivut, uutiskirjeet, mainonta, mediaviestintä, kuluttajatutkimukset, konsulentit	Ruuan hinta; ruokamurros ja kasvisruoka; kolesterolin alentaminen; raaka-aineiden ja tuotannon vastuullisuus; tuotteiden terveellisyys; uutuustuotteet; tuotteiden valmistusmaa; pakkaukset ja kierrätettävyys; pakkausmerkinnät ja niiden selkeys; tuotteiden laatu.
Asiakkaat mm. vähittäiskauppa, tukkukauppa, leipomot ja teollisuus, suurkeittiöt, terveydenhuollon ammattilaiset	Suorat asiakaskontaktit, verkkosivut, tapahtumat, sähköiset uutiskirjeet	Ruuan hinta; huoltovarmuus; Suomessa ruuan kotimaisuus; ruokamurros ja kasvisruoka; kolesterolin alentaminen; tuotteiden pakkaukset; pakkausten kierrätettävyys, käytännöllisyys ja ympäristöystävällisyys; tuotteiden terveellisyys; hiilineutraali tuotanto; tuotannon sivuvirtojen hyödyntäminen elintarvikekäytössä; ympäristötavoitteet; kategorioiden lisäarvoa kasvattavat vahvat brändituotteet; valikoima- ja hinnoitteluikkunat; toimitusvarmuus; uudet ravitsemussuositukset.
Omistajat, institutionaaliset sijoittajat ja analyytikot	Taloudelliset tiedonannot pörssi-tiedotteina ja muun taloudellisen raportoinnin kautta, verkkosivujen sijoittajaosio. Dialogia sijoittajien ja analyytikkojen kanssa hyödyntäen virtuaalitapaamisten mahdollisuuksia, esim. yhtiökokoukset ja johdon tapaamiset; pankkien osaketiimien järjestämät roadshow't tai seminaarit.	Raaka-aineiden, materiaalien ja kuljetusten hinnat; raaka-aineiden ja erityisesti viljan hinta ja saatavuus; ruuan hinta; Raision kasvumahdollisuudet ja tuloksen kehitys, taloudelliset tavoitteet ja strategian päivitys; ruokamurros; ruokamurroksen mahdollisuudet Raisiolle ja Suomelle; muutokset eri tuotekategorioiden volyymikehityksissä eri markkinoilla; yritysostomahdollisuudet.
Viranomaiset, etujärjestöt, verkostot, asiantuntijayhdistykset	Viranomaistarkastukset, tapaamiset, vaikuttaminen järjestöissä, kts. Raision jäsenyydet, erilaiset konsortioyhteistyöt	Huoltovarmuus, energiansaannin turvaaminen, ruokamurros, kasvisruoka, kolesterolin alentaminen, ruokajärjestelmän uudistamisen reiluus, ruoan innovointi, vastuullisuus, innovaatiot, ruoan vaikutus hyvinvointiin ja terveyteen, ruoan verotus, kauran nikkelpitoisuus, viherväittämät viestinnässä ja markkinoinnissa, lapsiin kohdistuvan markkinoinnin suositukset.
Tavarantoimittajat, sopimusviljelijät, alihankkijat	Suorat kontaktit, tapaamiset, auditoinnit, tavarantoimittajien eettiset periaatteet, toimittajien itsearvioinnit, sopimusviljelijättilaisuudet, messut, sähköinen uutiskirje viljelijöille	Viljan hinta ja saatavuus; viljan laatu; sadot; raaka-aineiden, materiaalien ja kuljetusten hinnat; ruuan hinta; ruokamurros ja kasvisruoka; ruokajärjestelmän uudistamisen reiluus; kestävä viljely; vastuullisuus

Sidosryhmä	Vuorovaikutuskanava	Sidosryhmän keskeiset keskusteluaiheet vuonna 2024
Media	Suorat kontaktit, haastattelut, tiedotteet, sosiaalinen media, verkkosivut	Viljan hinta, viljan saatavuus, ruuan hinta, ruokamurros, kasvisruoka, Raision strategia, vastuullisuus, kestävä kehitys, ympäristötoimet, ravitsemussuositukset.
Oppilaitokset	Kummikoulut, puhujavierailut, projektityöt, tutkimusyhteistyö, yhteistyö Raision Tutkimussäätiön kautta.	Työharjoittelut; opinnäytetyöt; innovaatiotyö; Yrityskylä-yhteistyö; ruokamurros; kasvisruoka; viljantuotanto; alkutuotannon rooli, hinnat ja laatu; ruoan vaikutus terveyteen ja hyvinvointiin.

Tukikohteet vuonna 2024

Sosiaalinen vastuumme näkyy yhtiön taloudellisen arvon jakautumisen lisäksi myös erilaisten yleishyödyllisten organisaatioiden tukemisessa. Olemme valinneet tukikohteet siten, että ne sopivat arvoihimme ja strategiaamme.

Joululahjoitus Ukrainan auttamiseksi

Joululahjojen ja korttien lähettämisen sijaan lahjoitimme niihin varatut rahat jälleen Suomen Punaiselle Ristille ja kohdistimme lahjoituksen Punaisen Ristin työhön Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi. Lahjoituskohde on meille sydäntä lähellä, sillä Raisiolla on Ukrainassa omaa henkilöstöä. Tämä lahjoitustapa valikoitui ukrainalaiskollegoidemme suosituksesta vuonna 2023, ja jatkoimme sitä myös vuonna 2024.

Elovena® nuorten suunnistusmaajoukkueen kumppani

Elovena® on ollut vuodesta 2022 lähtien nuorten suunnistusmaajoukkueen kumppani ja tehnyt ravitsemusyhteistyötä Suomen Suunnistusliiton kanssa. Yhteistyössä on korostettu hyvien ruokailutottumusten ja liikunnallisten elintapojen tärkeyttä erityisesti lasten ja nuorten terveen kasvun ja kehityksen kannalta.

Varsinais-Suomen Yrityskylässä ala tutuksi

Koululaisille teemme elintarvikealaa tunnetuksi Varsinais-Suomen Yrityskylän yhteistyökumppanina. Raisio on ollut Yrityskylän kumppani vuodesta 2013 saakka. Tätä kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille suunnattua toimintaa on jatkettu edelleen.

Paavo Nurmi Games -yhteistyö

Elovena® ja Turussa järjestettävä Paavo Nurmi Games aloittivat yhteistyön sporttipäivän nimissä. Elovena® Paavon Sporttipäivä on koko perheelle suunnattu maksuton liikunta-tapahtuma, jossa lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tutustua yleisurheilun ohella moniin muihin hauskoihin ja innostaviin harrastuksiin sekä liikunta-aktiiviteetteihin. Yhteistyö jatkuu vuonna 2025.

Härkis® Suomen olympiajoukkueen yhteistyökumppani

Härkis® oli Suomen olympiajoukkueen virallinen kumppani heidän matkallaan Pariisiin kesäolympialaisiin 2024. Yhteistyön tavoitteena oli kannustaa koko Suomen urheilukansaa kokeilemaan enemmän kasvisruokaa. Härkis®-tiimin urheilijoille suunnatusta kyselystä kävikin ilmi, että joka toinen urheilija haluaisi lisätä kasvisruokaa arkeen, mutta heitä usein mieltityttää saako kasvisruoasta riittävästi energiaa ja proteiineja aktiiviseen arkeen. Huoli kuitenkin pois! Urheilijakin saa kasvisruokavaliosta kehittymisen kannalta tärkeitä rakennusaineita, kun kasviproteiinilähteissä yhdistelee päivittäin esimerkiksi viljaa ja palkokasveja.

”Toisen moka on toisen aarre”

Elintarviketeollisuudessa voi hyvinkin käydä niin, että tuotannosta syntyy joskus tuotteita, jotka ovat syömäkelpoisia, mutta jotka eivät täytä kaikkia laatuvaatimuksiamme esimerkiksi pakkausmerkintöjen osalta, eikä niitä voida myydä kaupoissa. Näissä tapauksissa tavoitteemme on aina löytää sopiva lahjoituskohde, jonne syömäkelpoiset tuotteet voidaan lahjoittaa.

Vuonna 2024 suurimmat lahjoituserät ovat menneet seuraaville tahoille:

- Operaatio Ruokakassi
- Yhteinen pöytä -ruoka-apuyhteisö
- Ukraina-keskus Varsinais-Suomessa
- Commu App #1000 tekoa -hyväntekeväisyystapahtumat
- Hope ry
- Raision seurakunta
- Raision koulut ja varhaiskasvatus.

Raision kaupungin koulut ja päiväkodit ilahtuivat suunnattomasti vuoden 2024 lopussa, kun saivat peräti 12 642 purkkia kinuskivanukasta nautittavakseen. Vanhalla reseptillä tehdyt vanukkaat pääsivät uuteen purkkiin, joten pakkaustekstit ja sisältö eivät vastanneet toisiaan. Sisältö oli kuitenkin mitä parasta herkkua.

RAISIONKAUPUNKI
Julkaisut

247 tykkäystä

raisionkaupunki Herkku-uutisia Raision tehtailta! Meidän oman kylän Elovana lahjoitti 12 642 purkkia kinuskivanukasta Raision kouluihin ja varhaiskasvatukseen. 🍪 Tekeville sattuu, eli kinuskivanukkaat päätyivät vanhalla reseptillä uuteen purkkiin. Pakkaustekstit eivät täsmää purkin sisältöön, mutta sisältö on silti herkuinta herkkua. 😋 Näin valtavasta vanukasmäärästä nautitaan kouluissa ja päiväkodeissa kolmen viikon ajan:
 🍪 5.12. Kouluissa lounaalla, päiväkodeissa välipalalla
 🍪 10.12. Kouluissa lounaalla
 🍪 19.12. Kouluissa lounaalla, päiväkodeissa välipalalla.
 Joskus toisen moka on toisen aarre, vai mitä?

RAISION VASTUULLISUUDEN JOHTAMISMALLI

Hallitus	Valvoo vastuullisuuden toteutumista ja vahvistaa olennaiset teemat sekä keskeiset periaatteet.
Hallintoneuvoston vastuullisuustyöryhmä	Valvoo yhtiön vastuullisuuden noudattamista ja vastuullisuustyön toteutumista osana hallintoneuvostolle kuuluvaa hallituksen ja toimitusjohtajan hallinnon valvontaa.
Hallituksen tarkastusvaliokunta	Tarkastaa hallituksen toimintakertomuksen osana olevan muiden kuin taloudellisten tietojen raportin.
Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä	Vastaa Raisio-konsernin yritys vastuusta osana yhtiön strategiaa.
Lakiasiain- ja vastuullisuusjohtaja	Johtaa Raisio-konsernin vastuullisuustyötä ja vastaa vastuullisuusohjelman eli Hyvän ruuan ohjelman etenemisestä.
Vastuullisuustyöryhmä	Kehittää ja koordinoi Raisio-konsernin yritys vastuutyötä. Konsultoi ja auttaa koko organisaatiota toteuttamaan Hyvän ruuan ohjelmaa. Vastaa vastuullisuusraportoinnista ja -viestinnästä.
Vastuullisuuden ohjausryhmät	Vastaavat Hyvän ruuan ohjelman viiden pääprojektin toimenpiteiden käytännön organisoinnista ja toteutuksesta sekä tavoitteiden saavuttamisesta.

RAISIO OYJ TAI SEN TYTÄRYHTIÖT OVAT JÄSENIÄ SEURAAVISSA JÄRJESTÖISSÄ:

- Agronomiliitto ry.
- The American Oil Chemists' Society
- Arvopaperimarkkinayhdistys ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto
- ETL, Elintarviketeollisuusliitto
- ETS, Elintarviketieteiden Seura
- European Atherosclerosis Society
- Farmit Oy
- FIBS, Finnish Business & Society
- Food and Drink Federation (Iso-Britannia)
- Food Drink Ireland (IBEC)
- GS1 Finland
- ICC, International Chamber of Commerce
- IFT Institute of Food Technologists
- IGD - Institute of Grocery Distribution (Iso-Britannia)
- Kasvinsuojeluseura ry
- LOGY Suomen osto- ja logistiikkayhdistys
- Lounais-Suomen ELVAR-toimikunta
- Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys
- Markkinointijohdon ryhmä ry
- Maa- ja metsätalousministeriön Vilja-alan yhteistyöryhmä ry
- Nolla tapaturmaa -foorumi
- Non-Profit Organisation Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO)
- OPRL – On-pack recycling label scheme (Iso-Britannia)
- Pro Ruis ry
- Pro Vege ry
- PSK Standardisointiyhdistys
- Ravitsemusterapeuttien yhdistys
- Repak Ireland
- RTRS, Roundtable of Responsible Soy
- RSPO, Roundtable on Sustainable Palm Oil
- Ruokatieto Yhdistys ry
- STO ry, Suomen Tuotannonohjausyhdistys
- Suomalaisen Työn Liitto
- Suomen Anti-Piratismiyhdistys ry
- Suomen Ateroskleroosiyhdistys ry
- Suomen IR-yhdistys FIRS
- Suomen Kaurayhdistys ry
- Suomen Lean-yhdistys
- Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys
- Suomen Pakkausyhdistys
- Suomen Tuotannonohjausyhdistys ry
- Sydäntutkimussäätiö
- Turun Kauppakamari
- Turun Kauppakorkeakouluseura ry
- Varsinais-Suomen Sydänpiiri ry
- YTN elintarviketeollisuuden taustaryhmä
- ÅSP, Åbolands svenska lantbruksproducentförbund r.f.

Elovena®- ja Härkis®-brändit olivat kesällä 2024 partiolaisten Kimara-leirin pääyhteistyökumppaneita. Kumppanuuden kautta partiolaiset saivat leirillä nauttia Elovena®- ja Härkis®-tuotteista.

Riippumaton varmennusraportti Raisio Oyj:n johdolle

Laajuus

Raisio Oyj:n (jäljempänä ”Raisio”) johdon pyynnöstä olemme suorittaneet ISAE 3000-standardin mukaisen rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat Raision Yritysvastuuraportissa 2024 esitetyt tiedot henkilöstöstä, energiankulutuksesta ja hiilidioksidipäästöistä (Scope 1 ja 2) raportointiajanjaksolta 1.1.–31.12.2024 (jäljempänä ”Vastuullisuustiedot”).

Vastuullisuustiedot sisälsivät seuraavissa Yritysvastuuraportin osioissa esitetyt tiedot:

- Ympäristö- ja ilmastotoimet -osion taulukot ”Organisaation energiankulutus” ja ”Oma tuotanto (Scope 1 ja 2)”
- Terveellisen ruuan ammattilaiset -osion taulukot ”Henkilöstötietoja”, ”Raisio-konsernin henkilöstö vuoden lopussa”, ”Henkilöstö vuoden lopussa maittain”, ”Muu Raisiolle työskentelevä henkilöstö”, ”Henkilöstön koulutustausta 2024” sekä eNPS-luku
- Vastuullisuuden lähtökohdat -osion tieto verkkokoulutuksen suorittaneiden osuudesta

Vastuullisuustiedot sisälsivät seuraavat GRI indikaattorit:

- GRI 2-7
- GRI 2-8
- GRI 302-1
- GRI 302-3
- GRI 305-1
- GRI 305-2
- GRI 305-4
- GRI 401-1
- GRI 403-2
- GRI 403-9
- GRI 403-10
- GRI 404-3
- GRI 405-1

Emme suorittaneet varmennustoimenpiteitä muille kuin edellisessä kappaleessa esitetyille ja raporttiin sisällyville tiedoille, emmekä näin ollen esitä johtopäätöstä näistä tiedoista.

Raision määrittämät raportointiperiaatteet

Raisio on laatinut Vastuullisuustiedot soveltaen Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards -raportointiviitekehyksen ohjeistusta (”Raportointiperiaatteet”). Nämä periaatteet eivät välttämättä sovellu muihin tarkoituksiin.

Raision velvollisuudet

Raision johto on vastuussa Raportointiperiaatteiden valinnasta ja Vastuullisuustietojen esittämisestä valitsemiensa Raportointiperiaatteiden mukaisesti kaikilta olennaisilta osin. Tämä sisältää velvollisuuden laatia ja ylläpitää sisäistä valvontaa, ylläpitää tarvittavia asiakirjoja sekä tehdä Vastuullisuustietoihin liittyviä arvioita, jotka he katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia Vastuullisuustiedot, jossa ei ole väärinkäytöstä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

EY:n velvollisuudet

Velvollisuutenamme on esittää johtopäätös Vastuullisuustietojen esittämisestä hankkimamme evidenssin perusteella.

Toimeksianto on suoritettu kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE 3000 uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus (uudistettu)” mukaisesti ja sen ehdot on sovittu Raision kanssa 18.12.2024. ISAE 3000-standardi edellyttää varmennustoimeksiannon suunnittelua, suorittamista ja raportointia siten, että esitetään johtopäätös siitä, olemmeko tietoisia olennaisista muutoksista, jotka on tehtävä Vastuullisuustietoihin, jotta nämä olisivat Raportointiperiaatteiden mukaisia. Valittujen varmennustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus perustuvat ammatilliseen harkintaan sisältäen arvioinnin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvasta olennaisesta virheellisyydestä.

Uskomme, että hankkimamme evidenssi on riittävää ja asianmukaista rajoitetun varmuuden johtopäätöksellemme

Varmenajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Olemme säilyttäneet riippumattomuutemme ja vahvistamme, että olemme noudattaneet IESBA:n (International Ethics Standards Board for Accountants) määrittämiä eettisiä vaatimuksia. Meillä on tämän toimeksiannon toteuttamiseen vaadittavaa osaamista ja kokemusta.

EY soveltaa kansainvälistä ISQM 1-laadunhallintastandardia, ”Laadunhallinta tilintarkastusyhteisöissä, jotka suorittavat tilinpäätöksiin kohdistuvia tilintarkastuksia tai yleisluonteisia tarkastuksia taikka muita varmennus- tai liitännäispalvelutoimeksiantoja”, (International Standard on Quality Management 1) ja näin ollen suunnittelee, toteuttaa ja ylläpitää kattavaa laadunhallintajärjestelmää, johon sisältyy dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettävien säädösten ja määräysten noudattamista varten.

Kuvaus suoritetuista toimenpiteistä

Rajoitetun varmuuden toimeksiannossa evidenssin hankkimismenetelmät ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa, minkä vuoksi saadaan rajoitetumpi varmuus kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa. Olemme suunnitelleet ja suorittaneet toimeksiannon siten, että saamme riittävästi asianmukaista evidenssiä rajoitetulle varmuudelle, johon perustaa johtopäätöksemme, eikä se siten anna kaikkea evidenssiä, jota vaaditaan kohtuullisen varmuuden saamiseksi.

Vaikka huomioimme sisäisen valvonnan tehokkuutta määrittäessämme toimenpiteidemme luonnetta ja laajuutta, varmennustoimeksiantomme ei ole suunniteltu varmentamaan sisäistä valvontaa. Toimenpiteemme eivät sisältäneet kontrollitestausta tai toimenpiteiden suorittamista liittyen datan yhdistelyyn ja laskemiseen IT-järjestelmien sisällä.

Kasvihuonekaasujen määrittämiseen liittyy luontaista epävarmuutta, koska päästökertoimien ja eri kaasujen päästöjen yhdistämiseen tarvittavien lukuarvojen määrittämisessä käytettävä tieteellinen tieto on epätäydellistä.

Rajoitetun varmuuden toimeksianto koostuu kyselyistä henkilöille, jotka ovat vastuussa Vastuullisuustietojen valmistelusta sekä analyttisten ja muiden soveltuvien toimenpiteiden suorittamisesta.

Toimenpiteemme sisälsivät:

- a) Käsitteen muodostamisen Raision olennaisista vastuullisuuden raportointiaiheista, organisaatiosta ja toiminnoista,
- b) Raision ylimmän johdon haastattelut ymmärtääksemme vastuullisuuden johtamistapaa yhtiössä,
- c) Vastuullisuustiedon keräämisestä ja yhdistelystä vastuullisten henkilöiden haastattelut ymmärtääksemme järjestelmiä, prosesseja sekä kontroleja liittyen tietojen keräämiseen ja yhdistelyyn,
- d) Vastuullisuustietojen läpikäyntiä sisäisistä ja ulkoisista lähteistä ja otospohjaisia tarkastuksia raportointiaineistoon varmistuaksemme tietojen oikeellisuudesta.

Teimme myös muita tarpeelliseksi katsomiamme toimenpiteitä.

Johtopäätös

Tekemämme varmennustyön ja hankkimamme evidenssien perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheutta olettaa, etteivät Raision Vastuullisuustiedot raportointiajanjaksolla 1.1.–31.12.2024 olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu Raportointiperiaatteiden mukaisesti.

Helsingissä 7.3.2025

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

GRI-sisältöindeksi

Raision yritys vastuuraportoinnissa ajalla 1.1.2024–31.12.2024 on sovellettu Global Reporting Initiative -standardin ohjeistoja GRI-sisältöindeksin mukaan.

Sovellettu GRI 1: Foundation 2021

Raisio raportoi yritys vastuustaan konsernina ja raportointi kattaa kaikki konsernin toiminnot. Esitetyissä vertailuluvuissa on mukana vain jatkuvien toimintojen vaikutukset. Konsernin laskentaraajaan kuuluvat emoyhtiö Raisio Oyj, sen tytäryhtiöt sekä näiden omistamat tytäryhtiöt, jotka on lueteltu tilinpäätöksessä. Raision yritys vastuuraportti sisältää konsernin oman toiminnan vaikutukset.

GRI-standardi	Julkaistu tieto	Tiedon sijainti
Organisaatio ja sen raportointikäytännöt GRI 2, 2021: Yleiset julkistettavat tiedot	2-1 Organisaation tiedot	sivu 4–5
	2-2 Organisaation vastuullisuusraportointiin kuuluvat yritykset	sivu 45
	2-3 Raportointijakso, julkaisu tiheys ja raportin yhteystieto	1.1.2024-31.12.2024; raportti julkaistaan kerran vuodessa; raportin yhteystieto: communications@raisio.com
	2-4 Oikaisut edellisten raporttien tietoihin	Sivu 22, Uusiutumattomien polttoaineiden kulutus: Vuosina 2022 ja 2023 uusiutumattomat polttoaineet olivat nestekaasu, polttoöljy ja diesel; vuonna 2024 nestekaasu ja polttoöljy. Vuosina 2022 ja 2023 nestekaasu ja polttoöljy ovat puuttuneet raportoinnista, joten myös näiden vuosien luvut on tarkistettu ja täsmennetty. Sivu 24, Ei-vaaralliset jätteet: Loppukäsittelylukuun oli vuonna 2023 sisältynyt virheellisesti kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön meneviä jättejakeita yhteensä 45 tonnia. Vuoden 2023 luku nyt korjattu. Sivu 24, Veden käyttö: Raision biovoimalaitos tuottaa Raisionkaaren tehdasalueella lämpöä ja höyryä paitsi omille tehtaillemme, myös alueella sijaitseville muille yrityksille. Vuoden 2022 ja 2023 'veden käyttö' - ja 'jätevesi'-luvut ovat virheellisesti sisältäneet myös myydyin lämmön ja höyryn tuotantoon tarvittavan veden käytön ja jäteveden osuudet. Nyt luvut on korjattu sisältämään vain omaan käyttöön tuotetun lämmön ja höyryn veden käytön ja jäteveden osuudet. Sivu 26, Suorat (scope 1) CO2-ekv-päästöt: Aikaisempina vuosina laskennasta on puuttunut tehtaiden kuljetuskalusto ja huolloissa käytetyt polttoaineet. Luvut on korjattu.
	2-5 Ulkoinen varmennus	sivut 43–44
Toiminta ja henkilöstö	2-6 Toiminta, arvoketju ja liiketoiminta	sivut 4, 37
	2-7 Henkilöstö	sivut 16–20
	2-8 Työntekijät, jotka eivät kuulu henkilöstöön	sivu 18
Hallintomalli	2-9 Hallintomalli ja korkeimman toimielimen tiedot	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-10 Korkeimman toimielimen valinta ja nimitys	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-11 Korkeimman toimielimen puheenjohtaja	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-12 Korkeimman toimielimen rooli vaikutusten johtamisen valvonnassa	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-13 Vaikutusten johtamisen vastuun delegointi	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-14 Korkeimman toimielimen rooli vastuullisuusraportoinnissa	sivu 41

GRI-standardi	Julkaistu tieto	Tiedon sijainti
Hallintomalli	2-15 Intressiristiriidat	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-16 Kriittisistä huolenaiheista ilmoittaminen	sivu 37
	2-18 Korkeimman toimielimen suorituksen arviointi	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2024
	2-19 Palkitsemispolitiikat	Palkka- ja palkkioselvitys 2024
	2-20 Palkitsemiseen liittyvät käytännöt	Palkka- ja palkkioselvitys 2024
	2-21 Vuosittaisten palkkioiden määrät	Palkka- ja palkkioselvitys 2024
Strategia, politiikat ja käytännöt	2-22 Kestävän kehityksen strategia	sivut 6–7
	2-23 Politiikat, joihin sitouduttu	sivut 29, 36
	2-27 Lain ja säädösten noudattaminen	sivu 29
	2-28 Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	sivu 42
Sidosryhmävuoro-vaikutus	2-29 Sidosryhmävuoroaikutus	sivu 39–40
	2-30 Työehtosopimukset	sivu 17
GRI 201, 2016: Taloudellinen näkökulma	201-1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	sivu 37
	205-2 Korruption vastaiset toimet	sivut 36–37, https://www.raisio.com/sijoittajat/hallinnointi/valvonta/
GRI 3, 2021: Olennaisuus	3-1 Olennaisuusarvio	sivu 38
	3-2 Olennaiset näkökulmat	sivu 38
GRI 301, 2016: Raaka-aineet	301-1 Raaka-aineet	sivut 30–31
GRI 302, 2016: Energia	302-1 Organisaation oma energiankulutus	sivu 22
	302-3 Energiategohokkuus	sivut 21–24
GRI 303, 2018: Vesi	303-1 Veden kulutus	sivu 24
GRI 304, 2016: Luonnon monimuotoisuus	304-1 Toimipaikat suojelluilla alueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä	ei ole
GRI 305, 2016: Päästöt	305-1 Suorat päästöt	sivu 26
	305-2 Epäsuorat päästöt	sivu 26
	305-3 Muut epäsuorat päästöt (Scope 3)	sivut 25–26
	305-4 Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	sivu 26
	305-5 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	sivu 26
GRI 306, 2020: Jätteet	306-1 Jätevedet	sivu 24
	306-2 Jätteet	sivu 24
GRI 307, 2016: Ympäristösäädösten noudattaminen	307-1 Sakot ja muut sanktiot ympäristömääräysten rikkomisesta	Ei sakkoja eikä sanktioita.
GRI 401, 2016: Rekrytointi	401-1 Rekrytointi ja vaihtuvuus	sivu 17, ei ole raportoitu ikäjakaumaa eikä jakaumaa sukupuolittain eikä maakohtaisesti
GRI 403, 2018: Työterveys ja turvallisuus	403-2 Ennakoivat työturvallisuustoimet	sivu 17, 19
	403-9 Työtapaturmat	sivu 17
	403-10 Sairauspoissaolot	sivu 17
GRI 404, 2016: Koulutukset	404-3 Kehityskeskusteluprosessien kattavuus	sivu 17, ei ole raportoitu jakaumaa sukupuolen eikä työntekijäluokan mukaan
GRI 405, 2016: Monimuotoisuus ja tasa-arvo	405-1 Monimuotoisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet	sivu 16–18; johdon ikäjakaumaa ei ole raportoitu, tiedot saatavilla raisio.com -sivustolta
G4-3 Elintarvikealan vastuullisuus	FP1 Vastuullisen hankinnan periaatteiden noudattaminen	sivut 28–33
	FP2 Sertifioitujen raaka-aineiden osuus	sivu 30
	FP5 Sertifioituissa tuotantolaitoksissa valmistetut tuotteet	sivu 14

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2024

Sivu

48	Hallituksen toimintakertomus 2024	101	4.8	Vaihto-omaisuus
58	Hallituksen toimintakertomus: osakkeet ja omistajat	102	4.9	Myyntisaamiset ja muut saamiset
65	Hallituksen toimintakertomus: taloudelliset tunnusluvut ja täsmäytyslaskelmat	103	4.10	Ostovelat ja muut velat
		103	4.11	Johdannaiset
	Konsernitilinpäätös	104	5	Rahoitus ja riskien hallinta
73	Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	104	5.1	Rahoitustuotot ja rahoituskulut
74	Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	104	5.2	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat
75	Konsernitase	106	5.3	Rahoituserien arvostaminen
76	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	107	5.3.1	Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot
77	Konsernin rahavirtalaskelma	108	5.3.2	Rahoitusvarat
	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	108	5.3.3	Rahavirtalaskelman rahavarat
79	1 Konsernitilinpäätöksen yleiset laadintaperiaatteet	108	5.3.4	Rahoitusvelat
79	1.1 Konsernin perustiedot	108	5.3.5	Vuokrasopimusvelat
79	1.2 Tilinpäätöksen yleiset laadintaperiaatteet	109	5.3.6	Vastuusitoumukset ja muut vastuut sekä ehdolliset varat
80	1.3 Konsolidointiperiaatteet	109	5.4	Rahoitusriskien hallinta
81	1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	109	5.4.1	Valuutta- ja hyödykehinariski
		112	5.4.2	Korkoriski
82	1.5 Ulkomaan rahan määräraisten erien muuttaminen	112	5.4.3	Likviditeettiriski
82	1.6 Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit	113	5.4.4	Vastapuoliriski
82	1.7 Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat	114	5.5	Pääomanhallinta
82	1.8 Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	115	6	Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot
83	2 Segmentti-informaatio ja tuotot	115	6.1	Tuloverot
83	2.1 Tiedot segmenteittäin	115	6.2	Laskennalliset verot
86	2.2 Tuotot	117	6.3	Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot
87	2.2.1 Liikevaihto	118	7	Oma pääoma
89	3 Konsernirakenne	118	7.1	Oma pääoma ja oman pääoman rahastot
89	3.1 Liiketoimintojen hankinnat	119	7.2	Osingot
89	3.2 Luovutetut ja myytävänä oleviksi luokitellut liiketoiminnot	119	7.3	Osakekohtainen tulos
91	3.3 Tytäryritykset ja määräysvallattomien omistajien osuudet	121	8	Henkilöstö ja lähipiiri
92	4 Käyttöomaisuushyödykkeet ja nettokäyttöpääoma	121	8.1	Työsuhde-etuudet
92	4.1 Liikearvo	121	8.2	Osakeperusteiset maksut
92	4.2 Aineettomat hyödykkeet	123	8.3	Lähipiiri
94	4.3 Tutkimus- ja kehittämismenot	123	8.3.1	Liiketoimet lähipiirin kanssa
94	4.4 Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus	123	8.3.2	Johdon työsuhde-etuudet
		123	8.3.3	Eläke- ja muut etuudet
95	4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	124	9	Muut liitetiedot
97	4.5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	124	9.1	Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut
100	4.5.2 Poistot ja arvonalentumiset	124	9.2	Varaukset
101	4.6 Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset			
101	4.7 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset			
		126		Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
		137		Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset
		138		Tilintarkastuskertomus
		142		Hallintoneuvoston lausunto
		143		Riippumattoman tilintarkastajan raportti Raisio Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2024

Vuoden 2024 liikevaihto ja myyntivolyymit kasvoivat vahvojen brändien vetämänä.

Taloudellinen kehitys lyhyesti

Tammi-joulukuu 2024, jatkuvat toiminnot

- Konsernin liikevaihto oli 226,8 (219,5) miljoonaa euroa, kasvua 3,3 %.
- Vertailukelpoinen käyttökate oli 33,3** (32,8) miljoonaa euroa, mikä on 14,7 (15,0) % liikevaihdosta.
- Käyttökate oli 30,9* (30,3*) miljoonaa euroa, mikä on 13,6 (13,8) % liikevaihdosta.
- Vertailukelpoinen liiketulos oli 23,4** (22,7) miljoonaa euroa, mikä on 10,3 (10,4) % liikevaihdosta.
- Liiketulos oli 19,9* (19,1*) miljoonaa euroa, mikä on 8,8 (8,7) % liikevaihdosta.
- Konsernin jatkuvien liiketoimintojen rahavirta rahoitus-erien ja verojen jälkeen oli 39,3 (37,0) miljoonaa euroa.
- Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 9,4 (9,2) % ja sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 8,1 (7,9) %.
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,13 (0,13) euroa/osake.
- Osakekohtainen tulos oli 0,11 (0,11) euroa/osake.
- Hallituksen osinkoesitys yhtiökokoukselle on 0,14 euroa osakkeelta, josta 0,11 euroa on osinkopolitiikan mukaista perusosinkoa ja 0,03 euroa lisäosinkoa.

*Käyttökate ja liiketulos sisältävät 2,0 (1,7) miljoonaa euroa liiketoiminnan laajentamiseen ja 1,0 (0,9) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyyn liittyviä kuluja, 1,0 (1,1) miljoonaa euroa aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappioita, sekä positiivisesti tulokseen vaikuttavan 0,5 miljoonan varauksen purun. Liiketoiminnan laajentamiseen liittyvä 2,0 miljoonan euron kulu sisältää 0,6 miljoonan euron kuluvarauksen.

**Katsauskauden vertailukelpoinen käyttökate ja liiketulos sisältävät 0,7 miljoonan euron varaukset taannehtivista viranomaismaksuista.

Näkymät 2025

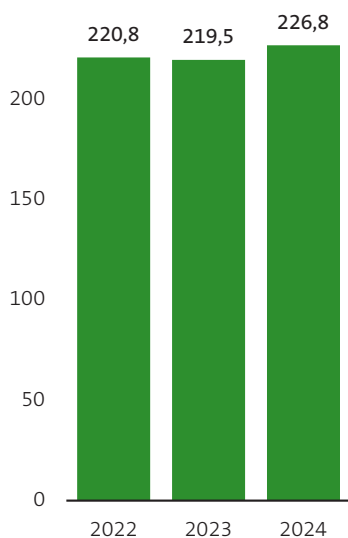
Raisio ohjeistaa tilikauden 2025 vertailukelpoisen liiketuloksen kasvavan vuoteen 2024 verrattuna.

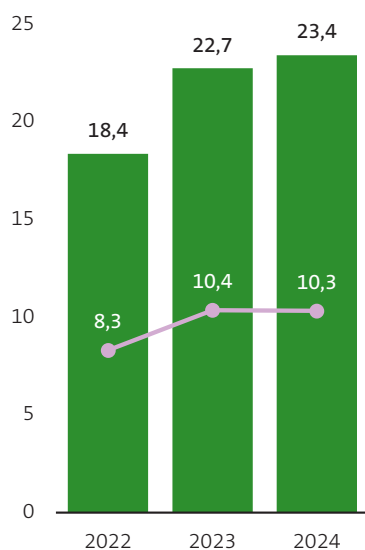
Konsernin avainluvut, jatkuvat toiminnot

		2024	2023	Muutos
Liikevaihto	M€	226,8	219,5	3,3 %
Vertailukelpoinen käyttökate	M€	33,3	32,8	1,6 %
Vertailukelpoinen käyttökate liikevaihdosta	%	14,7	15,0	
Käyttökate	M€	30,9	30,3	2,0 %
Käyttökate liikevaihdosta	%	13,6	13,8	
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	23,4	22,7	3,0 %
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta	%	10,3	10,4	
Liiketulos	M€	19,9	19,1	4,3 %
Liiketulos liikevaihdosta	%	8,8	8,7	
Vertailukelpoinen tulos/osake	€	0,13	0,13	-3,2 %
Tulos/osake	€	0,11	0,11	-3,8 %
Henkilömäärä keskimäärin	FTE	354	344	2,8 %
Investoinnit, jatkuvat toiminnot	M€	7,4	9,0	-18,2 %
Liiketoiminnan rahavirta rahoituserien ja verojen jälkeen, jatkuvat toiminnot	M€	39,3	37,0	6,1 %
Omavaraisuusaste	%	80,3	80,4	
Nettovelkaantumisaste	%	-27,2	-21,7	
Korollinen nettorahoitusvelka	M€	-70,1	-56,5	24,2 %
Oma pääoma/osake	€	1,63	1,65	-0,7 %
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC), jatkuvat toiminnot	%	9,4	9,2	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC), jatkuvat toiminnot	%	8,1	7,9	

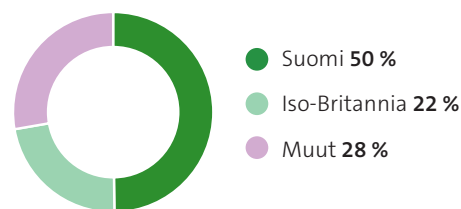
LIKEVAIHTO (M€)

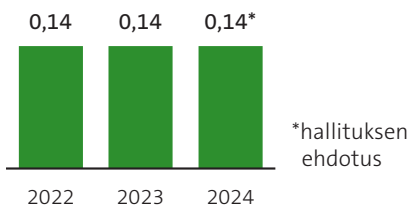
VERTAILUKELPOINEN EBIT (M€) JA OSUUS LIKEVAIHDOSTA (%)

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

OSINKO/OSAKE

Strategiakausi 2022–2025

STRATEGISTEN PAINOPISTEALUEIDEN LIIKEVAIHTO, JATKUVAT LIIKETOIMINNOT

M€	1–12/2024	1–12/2023	Muutos
Liikevaihto	180,2	170,1	5,8
Benecol®- ja kasvistanoliesteriratkaisut	109,9	106,5	3,2
Lisääarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat	65,8	58,0	12,7
Kasviproteiinit	4,5	5,5	-17,6

Nykyinen strategiamme kaudelle 2022–2025 julkaistiin kesällä 2021. Strategia on rakentunut kolmelle painopistealueelle: Benecol® ja kasvistanoliesteriratkaisut, lisääarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat sekä kasviproteiinit.

Strategiakausi on ollut haastava. Liiketoimintaympäristö muuttui merkittävästi vuoden 2022 aikana Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Sen seurauksena luovuimme Venäjän kuluttajaliiketoiminnasta ja kalanrehuihin keskittyneestä Raisioaqua Oy:stä. Päivitimme strategiakauden tavoitteita joulukuussa 2022.

Tilikautta 2023 leimasivat odotuksiamme voimakkaammin korkea inflaatio ja korkotason nousu, ja ne vaikuttivat kuluttajatuotteiden kysyntään meidän kannaltamme negatiivisesti: kuluttajien katseet kääntyivät halvempiin tuotteisiin, pois terveellisyydestä ja kestävydestä. Tämän vuoksi tiedotimme helmikuussa 2024 luopuvamme vuoden 2025 loppuun ulottuvalle strategiakaudelle annetuista kasvutavoitteista.

Uuden tuotantolaitoksen kaupallistamisvaihe, Elovena® -lanseeraus Alankomaihin ja Belgiaan sekä keväällä 2021 hankitun kasviproteiineihin keskittyvän Verso Foodin kasvupanostukset ovat luoneet painetta Raision liiketulokselle.

Aloitimme strategiatyön syksyllä 2024 uuden toimitusjohtajan johdolla. Julkaisemme uuden strategiamme maaliskuussa 2025.

Benecol®- ja kasvistanoliesteriratkaisut -painopistealueen myynti nousi vuoden 2024 aikana hieman. Benecol®-tuotteiden volyymikehitys kuluttajamarkkinoilla oli raportointikaudella erittäin lupaavaa edelliseen vuoteen nähden, ja niiden markkinaosuus kategoriassa pysyi korkealla tasolla. Myynti- ja markkinointipanostukset ovat olleet onnistuneita. Kasvistanoliesterin myynnin arvo sekä volyymit lisenssipartnereille laskivat merkittävästi.

Lisääarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat -painopistealueen kasvun taustalla on Elovena®-brändin menestys Suomessa: Elovena®-tuotteiden kokonaisliikevaihtoa ovat kasvattaneet erityisesti tuoteuutuudet, ja brändi on kasvattanut myös markkinaosuutta myynnin arvossa mitattuna. Elovena®-tuotteiden liikevaihdon kasvu on strategiakauden aikana ollut merkittävä. Gluteenittomien kauratuotteiden vienti kasvoi ja myyntivolyymit kasvoivat vertailukaudesta merkittävästi. Kasvu tuli sekä uusista asiakkaista että nykyisten asiakkaiden volyymikasvusta.

Kasviproteiinien markkinassa haasteita on aiheuttanut erityisesti koko kasviproteiinituotekategorian liikevaihdon supistuminen Suomessa sekä lisääntynyt kilpailu tuoteryhmässä. Kasviproteiinimarkkina on kärsinyt suhteellisesti eniten vallitsevasta markkinamurroksesta.

Toimintaympäristö

Kuluttajaympäristön näkymät ovat hiljalleen elpymässä. Aiempaa korkeampi hinta- ja korkotaso painaa edelleen yksityistä kulutusta ja kuluttajien ostovoima palautuu hitaasti. Taloudellisten tunnuslukujen valossa päämarkkinoillamme vuosi 2024 oli kuitenkin elintarviketeollisuudessa vakaa.

Kotitaloudet ovat sopeuttaneet menojaan ja kulutukseen käytettävissä olevaa rahamäärää määrittävät useat tekijät, kuten korkotaso, työllisyystilanne sekä palkkojen ja etuuksien muutokset. Kuluttajien varovaisuus heijastuu talouskehitykseen hitaana kasvuna. Suomessa ja Iso-Britanniassa ruoan inflaatio on kuitenkin hidastunut nopeasti ja elintarvikkeiden myyntivolyymeissa nähtiinkin jo varovaista kasvua vuoden 2024 aikana. Erityisesti reaalityulojen kasvun pitäisi tukea käännettä.

Kuluttajien valintojen kampanjavetoisuus, hintatietoisuus ja näistä johtuva kysynnän heilahtelu haastavat koko ruokaketjua. Samalla kuluttajat luottavat vahvoihin ja tunnettuihin tuotemerkkeihin. Globaalit megatrendit tukevat Raision kasvustrategiaa sekä keskittymistä vastuullisesti tuotettuun ja terveelliseen ruokaan. Arviomme mukaan terveyteen ja vastuullisuuteen liittyvät arvoalinnat ja kulutustottumukset vahvistuvat entisestään pidemmällä aikavälillä lyhyen aikavälin haasteista huolimatta.

Taloudellinen raportointi

Raision raportoivat segmentit ovat Terveelliset elintarvikkeet, Terveelliset ainesosat ja Muut toiminnot. Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainittu.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentti keskittyy kuluttaja-brändeihin päämarkkina-alueenaan Eurooppa. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti muodostaa raportoitavan segmentin, johon on yhdistetty Pohjois-Eurooppa, Itä- ja Keski-Eurooppa sekä Länsi-Eurooppa.

Terveelliset ainesosat -segmentti sisältää Benecol®-tuotteiden ainesosan myynnin, viljapohjaisten elintarvikkeiden ja ainesosien myynnin sekä kasviproteiinien myynnin teollisuudelle ja suurkeittiöille. Myös Operaatiot, johon kuuluvat tuotanto, hankinta ja toimitusketju, raportoidaan osana Terveelliset ainesosat -segmenttiä.

Taloudellinen kehitys

Raisio-konserni, jatkuvat liiketoiminnot

Liikevaihto

Liikevaihto oli 226,8 (219,5) miljoonaa euroa. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liikevaihto oli 151,4 (143,8) miljoonaa euroa ja Terveelliset ainesosat -segmentin liikevaihto oli 110,5 (111,2) miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana tehdyt myynti- ja markkinointipanostukset nostivat liikevaihtoa selvästi. Kuluttajamarkkinoilla Suomessa Elovena®-brändin tuoteuutuudet nostivat myynnin arvoa ja myyntivolyymia merkittävästi tilikauden aikana. Iso-Britanniassa tilikauden aikana kohonnut kuluttajaluottamus, laskenut ruoan inflaatio sekä vahvistunut levitejakelu tukivat Benecol®-tuotteiden liikevaihdon ja myyntivolyymin kehitystä.

Viennissä gluteenittomien kauratuotteiden myynnin arvo ja myyntivolyymi kasvoivat tilikauden aikana merkittävästi. Kasvi-stanoliesteritoimitukset lisenssipartnereille laskivat merkittävästi.

BtoB-markkinaa leimasi raaka-aineen hinnan laskusta johtuva vahva hintakilpailu ja piristynyt kysyntä.

Poistot, rahoituserät ja tulos

Poistot ja arvonalentumiset olivat 10,9 (11,2) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset sisältävät kasviproteiiniliiketoimintaan liittyvän 0,5 miljoonan euron arvonalentumispoiston aineettomista hyödykkeistä ja 0,5 miljoonan euron arvonalennuspoiston liikearvosta. Vertailukauden poistot ja arvonalentumiset sisältävät 1,1 miljoonan euron arvonalennuspoiston Honey Monster -tavaramerkin arvonalentumisesta. Konsernin nettorahoituserät olivat 3,5 (3,1) miljoonaa euroa. Katsauskauden nettorahoituserät sisälsivät käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen 2,3 (2,3) miljoonaa euroa. Konsernin tulos ennen veroja oli 23,4 (22,2) miljoonaa euroa. Konsernin tulos verojen jälkeen oli 16,9 (17,5) miljoonaa euroa. Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,11(0,11) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,13 (0,13) euroa.

Valuuttakurssien konversiovaikutukset

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin liikevaihtoon oli 1,4 (-1,3) miljoonaa euroa. Punnan osuus tästä oli 1,4 (-1,0) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus 0,0 (-0,3) miljoonaa euroa.

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin vertailukelpoiseen liiketulokseen oli 0,4 (-0,2) ja liiketulokseen oli 0,4 (-0,2). Punnan osuus tästä oli 0,3 (-0,2) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus 0,1 (0,0) miljoonaa euroa.

Liiketulos

Vertailukelpoinen liiketulos oli 23,4 (22,7) miljoonaa euroa, mikä on 10,3 (10,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 19,9 (19,1) miljoonaa euroa, mikä on 8,8 (8,7) prosenttia liikevaihdosta.

Vertailukelpoinen liiketulos sisältää 0,7 miljoonan euron varaukset taannehtivista viranomaismaksuista. Liiketulos sisältää 2,0 (1,7) miljoonaa euroa liiketoiminnan laajentamiseen liittyviä kuluja ja 1,0 (0,9) miljoonaa euroa uudelleenjärjestämiseen liittyviä kuluja, 1,0 (1,1) miljoonaa euroa aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappioita sekä liiketulokseen positiivisesti vaikuttavan 0,5 miljoonan euron varauksen purun. Liiketoiminnan laajentamiseen liittyvät kulut 2,0 miljoonaa euroa sisältävät 0,6 miljoonan euron kuluvarauksen. Tilikauden arvonalentumistappiot liittyvät kasviproteiiniliiketoiminnan arvon alentumiseen. Arvonalentumistauslaskelma osoitti, että liiketoiminnan kerrytettävissä oleva rahamäärä oli alempi kuin niiden tasearvo. Tämä johti arvonalentumistappioiden kirjaamiseen: 0,5 miljoonaa euroa liikearvon osalta ja 0,5 miljoonan euron muiden aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden osalta. Vertailukauden arvonalentumistappio liittyi Honey Monster -tavaramerkin arvonalentumiseen.

Myynti- ja markkinointikulut kasvoivat vertailukaudesta selvästi. Kuluttajatuotteissa bruttomarginaali pysyi tilikauden aikana tasaisena. Pohjois-Euroopassa kannattavuus nousi suhteellisesti hieman. Länsi-Euroopassa liiketulos pysyi vertailukauden tasolla. Itä- ja Keski-Euroopan liiketulos laski vertailukaudesta selvästi.

BtoB-markkinassa kannattavuus laski sekä hinnoittelupaineista että matalamman jalostusasteen tuotteiden suhteellisesti suurimmasta volyymikasvusta johtuen.

Terveelliset elintarvikkeet, jatkuvat liiketoiminnot

TERVEELLISET ELINTARVIKKEET -SEGMENTIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

		2024	2023	Muutos
Liikevaihto	M€	151,4	143,8	5,3 %
Länsi-Eurooppa	M€	63,2	59,8	5,6 %
Pohjois-Eurooppa	M€	79,6	74,3	7,1 %
Itä- ja Keski-Eurooppa	M€	8,6	9,7	-11,0 %
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	21,6	18,4	16,9 %
Vertailukelpoinen liiketulos	%	14,2	12,8	
Liiketulos	M€	21,6	17,9	20,2 %
Liiketulos	%	14,2	12,5	
Nettovarallisuus	M€	84,2	82,8	1,8 %

Liikevaihto

Liikevaihto oli 151,4 (143,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi selvästi Pohjois-Euroopassa ja Länsi-Euroopassa. Itä- ja Keski-Euroopassa liikevaihto puolestaan laski merkittävästi. Segmentin liikevaihto kasvoi vertailukaudesta selvästi, vaikka tietyt brändit menettivät myyntiä vertailukauden tasoon nähden. Tilikauden aikana myyntiin ja markkinointiin panostettiin vertailukautta selvästi enemmän. Suomessa Elovena®-brändin tuoteuutuudet nostivat myynnin arvoa ja myyntivolyymia merkittävästi tilikauden aikana. Iso-Britanniassa tilikauden aikana kohonnut kuluttajaluottamus, laskenut ruoan inflaatio sekä vahvistunut levitejakelu tukivat Benecol®-tuotteiden liikevaihdon ja myyntivolyymin kehitystä. Kasviproteiinituotteiden liikevaihto laski vertailukaudesta merkittävästi.

Liiketulos

Vertailukelpoinen liiketulos oli 21,6 (18,4) miljoonaa euroa, mikä on 14,2 (12,8) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 21,6 (17,9) miljoonaa euroa, mikä on 14,2 (12,5) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukauden liiketulos sisälsi 0,5 miljoonaa euroa liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyviä kuluja. Kannattavuus pysyi tasaisena läpi raportointikauden. Pohjois-Euroopassa kannattavuus nousi suhteellisesti hieman. Länsi-Euroopassa liiketulos pysyi vertailukauden tasolla. Itä- ja Keski-Euroopan liiketulos laski vertailukaudesta selvästi.

Terveelliset ainesosat, jatkuvat liiketoiminnot

TERVEELLISET AINESOSAT -SEGMENTIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

		2024	2023	Muutos
Liikevaihto	M€	110,5	111,2	-0,6 %
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	5,2	6,7	-22,2 %
Vertailukelpoinen liiketulos	%	4,7	6,0	
Liiketulos	M€	4,2	6,7	-37,2 %
Liiketulos	%	3,8	6,0	
Nettovarallisuus	M€	102,9	114,9	-10,4 %

Liikevaihto

Liikevaihto oli 110,5 (111,2) miljoonaa euroa. Viennissä gluteenittomien kauratuotteiden myynnin arvo ja myyntivolyymi kasvoivat tilikauden aikana merkittävästi. Muiden viljatuotteiden kotimaan myynnin arvo ja myyntivolyymi leipomoille sekä teollisuus- ja suurtalousasiakkaille laskivat vertailukauden tasolta selvästi. Kasvistanoliesteritoimitusten myynnin arvo ja myyntivolyymi lisenssipartnereille laskivat merkittävästi.

BtoB-markkinaa leimasi raaka-aineen hinnan laskusta johtuva vahva hintakilpailu ja piristynyt kysyntä.

Liiketulos

Vertailukelpoinen liiketulos oli 5,2 (6,7) miljoonaa euroa, mikä on 4,7 (6,0) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 4,2 (6,7) miljoonaa euroa, mikä on 3,8 (6,0) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos sisältää kasviproteiiniliiketoimintaan liittyvän 0,5 miljoonan euron arvonalentumispoiston aineettomista hyödykkeistä ja 0,5 miljoonan euron arvonalennuspoiston liikearvosta. Arvonalentumispoistot liittyvät kasviproteiiniliiketoimintaan.

Viljojen tarjonta oli vuoden aikana melko tasaista, lukuunottamatta normaalia satokauteen liittyvää vaihtelua. Elintarvikelaatuisen vehnän tarjontaa vähensi laatuongelmat, joita oli sekä kesän 2023 että 2024 sadossa. Kauran markkinaa vaikutti voimakas kysynnän kasvu jo alkuvuodesta mikä jatkui koko vuoden. Kauran hinta laski vuodesta 2023 melko selvästi, mutta oli edelleen selvästi tavanomaista korkeampi. Sekä kauran että vehnän markkinahinnat vahvistuivat vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 321,4 (31.12.2023: 323,8) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 258,2 (31.12.2023: 260,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,63 (31.12.2023: 1,65) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Konsernin jatkuvien liiketoimintojen liiketoiminnan rahavirta rahoituserien ja verojen jälkeen oli 39,3 (37,0) miljoonaa euroa.

Jatkuvien liiketoimintojen käyttöpääoma oli joulukuun lopussa 26,0 (31.12.2023: 37,1) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset rahoitusvelat joulukuun lopussa olivat 18,8 (31.12.2023: 24,7) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli -70,1 (31.12.2023: -56,5) miljoonaa euroa.

Raisiolla oli joulukuun lopussa käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavia rahoitusvaroja sekä raha- ja pankkisaamisia 88,9 (31.12.2023: 81,2) miljoonaa euroa. Kassavarat ovat pääosin sijoitettuina matalariskisiin ja likvideihin sijoituskohteisiin.

Konsernin omavaraisuusaste joulukuun lopussa oli 80,3 (31.12.2023: 80,4) prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli -27,2 (31.12.2023: -21,7) prosenttia. Jatkuvien toimintojen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 8,1 (31.12.2023: 7,9) prosenttia ja vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 9,4 (31.12.2023: 9,2) prosenttia.

Raisio Oyj jakoi osinkona 22,1 (vuodelta 2022: 22,1) miljoonaa euroa vuodelta 2023.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys

Tammi-joulukuussa investoinnit olivat 7,4 (9,0) miljoonaa euroa, mikä on 3,2 (4,1) prosenttia liikevaihdosta. Jatkamme strategiamme mukaisesti investointeja turvataksemme kasvun mahdollistamisen ja tehokkuuden kehittämisen. Investointien pääpaino on pakkauskapasiteetin nostossa ja prosessitehokkuuden parantamisessa. Vuoden 2023 aikana tehtiin investointipäätös prosessikapasiteetin lisäämiseksi lusikoitavia ja juotavia kauratuotteita valmistavalle tuotantolaitokselle. Investointi valmistui tilikaudella ja sen suuruus oli noin 2 miljoonaa euroa. Kasvaneesta kysynnästä johtuen Nokian myllylle valmistui tilikaudella lisäkapasiteettia pikapuurojen valmistukseen ja pakkaukseen. Investoinnin määrä oli noin 4 miljoonaa euroa.

Raision tutkimuksen ja kehityksen kulut tammi-joulukuussa olivat 3,3 (3,0) miljoonaa euroa, mikä on 1,5 (1,4) prosenttia liikevaihdosta. Raision strategisten tavoitteiden mukaisesti tutkimus- ja tuotekehityspanostuksissa keskitytään valituissa kuluttajabrändeissä entistä parempien kyvykkyyksien ja ominaisuuksien saavuttamiseen. Pitkän aikavälin innovaatioprosessia on kehitetty edelleen tuottaaksemme yhä tehokkaammin ratkaisuja tulevaisuuden tarpeisiin ja kategorioihin.

Hallinto ja johto

Hallitus ja hallintoneuvosto

Hallituksen jäsenmäärä oli kuusi. Leena Niemistö, Lauri Sipponen, Ann-Christine Sundell, Pekka Tennilä ja Arto Tiitinen toimivat hallituksen jäseninä koko tilikauden 2024 ja Tero Hemmilä varsinaisesta yhtiökokouksesta lukien. Erkki Haavisto toimi hallituksen jäsenenä varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin 9.4.2024 alkaen Arto Tiitinen ja varapuheenjohtajaksi Ann-Christine Sundell. Kaikki vuonna 2024 hallituksen jäseninä toimineet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Tuomas Levomäki ja varapuheenjohtajana Thomas Antas.

Konsernin johtoryhmä

Pekka Kuusniemi toimi konsernin toimitusjohtajana 15.6.2024 asti ja Pasi Flinkman 15.6.2024 lukien. Konsernin johtoryhmään vuonna 2024 kuuluivat Operaatiot-yksiköstä vastaava johtaja Virpi Aaltonen, innovaatiojohtaja Reetta Andolin, markkinointijohtaja Annika Boström-Kumlin, kehitysjohtaja Olavi Erkinjuntti, laki- ja vastuullisuusasioista vastaava johtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo, myyntijohtaja Mikko Lindqvist sekä talousjohtaja Mika Saarinen.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Liiketoimintamalli

Raisio on kansainvälinen yhtiö, ja tarkoituksemme ”Ruokaa suurella sydämellä, terveyttä meille ja maapallolle” ohjaa toimintaamme. Yhtiön päämarkkinat ovat Euroopassa ja yhtiön viisi tuotantolaitosta sijaitsevat Suomessa. Vuonna 2021 päivitetty strategia on rakentunut kolmelle painopiste-alueelle: Benecol® ja kasvistanoliesteriratkaisut, lisäarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat sekä kasviproteiinit.

Me Raisiolla olemme sitoutuneet kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstämme, ympäristöasioistamme ja henkilöstöstämme. Pohjan kaikille tekemisellemme luovat Raision tarkoitus, arvot, Hyvän ruuan vastuullisuusohjelma sekä konsernin yleiset toimintaperiaatteet ja muut määrittelemämme politiikat.

Henkilöstö

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa työskenteli vuoden 2024 lopussa 362 (338) henkilöä. Henkilöstöstä 14 (13) prosenttia työskenteli Raision ulkomaan yksiköissä. Raision palkat ja palkkiot jatkuvien toimintojen osalta vuonna 2024 olivat 28,3 (26,2) miljoonaa euroa henkilösivukuluineen.

Vuoden 2024 lopussa toteutettu henkilöstökysely osoittaa, että työtyytyväisyys on hyvällä tasolla. Kyselyn vastausprosentti oli 85, kun se edellisenä vuonna oli 91 %. eNPS-luku eli Employee Net Promoter Score oli 52,2, kun se edellisessä henkilöstötutkimuksessa oli 39,5.

Lähes kaikki henkilöstötutkimuksen osa-alueet ovat kehittyneet positiivisesti. Erittäin hyvät arviot saa esihenkilötyö. Kriittisimmän vastaajat arvioivat uudistumiseen ja kehittymiseen liittyvää aihealuetta, vaikka tulos senkin teeman kohdalla on hyvällä tasolla.

Kestävän kehityksen keskeiset tavoitteet ja tulokset

Raision vastuullisuusraportointi rakentuu Hyvän ruuan ohjelman teemojen ympärille ja sovellamme raportoinnissa vielä vuoden 2024 osalta Global Reporting Initiative -standardeja. Sen jälkeen siirrymme raportoimaan EU:n Corporate Sustainability Reporting -direktiivin eli kestävyysraportointidirektiivin mukaan, ja sen mukaisen raportin julkaisemme ensimmäisen kerran vuoden 2026 alussa.

Raision vastuullisuusohjelmassa eli Hyvän ruuan ohjelmassa on viisi teemaa: ympäristöystävälliset pakkaukset, terveellinen ruoka, terveellisen ruuan ammattilaiset, kestävä ruokaketju sekä ympäristö- ja ilmastotoimet. Tämän hetkinen Hyvän ruuan ohjelma ulottuu vuoden 2025 loppuun saakka.

Olemme Raisio-konsernissa sitoutuneet tukemaan YK:n kestävä kehityksen tavoitteita, kuten vastuullista kuluttamista, terveyttä ja hyvinvointia, kestävää teollisuutta ja ilmastotekoja. Tuemme ja toteutamme omassa vaikutuspiirissämme myös ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyviä YK:n perusarvoja.

Raision yleiset toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä niitä täydentävät sisäiset ohjeet ja politiikat luovat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle. Raision ihmisoikeuspolitiikka täydentää yleisiä toimintaperiaatteitamme, ja myös sitä sovelletaan kaikissa konserniyhtiöissä maailmanlaajuisesti. Vaadimme kaikkia toimittajia ja alihankkijoita valvomaan ihmisoikeuksien toteutumista myös heidän toiminnoissaan.

Riskienhallinta

Raision riskienhallintaa on kehitetty eteenpäin vuodesta 2022 lähtien. Toimintamallin tavoitteena on paitsi tunnistaa riskit ja niiden hallintakeinot entistä kattavammin, löytää myös näkökulmia muuttaa riskejä mahdollisuuksiksi.

Raision riskienhallintajärjestelmässä jokaiselle johtoryhmän jäsenelle on vastuutettu omalle vastuualueelle kuuluvien riskien jatkuva valvonta ja seuranta sekä hallintakeinojen riittävyyden arviointi. Vuonna 2024 riskien arviointia laajennettiin merkittävästi, kun Raision toimintajärjestelmään luotiin työkalu, jolla aiempaa huomattavasti suurempi joukko organisaatiosta systemaattisesti tarkastelee riskejä osana normaalia liiketoimintaa. Johtoryhmän vastuulla on tarkastella toimintajärjestelmästä löytyviä riskinarvioita vähintään kerran vuosineljänneksessä ja arvioida, ovatko riskin hallintakeinot riittävät ja jos eivät ole, miten niitä kehitetään. Hallintakeinojen riittävyyttä arvioidaan kolmiportaisella kriteeristöllä.

Riskienhallintakeinojen ja niihin liittyvien toimenpidesuunnitelmien edistymistä seurataan säännöllisesti johtoryhmässä, ja edistymisestä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Uusi ESRS-standardi laajentaa perinteistä riskikeskeistä lähestymistapaa ja korostaa vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen. Nämä uudet vaatimukset vaikuttavat jatkossa myös Raision riskienhallinnan käytäntöihin. Kaksoismerkittävyyden (double materiality) myötä vaikutusten merkittävyyttä ei arvioida pelkästään taloudellisen suorituskyvyn näkökulmasta, vaan vaikutusten merkittävyyttä arvioidaan myös yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta.

Kun perinteinen riskienhallinta keskittyy taloudellisiin ja operatiivisiin riskeihin, ESRS:n myötä mukaan sisällytetään entistä syvemmin kestävyysriskit, pitkän aikavälin riskit ja integrointi strategiaan sekä kestävyteen liittyvien seikkojen arviointi mahdollisuuksien näkökulmasta. Näitä ESRS-standardin IRO-näkökulmia (impact, risk, opportunity) yhdistetään jatkossa Raision riskienhallintatarkasteluun ja -käytäntöihin.

Tarkemmat tiedot osana vuosikatsausta

Julkaisemme tarkemmat ei-taloudelliset tiedot, Hyvän ruuan ohjelman tavoitteet, toimintatavat ja edistymisemme viikolla 11 Raision vuosikatsauksen osana.

Muutokset konsernirakenteessa

Raisio-konserniin 100-prosenttisesti kuuluva Benemilk Oy sulautui emoyhtiönsä Nordic Feed Innovations Oy:hyn 1.4.2024. Nordic Feed Innovations Oy:n nimenmuutos Benemilk Oy:ksi rekisteröitiin 15.4.2024. Raisio-konserniin 100-prosenttisesti kuuluvien yhtiöiden Big Bear Group Limited, FDS Informal Foods Limited ja Glisten Limited purku rekisteröitiin 17.12.2024. Yhtiöt olivat toimimattomia.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Normaalioloissa Raision merkittävimmät lyhyen aikavälin liiketoimintariskit liittyvät talouden yleiseen kehitykseen ja kuluttajakäytännön. Inflaation vaikutus kuluttajakäytännön kehittymiseen on merkittävä. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat sään ääri-ilmiöt sekä muutokset keskeisten energian, raaka-aineiden, kuten viljojen ja steroliin, saatavuudessa, laadussa ja hinnassa ovat merkittävä haaste Raision liiketoiminnoille. Raision toiminnan kannalta keskeisten valuuttojen muutokset ja valuuttakonservatiivit vaikuttavat Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Niiden kokonaisvaikutusta avataan taloudellisissa raporteissa paremman kokonaiskuvan ja niihin liittyvien riskien avaamiseksi kattavalla tavalla.

Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Raisiolla ei ollut raportoitavia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat taseen 31.12.2024 mukaan ovat 117 151 246,98 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,14 euroa osaketta kohden, josta lisäosinko on 0,03 euroa osaketta kohden. Osinkona esitetään jaettavan yhteensä 22 283 847,04 euroa ja voittovaratilille jätetään 94 867 399,94 euroa. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 17.4.2025. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 29.4.2025.

Raisiossa 12. helmikuuta 2025

Raisio Oyj

Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Pasi Flinkman, p. 0400 819 947

talousjohtaja Mika Saarinen, p. 040 072 6808

Raision taloudelliset julkaisut 2025

Raisio Oyj:n vuosikatsaus vuodelta 2024 julkistetaan 13.3.2025. Katsaus sisältää tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen, tilintarkastuskertomuksen, hallintoneuvoston lausunnon ja yritysvastuuraportin. Samaan aikaan julkaistaan myös Raision selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisraportti vuodelta 2024.

Tammi-maaliskuun osavuosikatsaus julkistetaan 13.5.2025.

Tammi-kesäkuun puolivuositiedote julkistetaan 12.8.2025.

Tammi-syyskuun osavuosikatsaus julkistetaan 11.11.2025.

Tilinpäätöstiedotetta ei ole tilintarkastettu.

Osakeyhtiölain ja Valtiovarainministeriön asetuksen arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta edellyttämiä tietoja, kuten osakelajeja, osakkeenomistajia, osakepalkintaa, lähipiiriä sekä taloudellisia tunnuslukuja, esitetään osioissa Osakkeet ja omistajat sekä Taloudelliset tunnusluvut ja täsmäytyslaskelmat, jotka ovat osa virallista toimintakertomusta. Yhtiö on antanut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä kertomuksena.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Tämä osio sisältää osakkeisiin ja omistajiin liittyvät liitetiedot ja osakekohtaiset tunnusluvut ja niiden laskentakaavat.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Raision markkina-arvo vuoden 2024 lopussa oli 346,2 miljoonaa euroa. Osakkeiden kokonaisvaihto oli noin 81,9 miljoonaa euroa. Vaihto-osakkeen päätöskurssi 31.12.2024 oli 2,16 euroa ja kantaosakkeen 2,24 euroa. Hallituksen osinkoesitys kevään 2025 yhtiökokoukselle on 0,14 euroa osakkeelta, mistä 0,11 euroa on osinkopolitiikan mukaista perusosinkoa ja 0,03 euroa lisäosinkoa.

Osakepääoma ja osakelajit

Raisio Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, joka 31.12.2024 jakaantui 30 108 594 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 129 061 742 vaihto-osakkeeseen (sarja V). Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kantaosakkeiden osuus osakekannasta oli 18,9 % ja äänimäärästä 82,4 % ja vaihto-osakkeiden vastaavasti 81,1 % ja 17,6 % (31.12.2024). Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakepääoma ei ole muuttunut vuoden 2024 aikana. Yhtiön liikkeeseen laskemia osakkeeseen oikeuttavia arvopapereita ei ole.

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n (jäljempänä: Pörssi) ylläpitämällään markkinapaikalla järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä toimialaluokassa kulutustavarat ja alatoimialaluokassa elintarvikkeet. Vaihto-osakkeet noteerataan keskisuurten yhtiöiden ryhmässä ja kantaosakkeet Pre-listalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIVV ja ISIN-koodi FI0009002943 sekä kantaosakkeen vastaavasti RAIKV ja FI0009800395. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Vaihto-osakkeilla ja kantaosakkeilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Yhtiökokouksessa kenenkään osakkeenomistajan osakkeilla ei saa äänestää suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä.

Saadakseen kantaosakkeille äänioikeuden, luovutuksen-saajan tulee hakea yhtiön hallitukselta suostumus kantaosakkeiden rekisteröimiseksi osakasluetteloon. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelystä päätoimisesti harjoitettava luonnollinen henkilö.

Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi. Vuoden 2024 aikana yhtään kantaosaketta ei muunnettu vaihto-osakkeeksi. Arvo-osuusjärjestelmässä

kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai muunnetaan vaihto-osakkeiksi. Odotusluettelossa oli 9,2 miljoonaa kantaosaketta 31.12.2024.

OSAKKEIDEN JA ÄÄNIMÄÄRÄN JAKAUTUMINEN SARJOITTAIN 31.12.2024

	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
Vaihto-osakkeet	129 061 742	81,1	17,6
Kanta-osakkeet	30 108 594	18,9	82,4
Yhteensä	159 170 336	100,0	100,0

Omistusrakenne

Raisio Oyj:llä oli vuoden 2024 lopussa 41 097 rekisteröityä osakkeenomistajaa (31.12.2023: 38 340). Ulkomaisten ja hallintarekisteröityjen omistusten osuus yhtiön osakekannasta oli vuoden 2024 lopussa 11,0 prosenttia (31.12.2023: 15,3 %).

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 31.12.2024 kantaosakkeita 633 367 kappaletta ja vaihto-osakkeita 332 475 kappaletta. Tämä on yhteensä 0,6 prosenttia kaikista osakkeista ja 1,8 prosenttia kokonaisuäänimäärästä.

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2024 OMISTAJARYHMITTÄIN

	%
Kotitaloudet	55,3
Ulkomaiset omistajat ²⁾	11,0
Yritykset ³⁾	9,9
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset ¹⁾	6,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3,1
Odotusluettelolla	5,8
Julkisyhteisöt	8,0

¹⁾ ilman hallintarekisteröityjä

²⁾ sisältää hallintarekisteröidyt

³⁾ sisältää yhtiön omistamat omat osakkeet

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2024 OMISTETTUIJEN OSAKKEIDEN MUKAAN

Osakkeita	Vaihto-osakkeet				Kantaosakkeet			
	Omistajia		Osakkeita		Omistajia		Osakkeita	
kpl	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–1 000	26 458	66,8	10 543 098	8,2	2 189	57,7	767 693	2,6
1 001–5 000	10 267	25,9	24 298 962	18,8	1 021	26,9	2 461 490	8,2
5 001–10 000	1 692	4,3	12 550 036	9,7	299	7,9	2 129 179	7,1
10 001–25 000	828	2,1	12 792 762	9,9	191	5,0	3 055 704	10,1
25 001–50 000	214	0,5	7 730 792	6,0	53	1,4	1 753 234	5,8
50 001–	132	0,3	61 146 092	47,4	44	1,2	10 787 799	35,8
odotusluettelossa							9 153 495	30,4
yhteensä	39 591	100,0	129 061 742	100,0	3 797	100,0	30 108 594	100,0

25 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.2024 OSAKASLUETTELOON MUKAAN

Osakkeenomistajat	Sarja K	Sarja V	Yhteensä	%	Ääniä	%
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	0	4 352 083	4 352 083	2,73	4 352 083	0,6
Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	3 733 980	199 000	3 932 980	2,47	74 878 600	10,24
Niemistö Kari Pertti Henrik	60 000	2 840 000	2 900 000	1,82	4 040 000	0,55
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	0	2 606 626	2 606 626	1,64	2 606 626	0,36
Sijoitusrahasto Aktia Capital	0	2 513 647	2 513 647	1,58	2 513 647	0,34
Relander Pär-Gustaf	0	1 855 068	1 855 068	1,17	1 855 068	0,25
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	0	1 844 793	1 844 793	1,16	1 844 793	0,25
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	0	1 684 428	1 684 428	1,06	1 684 428	0,23
Valtion Eläkerahasto	0	1 300 000	1 300 000	0,82	1 300 000	0,18
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	0	1 052 069	1 052 069	0,66	1 052 069	0,14
Maa- ja vesitekniikan tuki ry.	0	1 000 000	1 000 000	0,63	1 000 000	0,14
Oy Etra Invest Ab	0	1 000 000	1 000 000	0,63	1 000 000	0,14
Fondita Nordic Micro Cap Sijoitusrahasto	0	910 000	910 000	0,57	910 000	0,12
Sijoitusrahasto eQ Suomi	0	893 061	893 061	0,56	893 061	0,12
Laakkonen Mikko Kalervo	0	826 823	826 823	0,52	826 823	0,11
Saari Markku Samuel	775 785	1 810	777 595	0,49	15 517 510	2,12
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf.	772 500	0	772 500	0,49	15 450 000	2,11
Säästöpankki Kotimaa	0	750 293	750 293	0,47	750 293	0,1
Sijoitusrahasto Aktia Secura	0	700 000	700 000	0,44	700 000	0,1
Langh Hans Christian	679 980	0	679 980	0,43	13 599 600	1,86
Sijoitusrahasto Säästöpankki Pienyhtiöt	0	661 044	661 044	0,42	661 044	0,09
Keskittien Tukisäätiö	100 000	500 000	600 000	0,38	2 500 000	0,34
MTK Varsinais-Suomi ry	548 580	42 200	590 780	0,37	11 013 800	1,51
Haavisto Maija Helena	393 120	195 099	588 219	0,37	8 057 499	1,1
Merimieseläkekassa	0	543 751	543 751	0,34	543 751	0,07

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli yhteensä 17 566 828 osaketta, joka on 11,04 % koko osakemäärästä. Yhtiön omassa omistuksessa oli yhteensä 1 180 659 osaketta, joka on 0,74 % koko osakemäärästä.

Osakassopimukset

Yhtiön hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia.

Liputusilmoitukset

Yhtiölle ei ole tehty liputusilmoituksia vuoden 2024 aikana.

Osinkopolitiikka ja osinko

Raisio Oyj:n tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona 50–100 prosenttia jatkuvien liiketoimintojensa osakekohtaisesta tuloksesta (EPS). Tämän lisäksi hallitus voi ehdottaa lisäosingon jakamista. Osinkopolitiikan mukaisen osingon maksamisen edellytyksenä on, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön rahoitusasemaa eikä strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Huhtikuussa 2024 varsinainen yhtiökokous päätti jakaa osinkoa 0,14 euroa osaketta kohden, josta 0,11 euroa oli osinkopolitiikan mukaista perusosinkoa ja 0,03 euroa lisäosinkoa. Osinko maksettiin osakkeenomistajille 18.4.2024; ei kuitenkaan yhtiön hallussa olleille osakkeille.

Hallitus esittää kevään 2025 varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,14 euron suuruisen osingon maksamista osakkeelta, mistä 0,11 euroa on osinkopolitiikan mukaista perusosinkoa ja 0,03 euroa lisäosinkoa. Osingonjaon täsmäytyspäivä on 17.4.2025 ja osingon maksupäivä 29.4.2025.

Kaupankäynti Pörssissä Raision osakkeilla 2024

V-osakkeen ylin hinta oli 2,36 euroa, alin 1,83 euroa ja keskipurssi 2,01 euroa. Vuoden lopussa V-osakkeen hinta oli 2,16 euroa. V-osakkeita vaihdettiin yhteensä 39,4 miljoonaa kappaletta (20,8 milj. kpl vuonna 2023). Vaihdon arvo oli 79,3 miljoonaa euroa (45,9 milj. euroa vuonna 2023).

K-osakkeen ylin hinta oli 2,44 euroa, alin 1,90 euroa ja keskipurssi 2,14 euroa. Vuoden lopussa K-osakkeen hinta oli 2,24 euroa. K-osakkeen vaihto oli 1,2 miljoonaa osaketta (1,4 milj. kpl vuonna 2023) ja vaihdon arvo oli 2,6 miljoonaa euroa (3,1 milj. euroa vuonna 2023).

Osakekannan markkina-arvo oli vuoden 2024 lopussa 346,2 miljoonaa euroa (320,3 milj. euroa vuonna 2023) ja ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita 343,7 miljoonaa euroa (317,9 milj. euroa vuonna 2023).

Omat osakkeet

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 1 180 659 vaihto-osaketta, mutta ei yhtään kantaosaketta. Raisio Oyj:n hallussa olevien vaihto-osakkeiden määrä on 0,9 prosenttia vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä. Omistus vastaa 0,7 prosenttia koko osakekannasta ja 0,2 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole Raisio Oyj:n osakkeita.

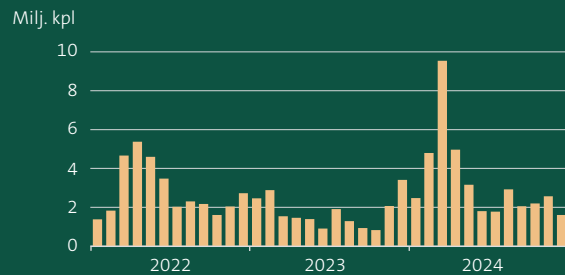
Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r. omistaa 150 510 kappaletta kantaosakkeita, mikä on 0,5 prosenttia kantaosakkeista ja niiden tuottamista äänistä ja vastaavasti 0,1 prosenttia koko osakekannasta ja 0,4 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

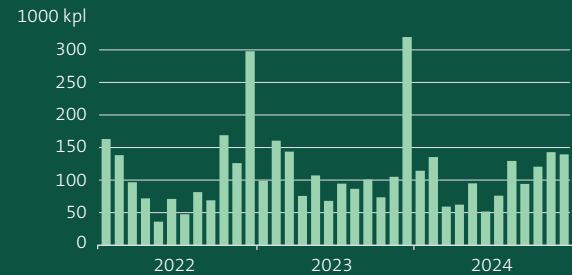
Omien osakkeiden hankinnat ja luovutukset

Hallituksella on vuoden 2024 yhtiökokouksen myöntämä valtuutus hankkia ja/tai ottaa pantiksi yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 6 250 000 osaketta, mistä enintään 5 000 000 voi olla vaihto-osakkeita ja enintään 1 250 000

VAIHTOMÄÄRÄ, VAIHTO-OSAKE

VAIHTOMÄÄRÄ, KANTAOSAKE

KURSSIKEHITYS, EUROA, VAIHTO-OSAKE

KURSSIKEHITYS, EUROA, KANTAOSAKE

kantaosakkeita. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.4.2025 asti ja sen nojalla hankittavissa ja/tai pantiksi otettavissa olevien omien osakkeiden määrä on 3,9 prosenttia osakekannasta ja 4,1 prosenttia osakekannan tuottamasta äänimäärästä.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Hallitus on oikeutettu hankkimaan omia osakkeita muussa kuin osakelajien mukaisessa suhteessa ja päättämään osakkeiden hankkimisjärjestyksestä. Osakkeita voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa.

Hallitus ei tilikauden aikana ole käyttänyt valtuuttaan omien osakkeiden hankintaan tai pantiksi ottamiseen. Hallitus ei myöskään tilikauden aikana ole hankkinut tai ottanut pantiksi osakkeita vuoden 2023 yhtiökokouksen myöntämän ja 9.4.2024 lakaneen valtuuden nojalla.

Tilikauden aikana on luovutettu 21 684 kappaletta vaihto-osakkeita hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille osana heille tehtäviensä hoitamisesta suoritettavaa palkkiota vuoden 2024 yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella. Hallituksen palkkiona luovutettujen vaihto-osakkeiden arvo luovutushetkellä oli yhteensä 44 155,01 euroa.

Osakeantivaltuudet

Vuoden 2024 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita enintään 6 200 000 kappaletta ja kantaosakkeita enintään 1 250 000 kappaletta sekä antamalla yhteensä enintään 10 000 000 uutta vaihto-osaketta.

Yhtiön hallussa 31.12.2024 olevien omien osakkeiden määrä, joka olisi valtuuden nojalla luovutettavissa, on 0,7 prosenttia osakekannasta ja 0,2 prosenttia osakekannan tuottamasta äänimäärästä. Valtuuden nojalla liikkeeseen laskettavissa olevien uusien osakkeiden määrä puolestaan on 6,3 prosenttia osakekannasta ja 1,4 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Hallitus on valtuutettu päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan ja uusia osakkeita annetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta ja uusien osakkeiden antamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus yhtiön osakkeisiin, jos poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Yhtiön pääomarakenteen kehittämistä, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamista tai toteuttamista sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamista voidaan pitää yhtiön kannalta painavana taloudellisena syynä.

Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta myös Nasdaq Helsinki Oy:n (Pörssi) järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä varojen hankkimiseksi investointien ja mahdollisten yritysostojen rahoittamiseen.

Osakkeet voidaan luovuttaa myös muuta kuin rahavastiketta vastaan, kuittausta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin.

Osakeantivaltuutukset ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.4.2025 asti.

Hallintomalli

Yhtiökokous ja ylin johto

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tehneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.

Yhtiön hallintoneuvoston jäsenet, joita on vähintään 15 ja enintään 25, valitsee henkilöstöryhmien edustajia lukuun ottamatta yhtiökokous toimikaudeksi, joka alkaa valinnan tekevistä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Hallintoneuvostoon kuuluu myös kolme Raision Suomessa toimivan henkilöstön muodostamien henkilöstöryhmien valitsemaa edustajaa, joiden toimikausi on noin kolme vuotta.

Niin hallituksen kuin hallintoneuvoston jäsenten valinnan suorittava orgaani voi milloin tahansa tehdä uuden valintapäätöksen ja jäsenen tai kaikkien jäsenten tehtävä voi siten päättyä myös kesken toimikauden.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä sen asettamien tavoitteiden mukaisesti (yleistoimivalta) sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallitus. Toimitusjohtaja valitaan tehtäväänsä toistaiseksi.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Pääsääntöisesti yhtiöjärjestyksen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista. Yhtiöjärjestyksen 6., 7., 8., 9. ja 18. pykälien muuttamiseksi tarvitaan kuitenkin kahdessa peräkkäisessä vähintään 20 päivän väliajalla pidetyssä yhtiökokouksessa kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista tehty päätös. Tietyissä asioissa osakeyhtiölaki edellyttää osakelajikohtaista äänestystä ja osakkeenomistajan suostumusta. Yhtiöjärjestyksestä ei ole muutettu eikä ole esitetty muutettavaksi vuoden 2024 aikana.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2024	2023	2022
Laimentamaton tulos per osake, euroa ¹⁾	0,11	0,11	0,03
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos per osake, euroa ¹⁾	0,11	0,11	0,03
Laimentamaton tulos per osake, euroa, jatkuvat toiminnot ¹⁾	0,11	0,11	0,08
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos per osake, jatkuvat toiminnot, eur ¹⁾	0,11	0,11	0,08
Laimentamaton vertailukelpoinen tulos per osake, jatkuvat toiminnot, euroa ¹⁾	0,13	0,13	0,08
Laimentamaton tulos per osake, lopetetut toiminnot, euroa ¹⁾	-	0,00	-0,05
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa ¹⁾	0,25	0,23	0,07
Oma pääoma per osake, euroa ¹⁾	1,64	1,65	1,66
Osinko per osake, euroa	0,14	0,14	0,14
Osinko per tulos, %	124,2	128,5	464,2
Osinko per tulos, jatkuvat toiminnot %	124,2	126,2	177,3
Efektiivinen osinkotuotto, %			
Vaihto-osakkeet	6,5	7,1	5,6
Kantaosakkeet	6,3	6,5	5,3
P/E-luku			
Vaihto-osakkeet	19,2	18,0	82,6
Kantaosakkeet	19,9	19,5	86,9
Oikaistu keskimurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	2,01	2,21	2,30
Kantaosakkeet	2,14	2,19	2,50
Oikaistu alin kurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	1,83	1,88	1,82
Kantaosakkeet	1,90	1,90	1,86
Oikaistu ylin kurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	2,36	2,68	3,44
Kantaosakkeet	2,44	2,72	3,57
Oikaistu kurssi 31.12., euroa			
Vaihto-osakkeet	2,16	1,98	2,49
Kantaosakkeet	2,24	2,15	2,62

¹⁾ Tunnusluvussa on käytetty osakkeiden lukumäärää, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita.

Osinko per osake vuosi 2024: Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osinko 0,14 euroa osakkeelta sisältäen 0,03 euron lisäosion osakkeelta

Osinko per osake vuosi 2023: 0,14 euroa osakkeelta sisältäen 0,03 euron lisäosion osakkeelta.

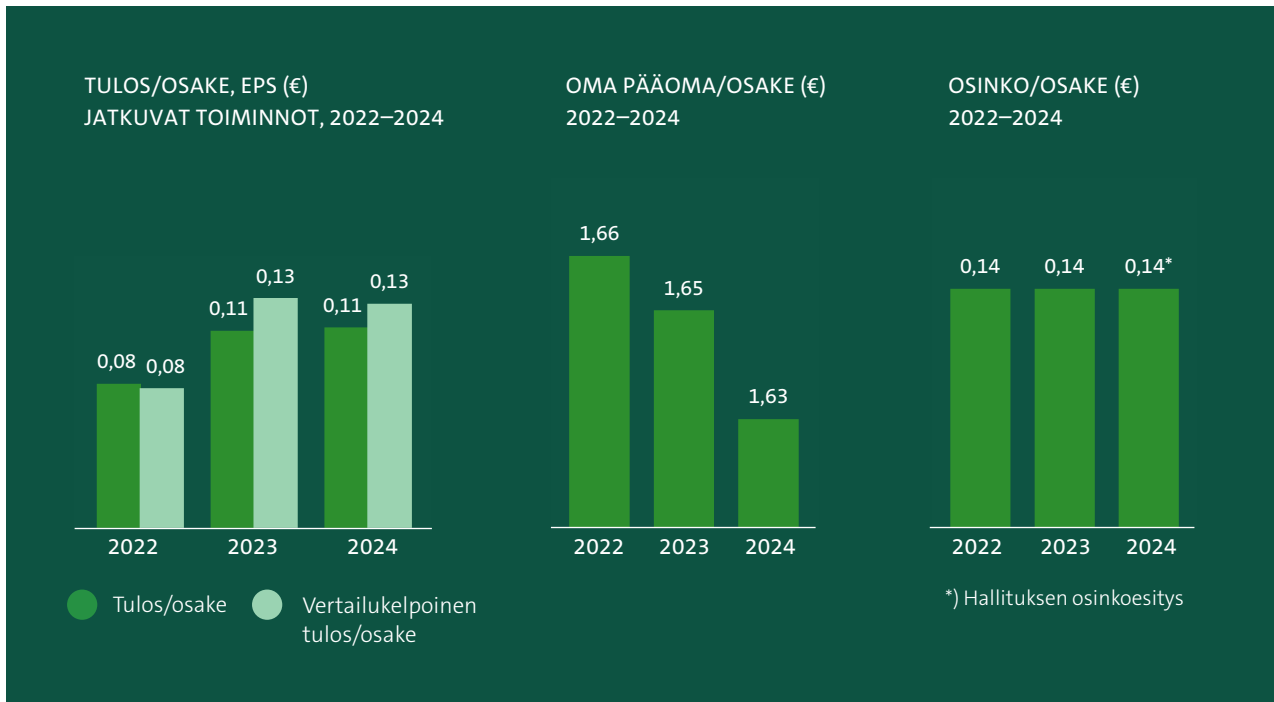
Osinko per osake vuosi 2022: 0,14 euroa osakkeelta sisältää 0,06 euron lisäosion osakkeelta

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2024	2023	2022
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. euroa ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	276,2	253,2	318,7
Kantaosakkeet	67,4	64,7	80,4
Yhteensä	343,7	317,9	399,2
Osakkeiden vaihto, milj. euroa			
Vaihto-osakkeet	79,3	45,9	77,0
Kantaosakkeet	2,6	3,1	3,4
Yhteensä	81,9	49,1	80,4
Vaihdettu määrä			
Vaihto-osakkeet, 1 000 kpl	39 434	20 802	33 501
% kokonaismäärästä	30,8	16,3	26,2
Kantaosakkeet, 1 000 kpl	1 211	1 434	1 345
% kokonaismäärästä	4,0	4,8	4,4
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1000 kpl ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	127 866	127 855	127 935
Kantaosakkeet	30 109	30 163	30 705
Yhteensä	157 975	158 018	158 640
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1000 kpl ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	127 881	127 859	128 012
Kantaosakkeet	30 109	30 109	30 701
Yhteensä	157 990	157 968	158 713

¹⁾ Tunnusluvussa on käytetty osakkeiden lukumäärää, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

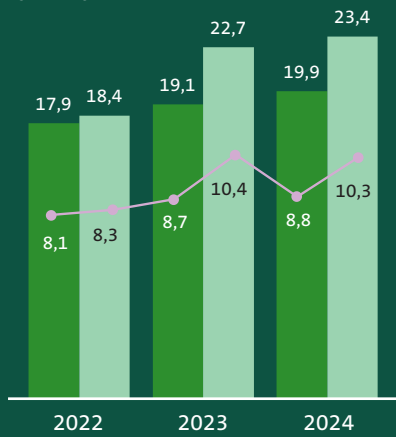
Laimentamaton tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Laimentamaton vertailukelpoinen tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva vertailukelpoinen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Laimentamaton tulos per osake, jatkuvat liiketoiminnot	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva jatkuvien toimintojen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Laimentamaton vertailukelpoinen tulos per osake, jatkuvat liiketoiminnot	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Laimentamaton tulos per osake, lopetetut liiketoiminnot	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva lopetettujen toimintojen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko per osake	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko per tulos %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä 31.12. ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT JA TÄSMÄYTYSLASKELMAT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

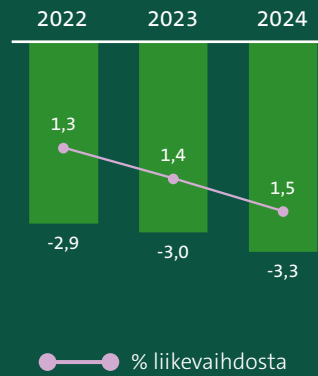
	2024	2023	2022
Tulos ja kannattavuus			
Liikevaihto, milj. euroa	226,8	219,5	220,8
Muutos, %	3,3	-0,6	10,4
Kansainvälinen liikevaihto, milj.euroa	113,9	106,1	114,8
% liikevaihdosta	50,2	48,3	52,0
Käyttökate, milj. euroa	30,9	30,3	27,8
% liikevaihdosta	13,6	13,8	12,6
Vertailukelpoinen käyttökate, milj.euroa	33,3	32,8	28,3
% liikevaihdosta	14,7	15,0	12,8
Poistot ja arvonalennukset, milj. euroa	10,9	11,2	10,0
Liiketulos, milj. euroa	19,9	19,1	17,9
% liikevaihdosta	8,8	8,7	8,1
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	23,4	22,7	18,4
% liikevaihdosta	10,3	10,4	8,3
Tulos ennen veroja	23,4	22,2	15,0
% liikevaihdosta	10,3	10,1	6,8
Oman pääoman tuotto, %, jatkuvat toiminnot	6,5	6,7	4,6
Sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %	8,1	7,8	2,0
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %	9,4	9,0	4,9
Sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %, jatkuvat toiminnot	8,1	7,9	5,5
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %, jatkuvat toiminnot	9,4	9,2	5,6
Rahoitus ja taloudellinen asema			
Oma pääoma, milj. euroa	258,2	260,1	262,9
Korollinen rahoitusvelka, milj. euroa	18,8	24,7	27,0
Korollinen nettorahoitusvelka, milj. euroa	-70,1	-56,5	-41,2
Taseen loppusumma, milj. euroa	321,4	323,8	331,9
Omavaraisuusaste, %	80,3	80,4	79,2
Nettovelkaantumisaste, %	-27,2	-21,7	-15,7
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	39,3	36,7	11,6
Liiketoiminnan rahavirta per osake, milj. euroa	0,25	0,23	0,07
Käyttöpääoma, jatkuvat toiminnot	26,0	37,1	44,0
Muut tunnusluvut			
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	7,4	9,0	5,2
% liikevaihdosta	3,2	4,1	2,3
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	3,3	3,0	2,9
% liikevaihdosta	1,5	1,4	1,3
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	354	344	342

LIIKETULOS (MILJ. €)
2022–2024

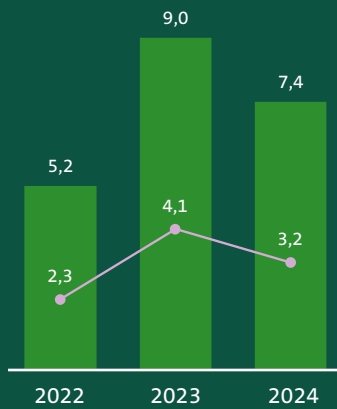
- Liiketulos
- Vertailukelpoinen liiketulos
- Liiketulos liikevaihdosta, %

TUTKIMUS- JA KEHITYSKULUT (MILJ. €)
2022–2024

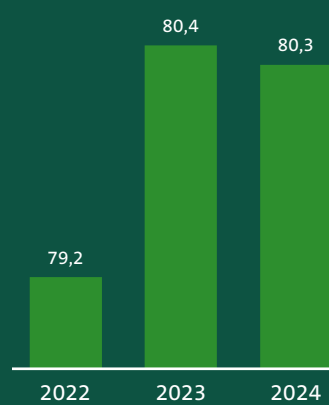
—●— % liikevaihdosta

INVESTOINNIT (MILJ. €)
2022–2024

—●— % liikevaihdosta
ilman yritysostoja

OMAVARAISUUSASTE (%)
2022–2024

NETTOVELKAANTUMISASTE (%)
2022–2024

Konsernin liikevaihto ja tulos vuosineljänneksittäin

(Milj. euroa)	10–12/2024	7–9/2024	4–6/2024	1–3/2024	10–12/2023	7–9/2023	4–6/2023	1–3/2023
Liikevaihto yksiköittäin								
Terveelliset elintarvikkeet	37,2	39,3	36,9	38,0	35,5	36,3	34,9	37,0
Terveelliset ainesosat	25,7	29,4	28,9	26,6	27,1	29,5	26,1	28,6
Muut toiminnot	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6
Toimialaryhmien väliset	-8,8	-10,5	-9,3	-9,9	-9,2	-10,5	-9,1	-9,8
Liikevaihto yhteensä	54,9	59,1	57,3	55,5	54,2	56,1	52,7	56,5
Liiketulos yksiköittäin								
Terveelliset elintarvikkeet	5,6	6,4	5,3	4,3	5,0	5,6	4,0	3,3
Terveelliset ainesosat	-0,5	0,8	3,0	0,9	1,2	1,8	1,9	1,8
Muut toiminnot	-1,2	-1,6	-1,5	-1,6	-3,2	-0,3	-0,9	-1,2
Toimialaryhmien väliset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos yhteensä	3,9	5,7	6,8	3,6	3,1	7,0	5,0	4,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,5	1,2	0,8	0,9	1,4	0,6	0,7	0,4
Tulos ennen veroja	4,4	6,9	7,6	4,5	4,4	7,6	5,7	4,4
Tuloverot	-1,5	-2,0	-2,0	-1,0	-0,6	-1,7	-1,5	-0,9
Konsernin tulos	2,9	4,9	5,6	3,5	3,8	5,9	4,2	3,5

(Milj. euroa)	10–12/2022	7–9/2022	4–6/2022	1–3/2022
Liikevaihto yksiköittäin				
Terveelliset elintarvikkeet	35,6	36,7	35,1	35,6
Terveelliset ainesosat	29,1	29,6	29,4	27,6
Muut toiminnot	0,6	0,5	0,5	0,5
Toimialaryhmien väliset	-9,7	-10,3	-9,4	-10,5
Liikevaihto yhteensä	55,6	56,5	55,5	53,2
Liiketulos yksiköittäin				
Terveelliset elintarvikkeet	4,5	6,6	4,1	2,7
Terveelliset ainesosat	1,8	0,2	1,4	0,0
Muut toiminnot	-0,4	-0,7	-1,0	-1,3
Toimialaryhmien väliset	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos yhteensä	5,9	6,2	4,4	1,5
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,3	-0,7	-1,2	-1,3
Tulos ennen veroja	6,2	5,5	3,2	0,2
Tuloverot	-1,1	-1,0	-0,2	-0,2
Konsernin tulos	5,0	4,5	3,0	0,0

Konsernin strategisten painopistealueiden liikevaihto vuosineljänneksittäin

(Milj. euroa)	10–12/ 2024	7–9/ 2024	4–6/ 2024	1–3/ 2024	10–12/ 2023	7–9/ 2023	4–6/ 2023	1–3/ 2023
Liikevaihto strategisilla painopistealueilla								
Benecol®- ja kasvistanoliratkaisut	26,9	26,8	29,4	26,7	26,2	25,6	26,9	27,8
Lisäarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat	15,6	18,2	15,8	16,3	14,0	15,2	13,7	15,1
Kasviproteiinit	1,0	1,1	1,1	1,3	1,2	1,3	1,2	1,7
Liikevaihto yhteensä	43,5	46,1	46,3	44,3	41,5	42,2	41,7	44,7

Terveellisen kasvun strategia rakentuu kolmelle painopistealueelle

Benecol® ja kasvistanolieratkaisut

Raisio jatkaa panostuksia kansainvälisen Benecol®-brändin kasvattamiseen. Benecol®-tuotteiden sisältämän ainesosan, kasvistanolierin, on tutkitusti osoitettu alentavan kolesterolia, mistä osoituksena on EU:n komission myöntämä vahva kolesterolin alentamiseen liittyvä terveystiete. Raisio panostaa lisäksi kasvistanolierin muiden mahdollisten hyvinvointia edistävien ominaisuuksien tutkimusohjelmaan.

Lisäarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat

Raisio jatkaa yhtiön vahvaan kauraosaamiseen perustuvaa kansainvälistä laajentumista sekä B2B- että kuluttajatuotemarkkinoilla.

Kasviproteiinit

Kuluttajien valinnat suuntautuvat terveelliseen ja vastuullisesti tuotettuun kasvipohjaiseen ravintoon. Raisio on panostanut myös kasviproteiinimarkkinaan, ollen mukana edistämässä sitä ja tukien verrattain uuden kategorian kehittymistä.

Taloudellisen kehityksen tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketulos	IFRS-konsernituloslaskelmassa esitetty tulos ennen tuloveroja, rahoitustuottoja ja -kuluja. Liiketulos kuvaa operatiivisen toiminnan taloudellista kannattavuutta ja sen kehitystä.
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät Vertailukelpoinen liiketulos kuvaa operatiivisen toiminnan taloudellista kannattavuutta ja sen kehitystä ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.
Liiketulos, %	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$ Tunnusluku kuvaa liiketuloksen suhdetta liikevaihtoon.
Vertailukelpoinen liiketulos, %	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liiketulos}}{\text{Vertailukelpoinen liikevaihto}} \times 100$ Tunnusluku kuvaa vertailukelpoisen liiketuloksen suhdetta liikevaihtoon ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset Käyttökate kuvaa liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja tuloveroja. Käyttökate on tärkeä tunnusluku kuvatessaan, kuinka paljon liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään toiminnan kulut.
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset Vertailukelpoinen käyttökate kuvaa liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja tuloveroja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.
Tulos ennen veroja	IFRS-konsernilaskelmassa esitetty tulos ennen tuloveroja
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$ Oman pääoman tuotto mittaa tilikauden tulosta suhteutettuna omaan pääomaan. Tunnusluku kuvaa konsernin kykyä tehdä tuottoa omistajien sijoittamilla varoilla.
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROIC)	$\frac{\text{Tilikauden tulos verojen jälkeen}}{\text{Operatiivinen kassa* + nettokäyttöpääoma + pitkäaikaiset varat}} \times 100$ (*Operatiivinen kassa noin 4 % liikevaihdosta) Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) on kannattavuus- tai tehokkuusaste, joka mittaa, kuinka paljon sijoittajat yrityksessä ansaitsevat sijoitetusta pääomasta.
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROIC), vertailukelpoinen	$\frac{\text{Tilikauden tulos verojen jälkeen +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Operatiivinen kassa* + nettokäyttöpääoma + pitkäaikaiset varat}} \times 100$ (*Operatiivinen kassa noin 4 % liikevaihdosta) Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) on kannattavuus- tai tehokkuusaste, joka mittaa, kuinka paljon sijoittajat yrityksessä ansaitsevat sijoitetusta pääomasta.

Taloudellisen kehityksen tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROIC), jatkuvat liiketoiminnot	$\frac{\text{Tilikauden tulos verojen jälkeen, jatkuvat liiketoiminnot}}{\text{Operatiivinen kassa* + nettokäyttöpääoma + pitkäaikaiset varat (*Operatiivinen kassa noin 4 % liikevaihdosta)}} \times 100$ <p>Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) on kannattavuus- tai tehokkuusaste, joka mittaa, kuinka paljon sijoittajat yrityksessä ansaitsevat sijoitetusta pääomasta.</p>
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaihteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$

Rahavirtalaskelmaan liittyvät täsmäytyslaskelmat

LIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

Oikaistaan tuloslaskelman erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja erät, jotka esitetään muualla tuloslaskelmassa.

(Milj. euroa)	2024	2023
Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden arvonalentumistappiot	0,5	1,1
Liikearvon arvonalentumistappio	0,5	-
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustappiot / voitot	-	-0,9
Käyttöomaisuus myyntivoitot ja -tappiot	0,0	0,0
Osakepalkkiokulut	0,5	0,5
Varaukset	0,9	0,5
Muut	-0,2	-0,3
Muu oikaisut yhteensä rahavirtalaskelmalla	2,1	0,8

Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisujen ryhmä Muut sisältää ostojen ja myyntien toteutumattomien kurssivoittojen ja -tappioiden oikaisun sekä muiden ei-maksuperusteisten erien oikaisun.

INVESTOINTIEN RAHAVIRRRAN KÄYTTÖMAISUUDEN HANKINNAT JA LUOVUTUKSET

(Milj. euroa)	2024	2023
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä	-7,4	-9,0
Maksut aikaisempien tilikausien investoinneista (velkojen muutos)	0,2	0,9
Vuokrasopimusvelalla tai muulla korollisella velalla rahoitetut investoinnit	-4,6	-3,1
Käyttöomaisuushankinnoista kassamaksuilla rahoitetut	-11,8	-11,2
Käyttöomaisuuden luovutusvoitto tai -tappio tuloslaskelmassa	0,0	0,0
Poistuneen omaisuuden tasearvo	0,1	0,0
Käyttöomaisuusmyynneistä saatu vastike rahavirtalaskelmalla	0,1	0,0

INVESTOINNIN RAHAVIRRRAN TYTÄRYHTIÖOSAKKEIDEN LUOVUTUS

(Milj. euroa)	2023
Luovutusvoitto tai -tappio tuloslaskelmassa ilman myynnille kohdistettuja kuluja	0,9
Myyty nettovarallisuus yhteensä	3,4
Myyntihinta, velaton	7,5
Luovutustulot rahavirtalaskelmalla oikaistuna luovutushetken rahoilla	7,4

TÄSMÄYTYSLASKELMA RAHOITUSTOIMINTAAN LIITTYVISTÄ VELOISTA

(Milj. euroa)	31.12.2023	Rahavirrat	Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset		31.12.2024
			IFRS 16	Kurssimuutokset	
Pitkäaikaiset velat	0,1	-0,1	-	-	0,1
Vuokrasopimusvelat	24,6	-4,6	-1,2	0,0	18,7
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	24,7	-4,7	-1,2	0,0	18,8

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Raisio esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista tulosta ja asemaa sekä rahavirtoja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja lisätäkseen ymmärrystä yhtiön tuloksen muodostumisesta ja taloudellisesta asemasta.

Vaihtoehtoinen tunnusluku on johdettu IFRS-tilinpäätöksestä. Hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätöstiedotteessa sekä puoli- ja osavuosikatsauksissa voidaan esittää vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja laskea vaihtoehtoisia tunnuslukuja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä on tuotto tai kulu, joka

syntyy harvoin tapahtuvan asian seurauksena. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä on esitetty yrityskauppoihin ja liiketoiminnan laajentamiseen liittyvät ulkopuolisten asiantuntijoiden kulut, liiketoiminnan uudelleenjärjestelemiseen liittyvät kulut ja omaisuuden arvonalentumisiin liittyvät kulut ja niiden mahdolliset palauttamiset.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on kirjattu tuloslaskelmaan aiheuttamisperiaatteensa mukaiseen tuotto- tai kuluryhmään. Johto käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja liiketoiminnan kehityksen, kannattavuuden sekä taloudellisen aseman seurantaan ja analysointiin.

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmat

VERTAILUKELPOISEEN LIIKETULOKSEEN VAIKUTTAVAT ERÄT, RAISIO-KONSERNI

(Milj. euroa)	2024	2023
Vertailukelpoinen liiketulos	23,4	22,7
- Liiketoiminnan laajentamiseen liittyvät kulut	-2,0	-1,7
- Rakennejärjestelyihin liittyvä liittyvät kulut	-0,9	-0,9
- Arvonalentumistappio käyttöomaisuushyödykkeistä	-0,5	-1,1
- Arvonalentumistappio liikearvosta	-0,5	-
+ Myytyyn liiketoimintaan liittyvä varauksen purku	0,5	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-3,5	-3,6
Liiketulos	19,9	19,1

VERTAILUKELPOISEEN KÄYTTÖKATTEeseen VAIKUTTAVAT ERÄT, RAISIO-KONSERNI

(Milj. euroa)	2024	2023
Vertailukelpoinen käyttökate	33,3	32,8
+/- Liiketulokseen vaikuttavat erät	-2,5	-2,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-2,5	-2,6
Käyttökate	30,9	30,3
+/- Arvonalentumiset	-1,0	-1,1
+/- Poistot	-9,9	-10,1
Liiketulos	19,9	19,1

VERTAILUKELPOISEEN LIIKETULOKSEEN VAIKUTTAVAT ERÄT, TERVEELLISET ELINTARVIKKEET -SEGMENTTI

(Milj. euroa)	2024	2023
Vertailukelpoinen liiketulos	21,6	18,4
- Rakennejärjestelyihin liittyvä liittyvät kulut	-	-0,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-	-0,5
Liiketulos	21,6	17,9

VERTAILUKELPOISEEN LIIKETULOKSEEN VAIKUTTAVAT ERÄT, TERVEELLISET AINESOSAT -SEGMENTTI

(Milj. euroa)	2024	2023
Vertailukelpoinen liiketulos	5,2	6,7
- Arvonalentumistappio käyttöomaisuushyödykkeistä	-0,5	-
- Arvonalentumistappio liikearvosta	-0,5	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-1,0	-
Liiketulos	4,2	6,7

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernin tuloslaskelma (IFRS)

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2024	1–12/2023
Liikevaihto	2.2.1	226,8	219,5
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut		-161,7	-159,2
Bruttokate		65,2	60,3
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-26,9	-26,0
Hallinnon kulut		-12,5	-10,9
Tutkimus- ja kehityskulut		-3,3	-3,0
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	9.1	-2,5	-1,3
Liiketulos		19,9	19,1
Rahoitustuotot	5.1	5,3	4,7
Rahoituskulut	5.1	-1,8	-1,7
Tulos ennen veroja		23,4	22,2
Tuloverot	6.1	-6,5	-4,6
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		16,9	17,5
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-	-0,3
Tilikauden tulos yhteensä		16,9	17,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		16,9	17,2
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, euroa/osake	7.3		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,11	0,11
Laimennettu osakekohtainen tulos		0,11	0,11
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot		0,11	0,11
Laimentamaton osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot		0,00	0,00

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2024	1–12/2023
Tilikauden tulos, jatkuvat ja lopetettut toiminnot		16,9	17,2
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos		0,0	0,6
Verovaikutuksen muutos	6.3	0,0	-0,1
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi		0,0	0,4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojauksen arvonmuutos		-1,0	-0,5
Käyvänarvon suojauksen arvonmuutos		0,1	-0,1
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos		3,7	1,4
Verovaikutuksen muutos	6.3	0,2	0,1
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		2,9	0,9
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		2,9	1,4
Tilikauden laaja tulos		19,8	18,6
Laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		19,8	18,6
Määräysvallattomille omistajille			
Yhteensä		19,8	18,6

Konsernitase

(Milj. euroa)	Liite	31.12.2024	31.12.2023
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	4.1	49,7	47,9
Aineettomat hyödykkeet	4.2	32,5	32,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4.5.1	69,2	66,8
Aineelliset käyttöoikeusomaisuushyödykkeet	4.5.1	18,4	24,3
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	4.7	3,5	3,6
Laskennalliset verosaamiset	6.2	2,5	3,3
		175,8	178,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.8	29,8	34,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4,9	26,5	28,9
Johdannaissopimukset	4,11	0,3	1,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5.3.3	62,4	50,1
Rahavarat	5.3.3	26,6	31,1
		145,6	145,4
Myytäväenä oleviksi luokitellut omaisuuserät		-	-
VARAT YHTEENSÄ		321,4	323,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma	7.1		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		27,8	27,8
Ylikurssirahasto		2,9	2,9
Vararahasto		88,6	88,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		20,8	20,8
Muut rahastot		0,3	1,0
Omat osakkeet		-2,8	-2,8
Muuntoerot		-12,2	-15,9
Kertyneet voittovarot		132,9	137,7
		258,2	260,1
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	6.2	13,7	11,9
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.3.5	16,6	18,4
		30,4	30,3
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	4.10	28,6	26,4
Varaukset	9,2	1,3	0,5
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6.1	0,3	0,1
Johdannaissopimukset	1.11	0,5	0,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		2,2	6,3
		32,8	33,4
Myytäväenä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		-	-
VELAT YHTEENSÄ		63,2	63,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		321,4	323,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(Milj. euroa)	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2024	27,8	2,9	88,6	20,8	1,0	-2,8	-15,9	137,7	260,1
Tilikauden laaja tulos									
Tilikauden tulos								16,9	16,9
Muut laajan tuloksen erät									
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutos					0,0				0,0
Verovaihtuksen muutos					0,0				0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Rahavirran suojauksen arvonmuutos					-1,0				-1,0
Käyvänarvon suojauksen arvonmuutos					0,1				0,1
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos							3,7		3,7
Verovaihtuksen muutos					0,2				0,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,0	3,7	16,9	19,8
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingot								-22,1	-22,1
Nostamattomat osingot								0,0	0,0
Osakeperusteiset maksut						0,0		0,4	0,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-21,7	-21,7
Oma pääoma 31.12.2024	27,8	2,9	88,6	20,8	0,3	-2,8	-12,2	132,9	258,2

(Milj. euroa)	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	27,8	2,9	88,6	20,8	1,1	-2,9	-17,3	141,9	262,9
Tilikauden laaja tulos									
Tilikauden tulos								17,2	17,2
Muut laajan tuloksen erät									
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutos					0,6				0,6
Verovaihtuksen muutos					-0,1				-0,1
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Rahavirran suojauksen arvonmuutos					-0,5				-0,5
Käyvänarvon suojauksen arvonmuutos					-0,1				-0,1
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos							1,4		1,4
Verovaihtuksen muutos					0,1				0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	1,4	17,2	18,6
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingot								-22,1	-22,1
Nostamattomat osingot								0,3	0,3
Osakeperusteiset maksut						0,0		0,5	0,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-21,4	-21,4
Oma pääoma 31.12.2023	27,8	2,9	88,6	20,8	1,0	-2,8	-15,9	137,7	260,1

Konsernin rahavirtalaskelma

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2024	1–12/2023
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tulos ennen veroja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot		23,4	21,8
Oikaisut:			
Suunnitelman mukaiset poistot		9,9	10,1
Rahoitustuotot ja -kulut		-3,5	-3,1
Muut oikaisut		2,1	0,8
Oikaisut yhteensä		8,6	7,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		32,0	29,6
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)		2,3	2,4
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)		4,6	8,3
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)		2,2	-3,3
		9,1	7,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		41,1	37,0
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		-1,4	-1,3
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,3	0,3
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta		2,3	1,7
Muut rahoituserät, netto		0,5	0,2
Maksetut välittömät verot		-3,5	-1,2
Liiketoiminnan nettorahavirta		39,3	36,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Aineellisten hyödykkeiden hankinta		-6,7	-7,2
Aineettomien hyödykkeiden hankinta		-0,4	-0,9
Luovutustulo konserniyhtiön osakkeista oikaistuna luovutushetken rahavaroilla		-	7,4
Luovutustulo oman pääoman ehtoista sijoituksista		0,1	0,0
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		0,0	-
Investointien nettorahavirta		-7,0	-0,7
Rahavirta investointien jälkeen		32,2	36,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Muut rahoituserät, netto		-0,1	-
Vuokrasopimusvelkojen maksu		-4,6	-3,1
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-0,1	-0,1
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot		-22,1	-22,1
Rahoituksen nettorahavirta		-26,9	-25,3
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		81,2	68,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		0,1	0,0
Rahavarojen käyvän arvon muutoksen vaikutus		2,3	2,3
Rahavarat tilikauden lopussa	5.3.3	88,9	81,2

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on ryhmitelty osioihin niiden luonteen mukaan. Laskentaperiaatteiden paremman ymmärryksen saavuttamiseksi Raisio kuvaa laadintaperiaatteet siihen liittyvän liitetiedon yhteydessä. Yleinen laadintaperusta on kerrottu osana tilinpäätöksen laadintaperiaatteita koskevaa liitetietoa, kun taas sellaiset laadintaperiaatteet, jotka liittyvät läheisesti johonkin tiettyyn liitetietoon, on esitetty osana tätä kyseistä liitetietoa. Jokaisen osa-alueen liitetiedot sisältävät sisällön, laatimisperiaatteet, olennaisen taloudellisen informaation sekä keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jos niitä on jouduttu tekemään.

Viivalla on merkitty laadintaperiaatteet sekä keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

1 Konsernitilinpäätöksen yleiset laadintaperiaatteet

1.1 Konsernin perustiedot

Raisio Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö. Konsernin emoyritys Raisio Oyj ja sen tytäryritykset muodostavat Raisio-konsernin. Raision päätuotteita ovat elintarvikkeet ja niiden ainesosat. Konsernin kotipaikka on Raisio ja sen rekisteröity osoite on Raisionkaari 55, 21200 Raisio, Suomi. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Raisio-konsernissa on kolme raportoitavaa segmenttiä: Terveelliset elintarvikkeet ja Terveelliset ainesosat sekä Muut toiminnot. Muut toiminnot ovat toiminnallisia segmenttejä tukevat palvelufunktiot. Raisio-konserni on kansainvälinen, eurooppalainen elintarvikealan yritys, jonka toiminta ja arvot keskittyvät terveellisesti ja vastuullisesti tuotetun ruoan tuottamiseen. Raision omat tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, ja henkilöstöä on seitsemässä maassa. Raision tuotteita viedään yli 40 markkinaan ympäri maailman.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentti keskittyy kuluttajabrändeihin. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti muodostaa raportoitavan segmentin, johon on yhdistetty Länsi-Euroopan, Pohjois-Euroopan ja Itä- ja Keski-Euroopan toiminnot. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin kuluttajabrändeistä kansainvälisin on Benecol, joka useiden erilaisten tuotevarianttien avulla palvelee suomalaisia ja kansainvälisiä kuluttajia mahdollistaen kohonneen kolesterolin alentamisen turvallisesti ja tutkitusti. Muissa Terveelliset elintarvikkeet -segmentin tunnetuimmissa kuluttajabrändeissä, kuten Elovina, Sunnuntai, Torino ja Nalle, korostuu puhtaan ja terveellisen viljan käyttö.

Terveelliset ainesosat -segmentti sisältää Benecol-tuotteiden ainesosan myynnin, viljapohjaisten elintarvikkeiden ja niiden ainesosan myynnin sekä Härkis-brändin

kasviproteiinituotteiden myynnin teollisuudelle ja suurkeittiöille. Myös tuotanto, hankinta ja toimitusketju raportoidaan osana Terveelliset ainesosat -segmenttiä.

Raisio keskittyy terveellisiin elintarvikkeisiin ja vastuullisesti tuotettuun ruokaan. Raision tavoite on kasvaa viime vuosien investointien mahdollistamien uusien kyvykkyksien ja uusien tuotekategorioiden avulla. Raision kolme strategista painopistealuetta ovat Benecol ja kasvistanoliesteriratkaisut, lisäarvoa tuovat kauratuotteet ja ainesosat sekä kasvipohjaiset tuotteet.

Raision tarkoitus ja arvot linjaavat, millaista tulevaisuutta rakennamme yhdessä – Ruokaa suurella sydämellä, terveyttä meille ja maapallolle. Yhtiön arvot ovat rohkeus, reiluus ja innostus.

Konsernitilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Raisio Oyj:n hallitus on kokouksessaan 12.2.2025 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.raisio.com tai emoyhtiön pääkonttorista Raisiosta.

1.2 Tilinpäätöksen yleiset laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Raision konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu

31.12.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Raisio on soveltanut tilikauden aikana voimaantulleita Raisiota koskevia standardivaatimuksia ja tulkintoja.

Esittämismuutokset ja lukujen esittäminen

Tilinpäätöksen valuutta on euro ja tilinpäätös esitetään miljoonina euroina. Konsernitilinpäätös on laadittu liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laadintaperiaatteissa ole erikseen toisin mainittu. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty tarkoista arvoista, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Toimintokohtainen tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma esitetään toimintokohtaista jaottelua käyttäen. Toimintoina esitetään erikseen myynnin ja markkinoinnin, hallinnon sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut. Myyjä suoritteita vastaaviin kuluihin sisältyvät tuotteiden valmistukseen ja hankintaan liittyvät palkka-, materiaali-, hankinta- ja muut kulut. Hallinnon kuluihin sisältyvät yleishallinnolliset kulut sekä konsernin johdon kulut. Toiminnoille on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti osuus hallinnon kuluista.

Liiketulos

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihdosta vähennetään myyjä suoritteita vastaavat kulut ja toimintojen kulut sekä lisätään/vähennetään liiketoiminnan muut tuotot ja kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot, johdannaisista johtuvat tulokset ja niiden käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne ovat syntyneet liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muutoin ne esitetään rahoituserissä.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee ne saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muut julkiset avustukset kirjataan tulosvaikutteisesti tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut ja oikeus avustuksen saamiseen syntyvät.

Ilmastomuutoksen hillintään liittyvien asioiden vaikutus tilinpäätökseen

Vastuullisuus on olennainen osa Raisio-konsernin kannattavan kasvun strategiaa. Asian strategista tärkeyttä korostaa se, että myös Raision johdon lyhyen aikavälin palkitsemisohjelma sisältää ympäristö- ja ilmastotoimintavoitteisiin kiinnitettyjä mittareita. Vastuullisuus Raisiossa keskittyy viiteen aiheeseen: terveellinen ruoka, kestävä ruokaketju, ympäristöystävälliset pakkaukset, terveellisen ruuan ammattilaiset sekä ympäristö- ja ilmastotoimet. Yksi Raision vastuullisuusohjelman

keskeisistä tavoitteista on ollut tuotantolaitosten hiilineutraalisuus. Raision omistamat tehtaat käyttävät hiilineutraalia energiaa. Raision hiilineutraalisuusluku on 99,8 % vuoden 2024 lopussa. Ilmaston liittyvillä asioilla on ollut suora vaikutus vain muutama seikka Raision konsernitilinpäätöksessä. Energiatohkeisuus otetaan huomioon käyttöomaisuusinvestointeja tehtäessä ja siten tämä vaikuttaa pitkäaikaisiin omaisuuseriin (Liite 4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet) sekä tulevaisuuden rahavirtaennusteiden määrittämiseen liikearvon arvonalentumistestauksen yhteydessä (Liite 4.4 Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien arvonalentumistestaus). Ilmastomuutoksen tuomilla ääri-ilmiöillä on ollut myös vaikutusta Raision kannattavuuteen, vaihtelevista sato-olosuhteista ja näistä johtuvista viljan laatu- ja hintavaihteluista johtuen.

1.3 Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on tilikauden lopussa suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta tai muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernitilinpäätöksessä keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankintayrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Kauppahintavelka arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se luokitellaan velaksi. Velka arvostetaan käypään arvoon kunkin raportointikauden päättymispäivänä ja arvostamisesta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen asti, jolloin määräysvalta lakkaa ja vastaavasti myydyt toiminnot ovat mukana määräysvallan lakkaamiseen saakka.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako ja konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Määräysvallattomien osuudet on arvostettu määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta. Tilikauden laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille siitäkin huolimatta, että määräysvallattomien omistajien osuus jäisi negatiiviseksi. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänä taseen omassa pääomassa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun konserni menettää määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan mahdollisesti jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Konsernin johto saattaa joutua tekemään myös harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia arvostamis-, kirjaamis- ja esittämistapoja. Vaikka arviot ja oletukset perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteutumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt harkinnat ja arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Harkinnan ja arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt tulevaisuutta koskevat odotukset. Näitä ovat erityisesti konsernin taloudelliseen toimintaympäristöön liittyvät tekijät, jotka vaikuttavat myyntiin ja kustannustasoon. Konsernissa seurataan näiden arvioiden ja olettamusten toteutumista. Mahdolliset olettamusten ja arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan sillä kaudella, jonka aikana muutokset on todettu.

Raisio-konsernille merkittävimmät johdon arviot liittyvät liikearvojen ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden mahdollisiin arvonalentumisiin, liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittämiseen, liiketoimintojen luovuttamisen yhteydessä omaisuuserän luokitteluun ja esittämiseen sekä käyvän arvon määrittämiseen, laskennallisen verosaamisen määrään ja missä määrin verosaamista voidaan kirjata taseeseen, poistoaikojen määrittämiseen, myyntisaamisten ja vaihto-omaisuuden arvostamiseen ja leasinglaskennassa sovellettavien vuokrasopimusten vuokra-aikojen määrittämiseen.

KESKEISET ARVIOT JA HARKINNAN OSA-ALUEET 1.1.–31.12.2024

Harkinnan osa-alue	Liitetieto	Harkinnan ja arvioiden luonne
Vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset	4.4 Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus	Tulevaisuutta koskevien arvioiden tekeminen ja kerrytettävissä olevaa rahavirtaa koskevien osatekijöiden määrittely ja mahdolliset arvonalentumiset
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja vuokrasopimukset	4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa koskevat arviot sekä vuokrasopimusten vuokra-ajan määrittämiseen liittyvät tekijät ja jatko-optioihin liittyvät arviot
Muiden kuin vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset	4.6 Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus
Vaihto-omaisuus	4.8 Vaihto-omaisuus	Vaihto-omaisuuden arvostaminen
Myyntisaamiset	5.2 Rahoituserien arvostaminen	Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen
Valuutta- ja hyödykepositioiden transaktioriskit	5.4 Rahoitusriskien hallinta	Valuuttariskeiltä suojautuminen
Laskennalliset verosaatatavat	6.2 Laskennalliset verot	Laskennallisten verosaatavien kirjaaminen verotuksellisista tappioista
Varaukset	9.2 Varaukset	Veloitteen kustannusten ajankohdan ja määrän arviot

1.5 Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Tilinpäätökseen sisältyvät erät on alun perin kirjattu toiminta-avaluutassa, joka on määritelty kullekin konserniyhtiölle niiden ensisijaisen taloudellisen ympäristön mukaan. Konsernitilinpäätöksen esittämismuuttua on euro, joka on myös konsernin emoyhtiön valuutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan alun perin tapahtumapäivän kurssiin toimintavaluutassa. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka on lähimpänä tapahtumapäivän kurssia. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia.

Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myynnin tai ostojen oikaisuerinä lukuun ottamatta realisoitumattomista optio- ja johdannaissopimuksista aiheutuneita kurssieroja, jotka on otettu suojaamaan ulkomaan valuutanmääräisiä rahavirtoja. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränään omassa pääomassa, kunnes ne realisoituvat. Rahoituksen kurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin lukuun ottamatta kurssieroja niistä veloista, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia ja jotka ovat siinä tehokkaita. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränään omassa pääomassa, kunnes ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntaminen

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat, joiden toimintavaluutta ei ole euro, muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia. Kaikki tase-erät lukuun ottamatta tilikauden tulosta muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa sekä taseessa aiheuttaa taseen omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen erään "Muuntoerot". Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten yksikköjen hankintamenon eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta, kirjataan muihin laajan tuloksen erään kohtaan "Muuntoerot". Jos raportointikauden aikana luovutaan ulkomaisesta yksiköstä, kertyneet muuntoerot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota samalla hetkellä, kun vastaava luovutustulos kirjataan.

Ulkomaisen yksikön hankinnan yhteydessä syntynyt liikearvo ja käyppiä arvoja koskevat oikaisut käsitellään kyseisen yksikön paikallisen valuutan määräisinä varoina ja velkoina ja muunnetaan raportointikauden päättymispäivän kurssieja käyttäen.

1.6 Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Raisio-konserni on soveltanut tilikauden aikana voimaan tulleita Raisio-konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja. Vuonna 2024 voimaantulleilla IFRS -standardeilla ja niiden muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

1.7 Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa ja jota konserni ei vielä ole soveltanut. Konserni ottaa tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat muutokset käyttöön standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli standardi tulee voimaan kesken tilikauden, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lähtien.

- Muutokset standardiin IAS 21, Valuuttakurssien muutosten vaikutukset: Vaihdeavuuden puute (sovellettava 1.1.2025 ja aikaisempi soveltaminen sallittu. Muutos antaa ohjeistusta sellaisen tilanteen tunnistamiseen, jossa valuuttaa ei voida pitää vapaasti vaihdettavana ja miten sen pitää määritellä valuuttakurssin raportoinnissa vaihdettavuuden puuttuessa ja antamaan asiasta lisätietoa. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Uusi IFRS 18 -standardi, Presentation and Disclosure in Financial Statements (sovellettava 1.1.2027, aikaisempi soveltaminen on sallittua) korvaa IAS 1 -standardin, Tilinpäätöksen esittäminen. IFRS 18 -standardin keskeiset uudet käsitteet liittyvät: tuloslaskelman rakenne määrittelyillä välisummilla, johdon tunnuslukujen esittämistä sekä tietojen yhdistelyyn ja erittelyyn tilinpäätöksen päälaskelmissä ja liitetiedoissa. Konserni arvioi parhaallaan uuden standardin vaikutuksia.

1.8 Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Olenaisia raportointikauden jälkeisiä tapahtumia ei ole.

2 Segmentti-informaatio ja tuotot

Segmentti-informaatio ja tuotot -liitetietoon on koottu segmentti-informaatioon liittyvien tulos- ja tase-erien liitetiedot ja liikevaihtoon liittyvien tuloserien liitetiedot.

2.1 Tiedot segmenteittäin

Raisio-konsernin raportoitavat segmentit ovat: Terveelliset elintarvikkeet, Terveelliset ainesosat ja Muut toiminnot.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin ja Terveelliset ainesosat -segmentin tuotteet ovat erilaisia ja segmenttejä johdetaan erillisinä yksikköinä ja ylin johto tarkastelee segmenttien tuloksia säännöllisesti. Raportoitavat segmentit on määritelty tuotteiden ja palveluiden asiakastyypin ja -ryhmien mukaan. Raportoitavien segmenttien asiakkaat ovat erilaisia ja edellyttävät erilaisia jakelukanavia sekä markkinointistrategioita. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti raportoidaan johdolle lisäksi maantieteelliseen jakoon pohjautuen: Länsi-Eurooppa, Pohjois-Eurooppa sekä Itä- ja Keski-Eurooppa.

Laadintaperiaatteet

Segmentit raportoidaan tavalla, joka vastaa ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavaa sisäistä raportointia. Johdon sisäinen raportointi laaditaan IFRS:n periaatteiden mukaisesti.

Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin johtoryhmä. Johtoryhmä vastaa resurssien kohdistamisesta segmenteille ja niiden tulosten arvioinnista. Raportoitavat segmentit perustuvat konsernin liiketoiminnalliseen segmenttijakoon.

Konsernin segmenttien tuloksellisuutta arvioidaan niiden liiketuloksen perusteella, ja liiketulokseen perustuvat myös päätökset resurssien allokoinnista segmenteille. Liiketulosta pidetään myös sopivana mittarina, kun segmenttien tuloksellisuutta verrataan vastaavien toimialojen muihin yrityksiin. Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä konsernin johtoryhmä vastaa segmenttien tuloksen arvioinnista ja resurssien jakamisesta segmenteille.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Investoinnit koostuvat aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Segmentti-informaatio perustuu raportointiin johdolle ja edellyttää harkintaan perustuvia ratkaisuja muun muassa segmenttien yhdistämiskriteerejä sovellettaessa. Johto on käyttänyt harkintaa määrittäessään Terveelliset elintarvikkeet -segmentin yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Kyseisen segmentin toiminnan liikevaihto ja tulos raportoidaan johdolle myös perustuen maantieteelliseen jakoon. Segmenttien yhdistämiskriteerien katsotaan kuitenkin täyttyvän, sillä myyntituotot koostuvat kaikilla alueilla kuluttajille suunnattujen terveellisten tuotteiden myynnistä käyttäen saman tyyppisiä keskusliikkeitä tai muita jakelukanavia. Pitkän aikavälin taloudellisen tuloksellisuuden ei katsota eroavan merkittävästi alueiden välillä.

SEGMENTTIEN TULOSLASKELMATIEDOT, VUOSI 2024

1.1.–31.12.2024 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti					
Tavaroiden myynti	151,2	72,0	-	-	223,2
Palveluiden myynti	-	0,0	3,0	-	3,1
Rojaltituotot	0,2	-	0,4	-	0,6
Ulkoinen myynti yhteensä	151,4	72,1	3,4	-	226,8
Sisäinen myynti	0,0	38,4	-	-38,4	-
Liikevaihto	154,4	110,5	3,4	-38,4	226,8
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-98,2	-100,8	-1,1	38,4	-161,7
Bruttokate	53,2	9,7	2,3	-	65,2
Poistot	-0,6	-7,5	-1,8	-	-9,9
Arvonalentumiset	-	-1,0	-	-	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-0,6	-8,5	-1,8	-	-10,9
Segmentin liiketulos	21,6	4,2	-5,9	-	19,9
Täsmäytyslaskelma					
Segmenttien liiketulos					19,9
Rahoitustuotot ja -kulut					3,5
Verot					-6,5
Tilikauden tulos					16,9

Muut toiminnot -segmentin tilikauden liiketulos sisältää 2,0 miljoonaa euroa liiketoiminnan laajentamiseen ja 0,9 miljoonaa euroa liiketoiminnan uudelleenjärjestämiseen liittyviä kuluja. Terveelliset ainesosat -segmentin tilikauden liiketulos sisältää yhteensä 1,0 miljoonan euron arvonalentumistappion liikearvosta ja aineettomista hyödykkeistä liittyen kasviproteiiniliiketoimintaan.

SEGMENTTIEN TULOSLASKELMATIEDOT, VUOSI 2023

1.1.–31.12.2023 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti					
Tavaroiden myynti	143,5	72,7	-	-	216,2
Palveluiden myynti	-	0,0	2,7	-	2,7
Rojaltituotot	0,2	-	0,3	-	0,6
Ulkoinen myynti yhteensä	143,8	72,7	3,0	-	219,5
Sisäinen myynti	0,0	38,4	-	-38,4	0,0
Liikevaihto	143,8	111,2	3,0	-38,4	219,5
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-96,2	-100,6	-0,8	38,4	-159,2
Bruttokate	47,5	10,5	2,2	-	60,3
Poistot	-0,6	-7,4	-2,1	-	-10,1
Arvonalentumiset	-	-	-1,1	-	-1,1
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-0,6	-7,4	-3,1	0,0	-11,2
Segmentin liiketulos	17,9	6,7	-5,6	0,0	19,1
Täsmäytyslaskelma					
Segmenttien liiketulos					19,1
Rahoitustuotot ja -kulut					3,1
Verot					-4,6
Lopetetut toiminnot					-0,3
Tilikauden tulos					17,2

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin tilikauden liike-tulos sisältää liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyviä kuluja yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Muut toiminnot -segmentin tilikauden liike-tulos sisältää 1,7 miljoonaa euroa liiketoiminnan laajentamiseen, 0,4 miljoonaa euroa liiketoiminnan uudelleenjärjestämiseen liittyviä kuluja ja 1,1 miljoonan euron arvonalentumistappion liittyen Honey Monster -tavaramerkin arvon alentumisen.

SEGMENTTIEN TASETIEDOT, VUOSI 2024

31.12.2024 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Segmentin varat	99,3	114,4	16,6	-0,6	229,7
Sisältää:					
Pitkäaikaisten varojen lisäykset	0,5	5,8	1,0	-	7,4
Varojen täsmäytys konsernin varoihin					
Segmenttien varat yhteensä					229,7
Laskennalliset verosaamiset					2,5
Lainasaamiset ja muut rahoitukseen liittyvät saamiset					0,0
Verosaamiset					0,0
Johdannaiset					0,3
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat					62,4
Rahavarat					26,6
Varat yhteensä					321,4
Segmentin velat	15,0	11,6	3,9	-0,6	29,9
Velkojen täsmäytys konsernin velkoihin					
Segmenttien velat					29,9
Laskennalliset verovelat					13,7
Johdannaiset					0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat					18,8
Verovelat					0,3
Velat yhteensä					63,2
Nettovarot					258,2

SEGMENTTIEN TASETIEDOT, VUOSI 2023

31.12.2023 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Segmentin varat	96,5	124,0	17,8	-0,5	237,9
Sisältää:					
Pitkäaikaisten varojen lisäykset	0,6	7,0	1,2	-	9,0
Varojen täsmäytys konsernin varoihin					
Segmenttien varat yhteensä					237,9
Laskennalliset verosaamiset					3,3
Lainasaamiset ja muut rahoitukseen liittyvät saamiset					0,2
Verosaamiset					0,3
Johdannaiset					1,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					50,1
Rahavarat					31,1
Varat yhteensä					323,8
Segmentin velat	13,8	9,1	4,4	-0,5	26,8
Velkojen täsmäytys konsernin velkoihin					
Segmenttien velat					26,8
Laskennalliset verovelat					11,9
Johdannaiset					0,2
Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat					24,7
Verovelat					0,1
Velat yhteensä					63,7
Nettovarot					260,1

Pitkäaikaiset varat, jotka eivät sisällä laskennallisia verosaamisia eivätkä rahoitusinstrumentteja

Pitkäaikaiset varat sisältävät pitkäaikaiset aineelliset hyödykkeet ja aineettomat oikeudet, liikearvon ja muut aineettomat hyödykkeet. Noin 47 (45) prosenttia pitkäaikaisista varoista on Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan yksikössä Isossa-Britanniassa.

(Milj. euroa)	2024	%	2023	%
Suomi	89,7	52,8	95,0	55,4
Iso-Britannia	80,2	47,2	76,5	44,6
Muu Eurooppa	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	169,9	100,0	171,5	100,0

2.2 Tuotot
Laadintaperiaatteet

Liikevaihdoksi kirjataan vastikemäärä, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu luovutettuja tuotteita ja palveluja vastaan. Myyntituotoista vähennetään välilliset verot. Valuuttajohdannaisten tehokas osuus kirjataan myyntituottojen oikaisuksi silloin, kun on kyseessä rahavirran suojaus.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun asiakas on saanut omistusoikeuden ja omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, jolloin määräysvallan katsotaan siirtyneen asiakkaalle. Myyntituotot kirjataan yhtenä ajankohtana ja tämä ajankohta on riippuvainen asiakassopimuksessa käytetyistä toimitusehdoista. Asiakkailta saataviin vastikkeisiin voi sisältyä muuttuvia vastikkeita, kuten paljousalennuksia. Vastikkeen määrä

kirjataan tällöin joko todennäköiseen rahamäärään tai odotusarvoon. Tuotot palveluista kirjataan ajan kuluessa, eli kun palvelu on suoritettu.

Raisio-konsernille ei ole syntynyt asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvia lisämenoja, jotka täyttäsivät aktivointikriteerit. Lisämenot kirjataan kuluksi, kun ne toteutuvat. Konserni hyödyntää IFRS 15:een sisältyvää käytännön apukeinoa eikä esitä tietoja raportointipäivänä täyttämättä olevista suoritevelvoitteista liittyen asiakassopimuksiin, joiden kestoajaksi on enintään yksi vuosi.

Lisenssi- ja rojaltituottoja kirjataan tuotoiksi, kun tuotteet on myyty loppuasiakkaalle ja oikeus tuottoihin on syntynyt sekä asiakassopimuksiin perustuen.

2.2.1 Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto koostuu pääasiassa erityyppisten tuotteiden mynnistä. Palveluiden myynti käsittää mm. kiinteistön vuokraukseen ja hyödykkeisiin liittyvän myynnin konsernin ulkopuolisille asiakkaille.

MYYNTITUOTOT

(Milj. euroa)	2024	%	2023	%
Tavaroiden myynti	223,2	98,4	216,2	98,5
Palveluiden myynti	3,1	1,3	2,7	1,2
Rojaltituotot	0,6	0,3	0,6	0,3
Liikevaihto yhteensä	226,8	100,0	219,5	100,0

MYYNTITUOTOT SEGMENTEITTÄIN

(Milj. euroa)	2024	%	2023	%
Terveelliset elintarvikkeet	151,4	66,7	143,8	65,5
Terveelliset ainesosat	110,5	48,7	111,2	50,6
Muut	3,4	1,5	3,0	1,4
Segmenttien välinen myynti	-38,4	-16,9	-38,4	-17,5
Liikevaihto yhteensä	226,8	100,0	219,5	100,0

Konsernin asiakaskunta koostuu melko suuresta määrästä asiakkaita eri markkina-alueilla. Yhdenkään asiakkaan liikevaihto ei ollut IFRS 8:n mukaan määriteltyjä merkittäviä asiakkaita, joilta saadut tuotot olisivat ylittäneet 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin kuuluvat Raisio-konsernin kuluttajatuoteliiketoiminnat Länsi-, Pohjois- sekä Itä- ja Keski-Euroopan markkinoilla. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan liiketoiminnan päämarkkina-alue on Iso-Britannia, Irlanti, Belgia ja Alankomaat. Pohjois-Euroopan päämarkkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia ja Baltian maat. Itä- ja Keski-Euroopan päämarkkina-alueet ovat Puola ja Ukraina. Terveelliset elintarvikkeet -toimintasegmentin liikevaihto muodostuu pääasiassa Elovena-, Benecol-, Nordic-, Sunnuntai-, Nalle- ja Torino sekä Härkis-brändien kasviproteiinituotteiden mynnistä kuluttajille.

Terveelliset ainesosat -segmenttiin kuuluvat Benecol-tuotteiden ainesosan myynti, viljakauppa sekä Härkis-brändien kasviproteiinituotteiden ja viljapohjaisten tuotteiden myynti teollisuudelle ja suurkeittiöille. Benecol-tuotteiden ainesosan markkinat ovat globaalit. Viljakaupan ja kasvi- ja viljapohjaisten tuotteiden päämarkkina-alue on Suomi.

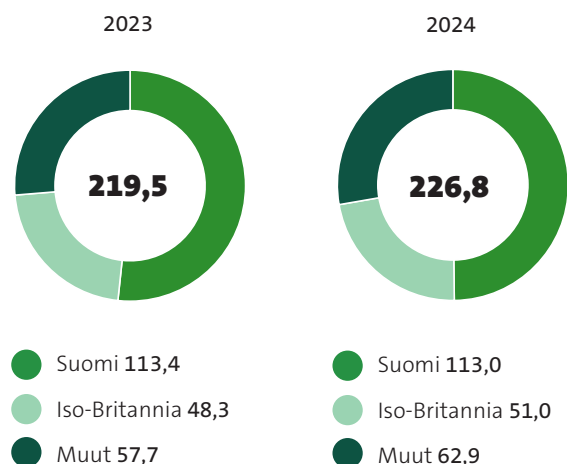
Muut toiminnot -toimintasegmentin tuotot koostuvat pääosin palvelu- ja rojaltituotoista.

TUOTOT MAITTAIN

Kansainvälisen liikevaihdon osuus on 113,9 miljoonaa euroa (106,1 miljoonaa euroa), joka on 50,2 prosenttia (48,3 prosenttia) koko liikevaihdosta.

(Milj. euroa)	2024	%	2023	%
Suomi	113,0	49,8	113,4	51,7
Iso-Britannia	51,0	22,5	48,3	22,0
Muut	62,9	27,7	57,7	26,3
Yhteensä	226,8	100	219,5	100,0

TUOTOT MAITTAIN (MILJ. €) 2023–2024

Liikevaihto eri valuutoissa

Raisio-konserni toimii kansainvälisesti, ja sen liiketoimintaan liittyy siksi valuuttakurssivaihteluista aiheutuvia riskejä, jotka muodostuvat vieraan valuutan rahavirroista (transaktioriski) sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihdon muuntamisesta euroiksi (translaatoriski).

LIKEVAIHTO PAIKALLISISSA TOIMINTAVALUUTOISSA

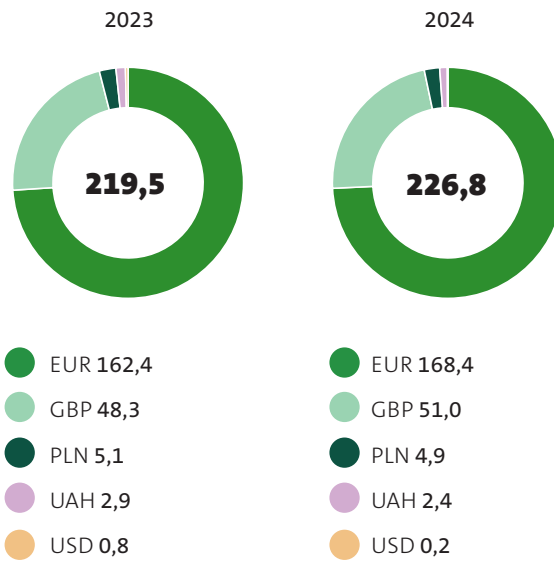
(Milj. euroa)	2024	%	2023	%
EUR	168,4	74,2	162,4	74,0
GBP	51,0	22,5	48,3	22,0
PLN	4,9	2,2	5,1	2,3
UAH	2,4	1,1	2,9	1,3
USD	0,2	0,1	0,8	0,4
	226,8	100,0	219,5	100,0

KONVERSIDVAIKUTUKSET ULKOMAISTEN TYTÄRYHTIÖIDEN LIKEVAIHDON MUUNTAMISESTA EUROIKSI (TRANSLAATORISKI)

(Milj. euroa)	2024	2023
Liikevaihto	1,4	-1,3

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin liikevaihtoon oli 1,4 (-1,3) miljoonaa euroa. Punnan osuus tästä oli 1,4 (-1,0) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus oli 0,0 (-0,3) miljoonaa euroa. Konversiovaikutuksella tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

LIKEVAIHTO ERI VALUUTOISSA (MILJ. €) 2023–2024

3 Konsernirakenne

Tämä osio sisältää hankittuja, luovutettuja ja myytävänä oleviksi luokiteltuja liiketoimia ja konsernirakennetta kuvaavat liitetiedot.

3.1 Liiketoimintojen hankinnat

Laadintaperiaatteet

Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräsvallan hankittuun liiketoimintaan ja vastaavasti myydyt toiminnot ovat mukana konsernitilinpäätöksessä siihen saakka, kun määräsvallasta on luovuttu. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi sille kaudelle, jolloin ne ovat aiheutuneet. Konsolidointiperiaatteet on esitetty tarkemmin kohdassa 1.3. Konsolidointi.

Hankitut liiketoiminnot

Tilikaudella 2024 eikä vertailukaudella ollut liiketoimintojen hankintoja.

3.2 Luovutetut ja myytävänä oleviksi luokitellut liiketoiminnot

Laadintaperiaatteet

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuden myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Tällöin myynnin katsotaan olevan erittäin todennäköinen, omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuneilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö,
- osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta,
- tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa. Tuloslaskelman vertailutietoja oikaistaan niiden toimintojen osalta, jotka on luokiteltu lopetetuiksi viimeisimmän esitettävän tilinpäätöskauden aikana. Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Jos myöhemmin todetaan, että myytävänä olevaksi luokitellun omaisuuserän luokittelemisen edellytykset eivät enää täyty, kyseinen omaisuuserä siirretään takaisin esitettäväksi ja arvostettavaksi siihen sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti.

Luovutetut liiketoiminnot

Tilikaudella 2024 ei ollut liiketoimintojen luovutuksia. Vertailukaudella 2023 Raisio-konserni myi Terveelliset ainesosat -segmenttiin kuuluvan kalanrehuliiketoiminnan.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Liiketoimien luokittelun ja pitkäaikaisen omaisuuserän arvostamisen yhteydessä yhtiön johdolta edellytetään harkintaa käytettävästä esitystavasta ja pitkäaikaisen omaisuuserän käyvän arvon määrittämisestä tilinpäätöksessä. Johto sovelsi *IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin* -standardin vaatimuksia vertailukaudella Terveelliset ainesosat-segmentin kalarehuliiketoiminnan luokittelussa, esittämisessä, kirjaamisessa ja arvostamisessa. Kalarehuliiketoiminta edusti Terveelliset ainesosat -segmentin keskeistä liiketoiminta-aluetta ja sen rahavirrat olivat selvästi erotettavissa. Raisio tiedotti 28.2.2023 myyneensä Terveelliset ainesosat -segmenttiin kuuluneen kalanrehuliiketoimintansa, jolloin Raisio Oyj:n 100-prosenttisesti omistama kalanrehuliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö, Raisioaqua Oy siirtyi Finnforel Oy:n tytäryhtiölle 27.2.2023. Kalanrehuliiketoiminnan myynnistä syntyi 0,6 miljoonan euron luovutusvoitto vuoden 2023 tilinpäätökseen.

LUOVUTETUN KALANREHUN LIIKETOIMINNAN
TULOSLASKELMA

(Milj. euroa)	2023
Liikevaihto	1,3
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-1,6
Bruttokate	-0,4
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut	-0,7
Liiketulos	-1,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0
Tulos ennen veroja	-1,0
Tuloverot	0,1
Tilikauden tulos verojen jälkeen	-0,9
Tulos lopetettujen toimintojen luovutuksesta verojen jälkeen	0,6
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-0,3
Lopetettujen toimintojen verot	
Verot lopetettujen toimintojen tuloksesta	0,0
Verot lopetettujen toimintojen luovutuksesta	0,0
Lopetettujen toimintojen verot yhteensä	0,1

LUOVUTETUN KALANREHUN LIIKETOIMINNAN VAIKUTUS
TALOUDELLISEEN ASEMAAN

(Milj. euroa)	2023
Aineettomat hyödykkeet	0,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,0
Laskennalliset verosaamiset	0,1
Vaihto-omaisuus	5,1
Myynti- ja muut saamiset	1,2
Rahat ja pankkisaamiset	0,2
Myytyyn/myytävänä olevaan luovutettavien erien ryhmään sisältyvät varat yhteensä	8,6
Pitkäaikaiset käyttöoikeusomaisuusvelat	0,0
Lyhytaikaiset käyttöoikeusomaisuusvelat	0,0
Ostovelat ja muut velat	2,0
Muut korolliset velat ja Cash pool	3,2
Myytyyn/myytävänä olevaan luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat yhteensä	5,2
Myytyyn/myytävänä olevaan luovutettavien erien ryhmään sisältyvät nettovarot yhteensä	3,4

(Milj. euroa)	2023
Myydyn tytäryhtiöosakkeiden luovutusvoitto/-tappio	0,9
Myyntille kohdistetut kaupan kulut	-0,3
Tulosvaikutus liiketulokseen	0,6
Tytäryhtiöosakkeiden velaton kauppahinta	7,5
Myydyn tytäryrityksen korollinen rahoitusvelka luovutushetkellä	-3,2
Tytäryhtiöosakkeiden kauppahinta	4,4
Tytäryhtiöosakkeiden kauppahinta	4,4
Myydyn tytäryritysten korollinen nettorahoitusvelka luovutushetkellä	3,0
Tytäryhtiöosakkeiden myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	7,4
Myyntin rahavirta kuluineen	7,1

LUOVUTETUN KALANREHUN LIIKETOIMINNAN
TULOS PER OSAKE

	2023
Tulos per osake €	0,00

LUOVUTETUN KALANREHUN LIIKETOIMINNAN VAIKUTUS
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMASSA

(Milj. euroa)	2023
Tytäryrityksen myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	7,4
Liiketoiminnan rahavirrat	-0,3
Investointien rahavirrat	0,0
Rahavirrat yhteensä	7,1

3.3 Tytäryritykset ja määräysvallattomien omistajien osuudet

Laadintaperiaatteet

Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan hankittuun liiketoimintaan ja vastaavasti myydyt toiminnot ovat mukana konsernitilinpäätöksessä siihen saakka, kun määräysvallasta on luovuttu. Konsolidointiperiaatteet on esitetty tarkemmin kohdassa 1.3. Konsolidointi.

Konsernin tilinpäätöshetken mukainen rakenne

KOKONAAN OMISTETTUIJEN TYTÄRYRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ

	2024	2023
Terveelliset elintarvikkeet	9	9
Terveelliset ainesosat	1	1
Muut toiminnot	6	10

Tytäryritykset ovat kokonaan omistettuja. Raisio-konserniin 100 -prosenttisesti kuuluva Benemilk Oy sulautui emoyhtiönsä Nordic Feed Innovations Oy:hyn 1.4.2024. Nordic Feed Innovations Oy:n nimenmuutos Benemilk Oy:si rekisteröitiin 15.4.2024. Raisio-konserniin 100-prosenttisesti kuuluvien yhtiöiden Big Bear Group Limited, FDS Informal Foods Limited ja Glisten Limited purku rekisteröitiin 17.12.2024. Yhtiöt olivat toimimattomia.

RAISIO-KONSERNIN TYTÄRYRITYKSET

	Konsernin omistus-osuus, %	Emoyhtiön omistus-osuus, %
Terveelliset elintarvikkeet		
Benecol Limited, Englanti	100,00	
Raisio Eesti AS, Viro	100,00	
Raisio Sp. z o.o., Puola	100,00	
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Sverige AB, Ruotsi	100,00	
TOV Raisio Ukraina, Ukraina	100,00	
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Ireland Limited, Irlanti	100,00	
Raisio Benelux B.V., Alankomaat	100,00	
Terveelliset ainesosat		
Verso Food Oy, Kauhava	100,00	100,00
Muu toiminta		
Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy, Raisio	100,00	50,00
Benemilk Oy, Turku	100,00	100,00
CentriQ Corporation, Yhdysvallat	100,00	
Honey Monster Foods Limited, Englanti	100,00	
Raisio UK Limited, Englanti	100,00	100,00
Reso Mejeri Produktion AB, Ruotsi	100,00	

4 Käyttöomaisuushyödykkeet ja nettokäyttöpääoma

Tämä osio sisältää liitetiedot aineettomista hyödykkeistä – liikearvo mukaan lukien – ja aineellisista hyödykkeistä sekä käyttöomaisuuden poistoista ja arvonalentumisista. Osio sisältää myös liitetiedot nettokäyttöpääomaeristä.

4.1 Liikearvo

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Liikearvo on arvonalentumistestausta varten kohdistettava niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden katsotaan hyötyvän hankinnasta syntyvistä synergiaeduista.

Laadintaperiaatteet

Liiketoimien yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmän mukaan. Liiketoimintojen yhdistämisissä liikearvo kirjataan määrään, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen varojen ja velkojen käyvästä arvosta hankintatietokellä. Liikearvoa syntyy pääsääntöisesti merkittävimmässä yrityskaupoissa. Tällöin liikearvo kuvastaa tyypillisesti hankitun markkinaosuuden, liiketoimintaosaamisen sekä synergioiden arvoa. Liikearvon kirjanpitoarvo testataan arvonalennustestein.

Konserni arvioi liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat määritetty sen mukaan, missä maassa ja missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Ennustetut kassavirrat perustuvat johdon arvioihin. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), jota sovelletaan sillä valuutta-alueella, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön voidaan katsoa sijaitsevan.

Mahdollinen liikearvon alentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Aiemmin kirjattua liikearvon alentumistappiota ei peruuteta.

LIIKEARVON TÄSMÄTYSLASKELMA

(Milj. euroa)	2024	2023
Hankintahinta 1.1.	51,2	50,2
Muuntoero	2,3	1,0
Hankintameno 31.12.	53,5	51,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1	3,2	3,2
Arvonalentumiset	0,5	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	3,7	3,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	49,7	47,9

4.2 Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on luotettavasti määriteltävissä ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistona kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Niistä aineettomista hyödykkeistä, jotka ovat taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Konsernilla on tavaramerkkejä, joiden arvioitu taloudellinen vaikutusaika on rajaton.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–20 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, toisin sanoen kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton käyttöomaisuus oikeus tai -hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi (tai sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään) *IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja omaisuuserien tasearvot tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja aina kun on viitettä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalennustesteissä arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuden käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2024

(Milj. euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	58,0	20,4	0,3	78,7
Muuntoerot	2,4	0,0	-	2,4
Lisäykset	0,1	0,3	0,0	0,4
Myyntit ja muut vähennykset	-0,3	-	-	-0,3
Siirrot erien välillä	-	0,3	-0,3	-
Hankintameno 31.12.	60,3	21,0	0,1	81,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-27,7	-18,6	-	-46,3
Muuntoerot	-1,0	0,0	-	-1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	-	-	0,2
Tilikauden poisto	-0,4	-0,7	-	-1,2
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-0,4	-0,1	-	-0,5
Kertyneet poistot 31.12.	-29,4	-19,5	-	-48,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2024	30,3	1,9	0,2	32,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	30,9	1,5	0,1	32,5

Aineettomat oikeudet sisältävät Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liiketoimintaan liittyviä tavaramerkkejä, joiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Näiden kirjanpitoarvo 31.12.2024 oli 29,4 miljoonaa euroa.

VAIKUTUSAJALTAAN RAJOITTAMATTOMIEN TAVARAMERKKIEN KIRJANPITOARVOT

(Milj. euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Benecol UK	29,4	28,1
Yhteensä	29,4	28,1

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2023

(Milj. euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	56,8	20,4	0,3	77,6
Muuntoerot	1,0	0,0	-	1,0
Lisäykset	0,1	0,5	0,2	0,9
Myynnit ja muut vähennykset	0,0	-0,7	-	-0,7
Siirrot erien välillä	0,1	0,1	-0,3	-0,1
Hankintameno 31.12.	58,0	20,4	0,2	78,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-25,8	-18,3	0,0	-44,1
Muuntoerot	-0,4	0,0	-	-0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,8	-	0,8
Tilikauden poisto	-0,4	-1,0	-	-1,4
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-1,1	-	-	-1,1
Kertyneet poistot 31.12.	-27,7	-18,5	0,0	-46,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	31,0	2,1	0,3	33,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	30,3	1,9	0,2	32,4

Aineettomat oikeudet sisältävät Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liiketoimintaan liittyviä tavaramerkkejä, joiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Näiden kirjanpitoarvo 31.12.2023 oli 28,1 miljoonaa euroa. Aineettomien oikeuksien arvonalentuminen 1,1 miljoonaa euroa liittyy Muut toiminnot segmentin Honey Monster -tavaramerkin arvonalentumiseen.

4.3 Tutkimus- ja kehittämismenot

Laadintaperiaatteet

Tutkimusmenot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi sinä vuonna, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden kehittämismenot kirjataan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämisvaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on sekä aikomus että resurssit saattaa kehitystyö loppuun ja käyttää tuotetta tai myydä se. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei kirjata taseeseen myöhemmin tilikausina.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei vielä ole valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Taseeseen kirjatut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintameno kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä. Taseeseen kirjattujen kehittämismenojen poisto aika on 5–10 vuotta.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tilikaudella eikä vertailukaudella ole syntynyt aineettomina omaisuuserinä aktivoituja tutkimus- ja tuotekehitysmenoja.

4.4 Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavalle yksikölle.

Raisio-konsernin johtamisjärjestelmää ja rakennetta mukaillen rahavirtaa tuottava yksikkö on tyypillisesti maakohtainen yksikkö, jossa hankittu liiketoimi sijaitsee. Liikearvoa on kohdistettu Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan Benecol-liiketoimintaan. Liikearvon arvo tilinpäätöshetkellä oli 49,7 miljoonaa euroa (47,9 miljoonaa euroa vuonna 2023). Vertailukauden liikearvo sisälsi Terveelliset ainesosat -segmenttiin kasvi proteiini liiketoimintaan kohdistetun liikearvon 0,5 miljoonaa euroa.

Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin hankittujen liiketoimintojen yhdistelemisten yhteydessä kirjattu Benecol UK tavaramerkki on arvioitu taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi. Tavaramerkin tunnettuus ja pitkä historia tukee johdon käsitystä siitä, että tavaramerkit kerryttävät rahavirtoja määrittelemättömän ajan. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi määriteltyjen tavaramerkin arvo oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 29,4 milj. euroa (28,1 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Arvonalentumistestauksissa käytettyjen laskelmien laatiminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä ja kerrytettävissä olevaa rahavirtaa koskevien osatekijöiden määrittelyä. Näihin liittyy epävarmuustekijöitä.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan Benecol-liiketoimintaan liittyvät vaikutusajaltaan rajoittamattomien tavaramerkkien ja liikearvon vuosittaiset arvonalennustestaukset osoittivat, että kyseisten omaisuuserien kerrytettävissä olevat rahamäärät olivat korkeammat kuin niiden kirjanpitoarvot eikä vaikutusajaltaan rajoittamattomien omaisuuserien arvonalentumiskirjauksiin ollut tarvetta tilikaudella eikä vertailukaudella.

Terveelliset ainesosat -segmentin kasviproteiiniliiketoiminnan testauslaskelma osoitti testattavan rahavirtaautotavan yksikön arvon alentumisen. Kyseisen liiketoiminnan kerrytettävissä olevat rahamäärä oli pienempi kuin yksikön kirjanpitoarvo. Se johti 1,0 miljoonan euron arvonalennustappion kirjaamiseen, josta liikearvon osuus oli 0,5 miljoonaa euroa.

Vertailukauden tilinpäätöksessä kirjattiin arvonalentumistappio 1,1 miljoonaa euroa liittyen Muut toiminnot -segmentin taloudellisesti vaikutusajaltaan rajoittamattoman Honey Monster -tavaramerkin arvon alentumiseen.

Vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksissa käytetyt tulevaisuuden rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin. Käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat Benecol-liiketoiminnan osalta seuraavien neljän vuoden taloudellisiin suunnitelmiin ja Verso Food -kasviproteiiniliiketoiminnan osalta seuraavien kuuden vuoden (vertailukautena seuraavan neljän vuoden) taloudellisiin suunnitelmiin. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä alla esitettyjä arvioituja kasvutekijöitä, jotka eivät ylitä yksikön toimialan keskimääräisiä pitkän aikavälin kasvuvauhteja.

LIKEARVOJEN KÄYTTÖARVON MÄÄRITTÄMISESSÄ KÄYTETYT PERUSOLETTAMUKSET

Liikearvot	2024		2023	
Terveelliset elintarvikkeet -segmentti				
UK:n toiminnot, Benecol				
Kasvuprosentti *)	2,0	%	2,0	%
Diskonntauskorko, ennen veroja	8,9	%	8,4	%
Terveelliset ainesosat -segmentti				
Suomen toiminnot, Verso-kasviproteiini				
Kasvuprosentti *)	3,0	%	4,0	%
Diskonntauskorko, ennen veroja	9,5	%	7,2	%

*) Ennustejakson jälkeisissä rahavirroissa

Johto on määrittänyt ennusteissa käytetyn liiketuloksen perustuen aiempiin toteutuneisiin tuloksiin ja odotuksiin, jotka sillä on markkinoiden kehitymisestä. Merkittävimmät rahavirtaennusteisiin vaikuttavat tekijät sisältävät liiketoiminnan kasvuoletukset sekä oletukset myyntihintojen ja kustannusten kehityksestä. Diskonntauskorko on määritetty ennen veroja ja se kuvastaa kyseiseen liiketoimintasegmenttiin liittyviä riskejä. Diskonntokoron määrittämisessä käytetyt riskittömän koron, riskikertoimen (beta) sekä riskikertoimen parametrit perustuvat markkinoilta saataviin tietoihin. Johto on huomionnut maa-, liiketoimiala, valuuttaja hintariskit diskonntauskorkoa määrittäessään.

Arvonalentumistestauksen herkkyysoanalyysi

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyysoanalyysi seuraavasti:

Liikearvo / Terveelliset elintarvikkeet -segmentti

UK:n toiminnot, Länsi-Eurooppa

Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää selvästi varojen kirjanpitoarvon ja herkkyysoanalyysin perusteella todennäköisyys merkittäville liikearvon arvonalennustappiolle oli hyvin matala. Kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa varojen kirjanpitoarvon diskonntauskoron noustessa 15,4 (13,5 vuonna 2023) prosenttiin (ennen veroja) tai liikevoittotason pudotessa pysyvästi 49,0 (43,5 vuonna 2022) prosenttia johdon arvioista.

Liikearvo / Terveelliset ainesosat -segmentti

Verso Food kasviproteiiniliiketoiminta, Suomi

Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alitti varojen kirjanpitoarvon ja johti arvonalennustappion kirjaamiseen. Arvonalentumistesti on hyvin herkkä kaikille testauslaskelman muuttujille. Kasviproteiinituotteiden markkinassa haasteita aiheutti erityisesti koko kasviproteiinituotekategorian liikevaihdon supistuminen Suomessa sekä lisääntynyt kilpailu tuoteryhmässä.

4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkupe räiseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla.

Hankintamenoa sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästi aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoa sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta aiheutuneet vieraan pääoman menot silloin, kun on todennäköistä, että ne kerryttävät vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on luotettavasti määritettävissä. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Konsernilla ei ole ollut ehdot täyttävien omaisuuserien hankintoja, minkä vuoksi vieraan pääoman menoja ei ole kirjattu taseeseen.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot kirjataan taseeseen. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
koneet ja laitteet	4–15 vuotta

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, toisin sanoen kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi *IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti. Myytävänä olevat käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti. Jos hyödykkeen kirjanpitoarvo on suurempi kuin rahamäärä, joka siitä arvioidaan olevan kerrytettävissä, kirjanpitoarvo alennetaan välittömästi kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi. Arvonalennustappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän arvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee ne saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Vuokrasopimukset

Raisio-konserni toimii pääasiassa vain vuokralle ottajana. Konsernilla on varasto- ja liikehuoneistotiloja sekä autoja koskevia vuokrasopimuksia.

Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, joissa konserni on vuokralle antajana. Näiden merkitys Raision konserni-tilinpäätökseen on vähäinen. Vuokrasopimukset on luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, sillä vuokrasopimusten ei ole katsottu siirtävän kohdeomaisuuserien omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja vuokralle ottajalle. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokra-ajalle. Konserni vuokraa liiketiljoja ulkopuolisille.

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan.

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-aikaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota. Vuokraajaltaan enintään 12 kuukauden pituiset sopimukset sekä sopimukset, joiden kohteena olevan omaisuuserän arvo on vähäinen, käsitellään standardin helpotuksen mukaisesti. Näiden sopimusten osalta sopimuslaskelmaan maksettava vuokra kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä, eikä näitä kirjata taseeseen.

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan ja vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintameno, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista ja muuttuvista vuokrista ja jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määräistä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintameno, ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Jos sopimuksessa olevan osto-option käyttö on kohtuullisen varmaa, käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutus-aikaa tarkastellaan vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Aineellisen ja aineettoman omaisuuden taloudellisten vaikutusaikojen määrittäminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevia arvioita. Käyttöomaisuushyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Vuokrasopimusten käsittely IFRS 16:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä muun muassa vuokra-ajan määrittämiseen liittyviä tekijöitä arvioitaessa koskien toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia sekä jatko- ja päättämisoptioita sisältäviä vuokrasopimuksia. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten käyttöoikeusomaisuuserien vuokra-ajaksi on määritetty johdon harkinnan mukaan konsernin 10.6.2021 julkistetun strategian strategiakauden mukainen neljän vuoden vuokra-aika.

4.5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet**OMISTETUT AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET 2024**

(Milj. euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	116,5	161,2	0,3	2,5	284,0
Muuntoerot	-	0,0	0,0	0,0	.	0,0
Lisäykset	-	0,9	3,8	-	1,8	6,5
IFRS 16 vuokrasopimuksen osto-option käyttö, lisäys	-	-	3,4	-	-	3,4
Myyntit ja muut vähennykset	-	-	0,0	-	-	0,0
Siirrot erien välillä	-	0,5	1,3	-	-1,8	-
Hankintameno 31.12.	3,4	118,0	196,6	0,3	2,5	293,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-89,3	-127,8	-0,1	-	-217,2
Muuntoerot	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,0	-	-	0,0
IFRS 16 vuokrasopimuksen osto-option käyttön kertyneet poistot	-	-	-1,3	-	-	-1,3
Tilikauden poisto	-	-1,8	-4,4	-	-	-6,2
Kertyneet poistot 31.12.	-	-91,1	-133,5	-0,1	-	-224,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2024	3,4	27,3	33,4	0,3	2,5	66,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	3,4	26,9	36,2	0,3	2,5	69,2

Tilikauden 1.1.–31.12.2024 investointien pääpaino oli pakkauskapasiteetin nostossa ja prosessitehokkuuden parantamisessa. Merkittävimmät investoinnit olivat prosessikapasiteetin lisääminen lusikoitavia ja juotavia kauratuotteita valmistavalle tuotantolaitokselle ja Nokian myllyn kapasiteetin nosto liittyen pikapuurojen valmistukseen ja pakkaukseen. IFRS 16 osto-option käyttö 2,1 miljoonaa euroa liittyy välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen prosessilaitteiden hankintaan.

VUOKRATUT KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSHYÖDYKKEET 2024

(Milj. euroa)	Rakennukset vuokrattu omaan käyttöön	Koneet vuokrattu omaan käyttöön	Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	8,8	23,8	32,6
Muuntoerot	0,0	-	0,0
Lisäykset	-	0,4	0,4
IFRS 16 vuokrasopimuksen osto-option käyttö, vähennys	-	-3,4	-3,4
Myynnit ja muut vähennykset	-	-3,5	-3,5
Hankintameno 31.12.	8,8	17,3	26,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2,7	-5,6	-8,3
Muuntoerot	0,0	-	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	1,9	1,9
IFRS16 vuokrasopimuksen osto-option kertyneet poistot	-	1,3	1,3
Tilikauden poisto	-0,8	-1,8	-2,6
Kertyneet poistot 31.12.	-3,5	-4,2	-7,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2024	6,1	18,2	24,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	5,3	13,1	18,4

Vuokrattujen käyttöoikeushyödykkeiden merkittävin erä liittyy Raision tehdasalueelle rakennetun välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen prosessilaitteisiin. Raisio-konserni käytti tilikaudella 1.1.–31.12.2024 osto-option 2,1 miljoonaa euroa liittyen välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen laitteisiin ja samassa yhteydessä päätti vuokrasopimuksen yhden laitteen osalta arvoltaan 1,6 miljoonaa euroa.

VUOKRASOPIMUKSISTA TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ERÄT

(Milj. euroa)	2024	2023
Vuokratuotot	0,9	0,8
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-2,6	-3,0
Kulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrasopimuksista	0,0	0,0
Korkokulut liittyen vuokrasopimukseen	-0,3	-0,4
Yhteensä	-2,0	-2,6
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	2,6	3,0
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta, osto-option käyttö	2,1	-

OMISTETUT AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET 2023

(Milj. euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	122,5	180,5	0,3	1,4	308,2
Muuntoerot	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Lisäykset	-	0,6	4,2	-	2,4	7,2
Myynnit ja muut vähennykset	-	-6,7	-24,8	-	-	-31,5
Siirrot erien välillä	-	0,1	1,3	-	-1,3	0,1
Hankintameno 31.12.	3,4	116,5	161,2	0,3	2,5	284,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-94,2	-148,7	-0,1	0,0	-242,9
Muuntoerot	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	6,7	24,7	-	-	31,4
Tilikauden poisto	-	-1,7	-3,9	-	-	-5,6
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-89,3	-127,8	-0,1	0,0	-217,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	3,4	28,3	31,9	0,3	1,4	65,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3,4	27,3	33,4	0,3	2,5	66,8

Merkittävin investointi oli Raision teollisuusalueella sijaitsevan pastalinjan uusinta. Kyseessä oli korvausinvestointi, joka valmistui elokuussa 2023. Investointi oli suuruudeltaan noin 4,1 miljoonaa euroa. Investointien hankintamenoihin ei sisälly vieraan pääoman menoja.

VUOKRATUT KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSHYÖDYKKEET 2023

(Milj. euroa)	Rakennukset vuokrattu omaan käyttöön	Koneet vuokrattu omaan käyttöön	Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	8,9	23,2	32,1
Muuntoerot	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	0,1	0,8	0,9
Myynnit ja muut vähennykset	-0,3	-0,2	-0,5
Hankintameno 31.12.	8,8	23,8	32,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2,1	-3,5	-5,5
Muuntoerot	0,0	0,0	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,2	0,1	0,3
Tilikauden poisto	-0,8	-2,2	-3,0
Kertyneet poistot 31.12.	-2,7	-5,6	-8,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	6,8	19,7	26,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	6,1	18,2	24,3

Vuokrattujen käyttöoikeushyödykkeiden merkittävin erä liittyy Raision tehdasalueelle rakennetun välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen prosessilaitteisiin. Vuokratun omaisuuden hankintahinta oli 21,5 miljoonaa euroa.

4.5.2 Poistot ja arvonalentumiset

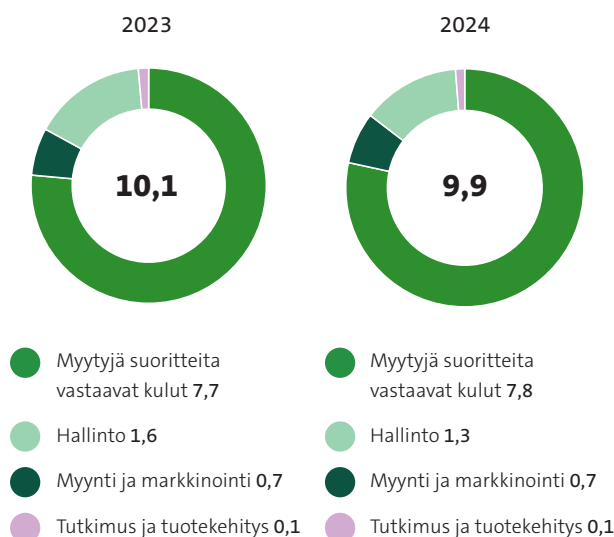
POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(Milj. euroa)	2024	2023
Poistot hyödykeryhmittäin		
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	0,4	0,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,7	1,0
Poistot aineettomista hyödykkeistä yhteensä	1,2	1,4
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta		
Rakennukset	2,6	2,5
Koneet ja kalusto	6,2	6,2
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta yhteensä	8,8	8,7
Poistot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä yhteensä	9,9	10,1
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	0,9	1,1
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	-
Arvonalentumiset yhteensä	1,0	1,1
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	10,9	11,2
Toimintokohtaiset poistot		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	7,8	7,7
Myynti ja markkinointi	0,7	0,7
Hallinto	1,3	1,6
Tutkimus ja tuotekehitys	0,1	0,1
Toimintokohtaiset poistot yhteensä	9,9	10,1
Arvonalentumiset		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	0,1	-
Myynti ja markkinointi	0,4	1,1
Liikearvo	0,5	-
Arvonalennukset yhteensä	1,0	1,1

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä 10,9 milj. euroa (11,2 milj. euroa vuonna 2023) sisältää poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä seuraavasti:

(Milj. euroa)	2024	2023
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä hyödykeryhmittäin		
Rakennukset	0,8	0,8
Koneet ja kalusto	1,8	2,3
Yhteensä	2,6	3,0
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta, lopetetut toiminnot		
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä yhteensä	2,6	3,0
Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	1,9	2,4
Myynti ja markkinointi	0,4	0,4
Hallinto	0,3	0,3
Tutkimus ja tuotekehitys	0,0	0,0
Toimintokohtaiset poistot käyttöoikeusomaisuuseristä yhteensä	2,6	3,0

POISTOT (MILJ. €), JATKUVAT TOIMINNOT 2023–2024

4.6 Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Laadintaperiaatteet

Pitkäaikaisten aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden omaisuuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi tilinpäätöshetkellä ja aina kun on viitettä siitä, että jonkin omaisuuden arvo on alentunut. Arvonalentumistesteissä arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonlennustappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden omaisuuserien arvostus edellyttää johdon arviota siitä, että onko omaisuuden arvo alentunut. Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistesti osoitti kasviproteiiniliiketoimintaan liittyvän rahavirtaantuottavan yksikön arvon alentumisen ja tämä johti kasviproteiiniliiketoiminnan aineettomien hyödykkeiden osalta 0,5 miljoonan euron arvonalennustappion kirjamiseen tilinpäätöksessä 31.12.2024.

4.7 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Laadintaperiaatteet

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset on luokiteltu käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Näistä sijoituksista kirjataan tulosvaikutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella tulosvaikutteisesti.

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka noteerataan julkisesti, arvostetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n noteeraamiin tilinpäätöspäivän ostokursseihin. Osa noteeraamattomista osakesijoituksista on kirjattu käypään arvoon soveltamalla esimerkiksi viimeaikaisia riippumattomien tahojen välisiä kauppvoja. Mikäli arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista, eikä käypä arvo ole ollut luotettavasti saatavilla, oman pääoman ehtoiset sijoitukset on arvostettu hankintamenoonsa.

OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIOITUKSET

(Milj. euroa)	2024	2023
Tilikauden alussa	3,6	3,0
Vähennykset	-0,1	0,0
Voitot ja tappiot laajassa tuloksessa	0,0	0,6
Tilikauden lopussa	3,5	3,6

4.8 Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuuteen kirjataan aineet ja tarvikkeet, kesken-eräiset tuotteet sekä valmiit tavarat. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisoitiarvoon. Nettorealisoitiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen niin, että aineiden ja tarvikkeiden sekä valmiina hankittujen tuotteiden arvostuksessa on käytetty painotettua keskihintaa. Itse valmistettujen tuotteiden arvostuksessa käytetään standardihintaa.

Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja kesken-eräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaaliin toiminta-asteeseen perustuen. Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää johdon arviota määrittäessä epäkuranttiuskirjauksia tai jälleenmyyntihintoja. Tilikaudella kirjattiin 0,5 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen Nokian myllyn vaihto-omaisuuteen. Vertailukaudella kirjattiin 0,4 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen viljakaupan vaihto-omaisuuteen.

VAIHTO-OMAISUUS

(Milj. euroa)	2024	2023
Aineet ja tarvikkeet	17,2	21,7
Kesken-eräiset tuotteet	3,1	3,8
Valmiit tuotteet/tavarat	9,3	8,7
Muu vaihto-omaisuus	0,2	0,1
Vaihto-omaisuus yhteensä	29,8	34,3

4.9 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Laadintaperiaatteet

Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset on kirjattu kirjanpitoon alkuperäisen saamisen määräisenä ja valuuttamääräiset erät Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin arvostettuina. Myyntisaamisiin ja sopimuksiin perustuviin omaisuuseriin, joiden osalta myyntituotot kirjataan ajan kuluessa, sovelletaan yksinkertaistettua luottotappiomallia ja luottotappiovaraus kirjataan koko omaisuuserän voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määräisenä. Raisio kirjaa luottotappiovarauksen perustuen keskiarvoon edellisten kolmen vuoden toteutuneista luottotappioista suhteessa kutakin vuotta edeltävän tilikauden lopun saataviin. Johdon arvioita ja harkintaa käyttäen voidaan tarvittaessa kirjata edellä mainittua suurempi luottotappiovaraus, mikäli on olemassa näyttöä asiakkaan maksukyvyttömyydestä.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen myynti-, vuokra- ja asiakassopimuksista edellyttää johdon arvioita ja harkintaa. Johdon harkintaa käyttäen Raisio kirjaa luottotappiovarauksen yli 60 päivää sitten erääntyneiden saatavien osalta epävarmoiksi katsomansa erät.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

(Milj. euroa)	2024	2023
Erääntymättömät	22,2	22,5
Erääntyneet 1–60 päivää	2,0	4,1
Erääntyneet 61–180 päivää	0,1	0,1
Erääntyneet yli 180 päivää	0,0	0,0
Myyntisaamiset yhteensä	24,2	26,7
Myyntisaamisten arvonalennukset:		
Arvo 1.1.	0,2	0,1
Muuntoero	0,0	0,0
Lisäykset	0,1	0,1
Vähennykset	-0,1	0,0
Arvonalennukset yhteensä 31.12.	0,2	0,2
Myyntisaamiset ja arvonalennukset yhteensä	24,5	26,9

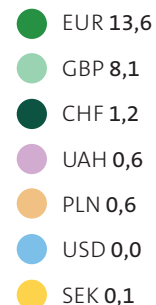
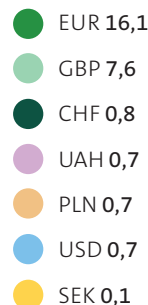
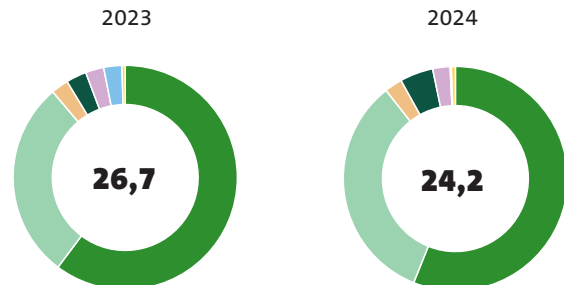
Konserni on kirjannut tilikauden 2024 aikana luottotappiovarauksen lisäyksiä 0,1 (0,1) miljoonaa euroa. Konserni on kirjannut luottotappioita tilikauden 2024 aikana 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

(Milj. euroa)	2024	2023
Myyntisaamiset	24,5	26,9
Arvon alentumiset	-0,2	-0,2
Yhteensä	24,2	26,7
Muut saamiset	1,2	1,0
Siirtosaamiset	1,1	1,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	26,5	28,9

Tytäryhtiöiden riskivaluutassa olevat myyntisaamiset on eritelty liitetiedon 5.4.1 taulukossa Valuuttariskin tase ja transaktioriski. Muut saamiset muodostuvat pääasiassa arvonalentamisesta. Siirtosaamiset muodostuvat pääasiassa liiketoiminnan kulujen ja rahoituserien jaksotuksista.

MYYNTISAAMISET (MILJ. €) 2023–2024

4.10 Ostovelat ja muut velat

(Milj. euroa)	2024	2023
Ostovelat	20,1	18,8
Ennakkomaksut	0,0	0,1
Siirtovelat	7,4	6,1
Muut velat	1,0	1,3
Yhteensä	28,6	26,4

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja kauden verotettavaan tuloon perustuvien verovelkojen jaksotuksia. Näistä merkittävimmät ovat palkkojen ja palkkojen henkilösivukulujen jaksotuksia, joita vuonna 2024 oli 5,3 (3,9) miljoonaa euroa.

4.11 Johdannaiset

JOHDANNAISET 2024

	Nimellisarvo	Käypä arvo		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
		Johdannais-varat	Johdannais-velat		
Koronvaihtosopimukset	12,5	0,3	0,0	0,5	-0,4
Korkojohdannaiset yhteensä	12,5	0,3	0,0	0,5	-0,4
Valuuttatermiinisopimukset	22,8	-	0,2	-0,6	-
Valuuttatermiinioptiosopimukset	8,3	-	0,3	-0,1	-
Valuuttajohdannaiset yhteensä	31,0	-	0,5	-0,7	-
Hyödykejohdannaisopimukset	0,8	-	-	-0,2	-
Hyödykejohdannaiset yhteensä	0,8	-	-	-0,2	-
Johdannaiset yhteensä	44,3	0,3	0,5	-0,5	-0,9

JOHDANNAISET 2023

	Nimellisarvo	Käypä arvo		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
		Johdannais-varat	Johdannais-velat		
Koronvaihtosopimukset	13,5	0,7	-	0,4	-0,4
Korkojohdannaiset yhteensä	13,5	0,7	-	0,4	-0,4
Valuuttatermiinisopimukset	29,6	0,2	0,1	-0,2	-0,1
Valuuttatermiinioptiosopimukset	7,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset yhteensä	36,8	0,3	0,1	-0,2	-0,1
Hyödykejohdannaisopimukset	0,9	-	0,1	-0,1	-0,1
Hyödykejohdannaiset yhteensä	0,9	-	0,1	-0,1	-0,1
Johdannaiset yhteensä	51,2	1,0	0,2	0,1	-0,6

5 Rahoitus ja riskien hallinta

Tämä osio sisältää jatkuvien liiketoimintojen liitetiedot rahoitustuotoista ja -kuluista, rahoitusvaroista ja veloista, rahoituserien arvostamisesta sekä rahoitusriskien ja pääoman hallinnasta.

5.1 Rahoitustuotot ja rahoituskulut

Laadintaperiaatteet

Korkotuotot ja -kulut kirjataan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Osinkotuotot kirjataan, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi sillä raportointikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

(Milj. euroa)	2024	2023
Rahoitustuotot		
Korkotuotot		
Korkotuotot johdannaisista	0,8	0,8
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,2	0,6
Muut korkotuotot	0,9	0,4
Korkotuotot yhteensä	2,0	1,8
Osinkotuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	0,3	0,3
Arvonmuutos käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	2,3	2,3
Myyntivoitto käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,1	-
Valuuttakurssierot, netto	0,5	0,2
Muut rahoitustuotot	0,1	0,1
Rahoitustuotot yhteensä	5,3	4,7
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut johdannaisista	-0,7	-0,7
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-0,3	-0,4
Korkokulut lainoista	-0,0	-0,0
Muut korkokulut	-0,5	-0,5
Korkokulut yhteensä	-1,6	-1,6
Myyntitappio käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-0,2	-
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,1
Rahoituskulut yhteensä	-1,8	-1,7

5.2 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvarat IFRS 9-standardin mukaan kolmeen eri arvostusryhmään. Rahoitusvarat luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenuon arvostettavaan instrumentteihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaan instrumentteihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaran kassavirtaan on erääntynyt tai siirtynyt pois konsernilta ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernista.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat on tarkoitus pitää loppuun asti ja niiden rahavirrat koostuvat pelkästään korosta ja pääoman takaisinmaksusta. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin sisältyvät myyntisaamiset ja muut eräpäivään asti pidettävät saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja sekä rahavarat. Rahavaroina käsitellään konsernin cash pool -järjestelyyn kuuluvat pankkitilit ja järjestelyn ulkopuoliset pankkitilit.

Käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta kirjattavia rahoitusvaroja ovat oman pääoman ehtoiset sijoitukset sekä johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset ovat pääasiassa noteeraamattomia osakesijoituksia ja osuuksia. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Näistä sijoituksista kirjataan tulosvaikutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ovat likvidit sijoitusvarat, joita käytetään kassanhallinnassa sekä johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvelkojen tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen kirjauksen yhteydessä. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on maksettu eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat koostuvat korollisista lainoista, vuokrasopimusveloista ja korottomista veloista, kuten ostovelosta. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Tämän ryhmän rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Ryhmään sisältyvät pääomalinat ja vuokrasopimusvelat sekä ostovelat, ennakkomaksut, muut velat sekä siirtovelkoihin sisältyvät rahoitusinstrumentit.

Käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta kirjattaviksi rahoitusveloiksi luokitellaan johdannaisoppimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja ovat johdannaisoppimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Johdannaisoppimukset ja suojauslaskenta

Johdannaisoppimukset kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon, joka vastaa niiden hankintamenua. Hankinnan jälkeen johdannaisoppimukset arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Johdannaisoppimusten käypäarvo esitetään korottomissa johdannaisrahoituksissa ja -veloissa. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisoppimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti. Rahoitusriskien hallintapolitiikkansa mukaisesti konserni voi käyttää erilaisia johdannaisoppimuksia korko-, valuutta- ja hyödykehintariskeiltä suojautumiseen.

Mikäli johdannaisoppimukseen sovelletaan suojauslaskentaa, kirjataan niiden käyvän arvon muutos käypään arvoon laajan tuloslaskelman erien kautta. Arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän

kanssa. Suojauslaskenta lopetetaan mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojattava kohde kirjataan pois taseesta, suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai toteutetaan tai ennakoitun liiketoimen ei odoteta toteutuvan.

Mikäli johdannaisoppimukset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, niiden käypien arvojen muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, kun niitä käytetään suojaamaan varsinaista liiketoimintaa ja rahoitustuottoihin ja -kuluihin, kun ne suojaavat rahoituseriä. Johdannaisoppimusten korkoelementin vaikutukset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Suojauslaskentaa sovellettaessa konserni dokumentoi suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen taloudellisen- ja suojaussuhteen sekä huomioi luottoriskin vaikutuksen. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa sekä seuraa kuukausittain suojaussuhteiden tehokkuutta tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan luonteensa perusteella joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suojauksesta oman pääoman muuntoeroihin kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun nettosisjoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain. Konsernilla ei ole ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisjoituksen suoja-

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU JA HIERARKIA

(Milj. euroa)	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti 2024	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta 2024	Jaksotettuun hankintameno- on 2024	Yhteensä 2024	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti 2023	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta 2023	Jaksotettuun hankintameno- on 2023	Yhteensä 2023
Rahoitusvarat								
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	-	3,5	-	3,5	-	3,6	-	3,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	-	25,4	25,4	-	-	28,1	28,1
Johdannaissopimukset	-	0,3	-	0,3	-	1,0	-	1,0
Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat sijoitukset	62,4	-	-	62,4	50,1	-	-	50,1
Rahavarat	-	-	26,6	26,6	-	-	31,1	31,1
Yhteensä	62,4	3,8	52,0	118,1	50,1	4,6	59,2	113,8
Rahoitusvelat								
Ostovelat ja muut velat	-	-	21,8	21,8	-	-	19,9	19,9
Johdannaissopimukset	0,0	0,5	-	0,5	0,0	0,2	-	0,2
Muut lainat	-	-	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1
Vuokrasopimusvelat	-	-	18,7	18,7	-	-	24,6	24,6
Yhteensä	0,0	0,5	40,6	41,0	0,0	0,2	44,7	44,8

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi oman pääoman ehtoiset sijoitukset tasolle 3. Tasolle 1 kuuluvia erä ei ole. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen ulkopuolisen palveluntuottajan antamia arvostuksia. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon. Liitetietojen kohdassa 4.7 on esitetty oman pääoman ehtoisten sijoitusten täsmäytyslaskelma.

5.3 Rahoituserien arvostaminen

Laadintaperiaatteet

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jaksotettuun hankintameno taseeseen merkittävistä lainoista ja muista saamisista kirjataan arvonalennustappio, jonka suuruus määritellään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, on luokiteltu käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin. Näistä sijoituksista kirjataan tulosvai-
kutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvai-
kutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella tulosvai-
kutteisesti.

Raisio arvioi jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin varoihin liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot ennakoivasti. Luottotappiot kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappiota. Raisio kirjaa luottotappiovarauksen perustuen keskiarvoon edellisten kolmen vuoden toteutuneista luottotappioista suhteessa kutakin vuotta edeltävän tilikauden lopun saataviin. Johdon harkintaa käyttäen voidaan tarvittaessa kirjata edellä mainittua suurempi luottotappiovaraus, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä asiakkaan taloudellisista vaikeuksista.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen myynti-, vuokra- ja asiakassopimusten omaisuuseristä edellyttää johdon arvioita. Johdon harkintaa käyttäen Raisio kirjaa luottotappiovarauksiin yli 60 päivää sitten eräänntyneiden saatavien osalta epävarmoiksi katsomansa erät.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen määrittäminen edellyttää johdolta arvioiden käyttöä, jos instrumenteille ei ole saatavissa hintanoteerauksia ja arvot perustuvat arvostusmalleihin. Arvostuksessa pyritään käyttämään mahdollisimman paljon havainnoitavissa olevaa ulkopuolista markkinatietoa. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvoja määritettäessä konserni on käyttänyt seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Osake- ja rahoitusarvopaperisijoitukset

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset arvostetaan perustuen osakkeiden viimeisimpään tiedossaolevaan kauppahintaan tai osakkeiden hankintamenuun. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat ovat jälkimarkkinakelpoisia ja niiden arvostuksessa on käytetty tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai sopimuksen pituutta vastaavia markkinakorkoja.

Johdannaiset

Valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se sulki johdannaissopimuksen tavanmukaisessa liiketoiminnassa raportointikauden päättymispäivän markkinaolosuhteissa.

Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, joka vastaa kyseisissä sopimuksissa määritettyjä korkoja vastaavia markkinakorkoja.

Ostovelat ja muut velat, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä muut lainat

Ostovelkojen ja muiden velkojen tai myyntisaamisten ja muiden saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen tai saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

5.3.1 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot

(Milj. euroa)	Liitetieto	Kirjanpitoarvo 2024	Käypä arvo 2024	Kirjanpitoarvo 2023	Käypä arvo 2023
Rahoitusvarat					
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	4.7	3,5	3,5	3,6	3,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5.3.2	25,4	25,4	28,1	28,1
Johdannaissopimukset	5.3.2	0,3	0,3	1,0	1,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	5.3.3	62,4	62,4	50,1	50,1
Rahavarat	5.3.3	26,6	26,6	31,1	31,1
Rahoitusvelat					
Ostovelat ja muut velat	5.3.4	21,8	21,8	19,9	19,9
Johdannaissopimukset	5.3.4	0,5	0,5	0,2	0,2
Muut lainat	5.3.4	0,1	0,1	0,1	0,1
Vuokrasopimusvelat	5.3.5	18,7	19,3	24,6	25,3

Yllä olevan taulukon kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja ja ne eritellään tarkemmin seuraavissa taulukoissa. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset pitävät sisällään noteeraamattomia osakesijoituksia ja osuuksia.

5.3.2 Rahoitusvarat

(Milj. euroa)	2024	2023
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3,5	3,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	24,2	26,7
Siirtosaamiset	0,1	0,5
Muut saamiset	1,1	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	25,4	28,1
Johdannaissopimukset	0,3	1,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	62,4	50,1
Rahavarat	26,6	31,1
Yhteensä	118,1	113,8

5.3.3 Rahavirtalaskelman rahavarat

(Milj. euroa)	2024	2023
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	62,4	50,1
Rahavarat	26,6	31,1
Rahavarat taseessa ja rahavirtalaskelmassa	88,9	81,2

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset on luettu rahavirtalaskelman rahavaroihin, koska ne pitävät sisällään vähäriskisiä ja erittäin likvidejä korkoinstrumentteja.

5.3.5 Vuokrasopimusvelat

Laadintaperiaatteet

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan. Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, jota ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan konsernin lisäluoton korolla ellei vuokrasopimuksen sisäinen korkokanta ole tiedossa. Korkoa oikaistaan tarvittaessa vuokra-ajan pituus, kohdeomaisuuserän luonne ja maakohtainen riski huomioiden.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettaviksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan. Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

5.3.4 Rahoitusvelat

(Milj. euroa)	2024	2023
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Muut lainat	-	0,1
Vuokrasopimusvelat	16,6	18,4
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	16,6	18,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Ostovelat ja muut velat		
Ostovelat	20,1	18,8
Ennakkomaksut	0,0	0,1
Muut velat	1,6	1,0
Ostovelat ja muut velat yhteensä	21,8	19,9
Johdannaissopimukset		
Johdannaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0,0	0,0
Johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	0,5	0,2
Johdannaissopimukset yhteensä	0,5	0,2
Muut lainat	0,1	0,1
Vuokrasopimusvelat	2,1	6,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	24,4	26,4
Rahoitusvelat yhteensä	41,0	44,8

Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaimisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrista ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleenarviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai mikäli jäänösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiota voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleen arviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

(Milj. euroa)	2024	2023
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	24,6	26,7
Muuntoerot	0,0	0,0
Vuokrasopimusvelkojen lisäykset	0,4	0,9
Vuokrasopimusvelkojen vähennykset	-1,6	0,0
Vuokrasopimusvelan pienentymiseen liittyvät maksut	-4,6	-3,1
Myytäväinä oleviksi luokitellut erät		
Yhteensä	18,7	24,6
Pitkäaikaisten vuokrasopimusvelkojen lyhytaikainen osuus 31.12	2,1	6,2
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	16,6	18,4
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	18,4	23,5
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	16,6	18,4
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	6,2	3,2
lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	2,1	6,2

Vuokrasopimusvelkojen merkittävin erä liittyy Raision tehdasalueelle rakennetun välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen prosessilaitteisiin. Konserni käytti tilikaudella 1.1.–31.12.2024 osto-option 2,1 miljoonaa euroa ja samassa yhteydessä päätti vuokrasopimuksen yhden laitteen osalta 1,6 miljoonaa euroa liittyen välipaloihin ja kaurajuomiin keskittyvän tuotantolaitoksen laitteisiin. Konserni altistuu vuosittain noin 1,0 (2,0) miljoonan euroan vuotuisiin lähteviin rahavirtoihin, jotka liittyvät uuden tuotantolaitoksen prosessilaitteisiin.

5.3.6 Vastuusitoumukset ja muut vastuut sekä ehdolliset varat

(Milj. euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Muut vastuut	1,2	2,4
Takausvastuut konserniyhtiöiden sitoumuksista	3,4	4,4
Sitoutuminen investointimaksuihin	2,0	4,2

5.4 Rahoitusriskien hallinta

Tässä osiossa käsitellään Raisio-konsernin valuutta-, hyödykehinta-, likviditeetti-, korko- ja vastapuoliriskiä sekä niiden hallintakeinoja. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden epäsuotuisat vaikutukset konsernin tulokseen ja omaan pääomaan sekä ylläpitää maksuvalmiutta hyvällä tasolla. Rahoitusriskien hallinnan periaatteet määritellään konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Raisio-konserni altistuu valuutta- ja hyödykepositioista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutassa olevat sopimukset muutetaan euromääräisiksi. Lisäksi Raisio altistuu korkomuutosten vaikutuksille. Johto on käyttänyt harkintaa solmiessaan johdannaissopimuksia valuutta-, korko ja hyödykehintariskeiltä suojautuessaan. Suojaukset tehdään hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

5.4.1 Valuutta- ja hyödykehintariski

Raisio on kansainvälinen konserni, joka käy kauppaa useissa valuutoissa. Raision kannalta merkittävien hyödykehintariskien sijaan aiheutuu viljan hinnan muutoksista. Konsernille aiheutuu valuutta- ja hyödykehintariskejä sekä kassavirroista (transaktioriski) että muiden kuin euromääräisten tytäryhtiöiden osakkeiden, varojen, velkojen ja tulojen muuntamisesta euroiksi (translaatoriski).

Transaktioriskillä tarkoitetaan valuuttakurssi- ja hyödykehintariskiä, joka aiheutuu sopimuksen syntyhetken ja maksutapahtuman välillä. Raisio-konserni suojautuu merkittävimmiltä valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös ennustettujen kassavirtojen valuuttariskeiltä. Lisäksi Raisio suojautuu hyödykehintariskeiltä viljajohdannaisten avulla.

MERKITTÄVIMMÄT VALUUTTOJEN TRANSAKTIORISKIT

Liiketoiminta	Koti- valuutta	Riski- valuutta	Netto- tapahtuma
Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Iso-Britanniassa	GBP	CHF EUR	Ostot Ostot
Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Irlannissa	EUR	CHF	Ostot
Kasvistanoliesterin tuotanto ja myynti sekä välipalatuotteiden myynti	EUR	CHF USD	Myynnit Myynnit

Taulukossa on nettotapahtuma-sarakkeessa kuvattu, aiheutuuko valuutasta kyseisen liiketoiminnan kohdalla enemmän ostoja vai myyntejä eli minkälaista riskiä yhtiö kantaa kyseisen valuutan osalta.

LIIKEVAIHDON TRANSAKTIORISKI 2024

(Milj. euroa)	USD	CHF	PLN	SEK
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,4	-1,2	-0,3	-0,2
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,4	1,2	0,3	0,2

LIIKEVAIHDON TRANSLAATORISKI 2024

(Milj. euroa)	USD	GBP	PLN	UAH
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,0	-4,6	-0,4	-0,2
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,0	5,7	0,5	0,3

LIIKEVAIHDON TRANSAKTIORISKI 2023

(Milj. euroa)	USD	CHF	PLN	SEK
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,4	-1,0	-0,3	-0,1
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,4	1,0	0,3	0,1

LIIKEVAIHDON TRANSLAATORISKI 2023

(Milj. euroa)	USD	GBP	PLN	UAH
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,1	-4,4	-0,5	-0,3
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,1	5,4	0,6	0,3

Translaatoriski tarkoittaa riskiä, joka syntyy, kun valuuttamääräiset erät muutetaan tilinpäätöstä varten kotimaan valuutaksi. Raisio-konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti translaatoriskiä ei suojata säännönmukaisesti valuuttajohdannaisilla. Tilikaudella 2024 konsernin liikevaihdosta 25,8 (26,0) prosenttia muodostui muussa toiminnallisessa valuutassa kuin eurossa.

VALUUTTARISKIN TASE JA TRANSAKTIORISKI 31.12.2024

(Milj. euroa)	EUR	USD	GBP	CHF	PLN	SEK
Myyntisaamiset	0,6	0,0	0,0	1,2	0,2	0,1
Pankkitilit	-0,1	-0,1	-0,0	-0,1	0,2	0,0
Ostovelat	-2,1	-0,7	-0,0	-2,3	-0,3	-0,0
Sisäiset lainat	-	-	-	-	1,4	-
Taseriski yhteensä	-1,6	-0,7	-0,0	-1,2	1,5	0,1
Ennustetut myynnit alle vuosi	-	3,8	-	11,1	2,9	1,6
Ennustetut ostot alle vuosi	-9,3	-2,8	-	-29,8	-	-
Ennustettu riski yhteensä	-9,3	1,0	0,0	-18,7	2,9	1,6
Valuuttasuojat yhteensä	6,5	-0,3	-	9,4	-1,4	-
Nettoriski yhteensä	-4,3	0,0	-0,0	-10,5	3,0	1,7

Ennustetut myynnit ja ostot perustuvat konsernin toimintasegmenttien raportoimiin ennusteisiin. Niiden osalta taulukossa on huomioitu vain konsernin kannalta merkittävät valuuttamääräiset erät. Taulukossa negatiiviset arvot tarkoittavat ostoja tai velkoja ja positiiviset arvot myyntejä tai varoja.

VALUUTTARISKIN TASE JA TRANSAKTIORISKI 31.12.2023

(Milj. euroa)	EUR	USD	GBP	CHF	PLN	SEK
Myyntisaamiset	0,6	0,5	0,0	0,8	0,2	0,1
Pankkitilit	-0,0	-0,0	-0,1	-0,2	0,0	-0,0
Ostovelat	-1,8	-0,6	-0,0	-1,9	-0,1	-0,3
Sisäiset lainat	-0,5	0,2	-	-	1,0	-
Taseriski yhteensä	-1,7	0,1	-0,1	-1,3	1,2	-0,1
Ennustetut myynnit alle vuosi	-	3,5	-	9,6	3,0	1,0
Ennustetut ostot alle vuosi	-9,4	-6,5	-	-21,0	-	-0,4
Ennustettu riski yhteensä	-9,4	-3,1	0,0	-11,3	3,0	0,5
Valuuttasuojat yhteensä	6,1	1,8	-	8,3	-1,0	-
Nettoriski yhteensä	-5,0	-1,2	-0,1	-4,4	3,2	0,4

IFRS 7:N MUKAINEN VALUUTTAHERKKYYSANALYYSI 2024

(Milj. euroa)	Liiketoiminnan transaktio- riski (alle vuosi) +/-10 %	Rahoitukselliset riskit (alle vuosi) +/-10 %	Translaatio- riski, EBT +10 %	Translaatio- riski, EBT -10 %	Translaatoriski, oma pääoma +10 %	Translaatoriski, oma pääoma -10 %
EUR	0,5	0,0	-	-	-	-
USD	0,1	0,0	-0,0	0,0	-0,2	0,2
GBP	0,0	0,0	-0,8	1,0	-6,8	8,3
CHF	0,8	0,0	-	-	-	-
PLN	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,1	-0,1
SEK	0,0	0,0	-0,0	0,0	-0,1	0,1
UAH	-	-	0,0	-0,0	-0,1	0,1

Taulukossa on huomioitu valuuttasuojat, mutta ei ennustettuja kassavirtoja. Liiketoiminnan transaktioriskit pitävät sisällään myyntisaamiset, ostovelat ja valuuttasuojat. Rahoitukselliset riskit pitävät sisällään sisäiset valuuttalainat ja vieraan valuutan pankkisaldot. Laskelmassa ei ole huomioitu varainhoitajien hallinnoimien sijoitussalkkujen vieraassa valuutassa olevia varoja tai niiden valuuttasuojia. Yllä olevan taulukon luvut kertovat mikä on kunkin valuutan riski kaikkia muita valuuttoja vastaan. Translaatoriskit on määritetty konsernin raportointijärjestelmän avulla määrittelemällä vuoden lopun vieraan valuutan kurssit yhtä euroa vastaan ja muuttamalla niitä sitten yksi kerrallaan +/-10 %. Translaatoriski, EBT tarkoittaa valuuttakurssiriskiä, joka kohdistuu konsernin voittoihin ennen veroja ja translaatoriski, oma pääoma valuuttakurssiriskiä, joka kohdistuu konsernin oman pääoman arvoon.

IFRS 7:N MUKAINEN VALUUTTAHERKKYYSANALYYSI 2023

(Milj. euroa)	Liiketoiminnan transaktio- riski (alle vuosi) +/-10 %	Rahoitukselliset riskit (alle vuosi) +/-10 %	Translaatio- riski, EBT +10 %	Translaatio- riski, EBT -10 %	Translaatoriski, oma pääoma +10 %	Translaatoriski, oma pääoma -10 %
EUR	0,5	0,1	-	-	-	-
USD	0,2	0,0	-0,0	0,0	-0,2	0,2
GBP	0,0	0,0	-0,8	1,0	-6,8	8,3
CHF	0,7	0,0	-	-	-	-
PLN	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,1	-0,1
SEK	0,0	0,0	-0,0	0,0	-0,1	0,1
UAH	-	-	0,0	-0,0	-0,1	0,1

Hyödykejohdannaisten herkkyyshanalyysi

Raisiolla oli tilinpäätöshetkellä vain suojauslaskentaan kuuluvia viljajohdannaisia. Herkkyyshanalyysin tarkoituksena on osoittaa viljajohdannaisista aiheutuva herkkyys kuten IFRS 7 -standardissa on määritetty. Herkkyyshanalyysi sisältää ainoastaan johdannaisista syntyvän markkinariskin. Analyysissa ei ole mukana suojattavan viljan myynnin tai oston hintariskiä. Herkkyys on laskettu sillä oletuksella, että hyödykejohdannaisten noteeraus muuttuisi +/- 10%. Edellä mainitulla muutoksella olisi +/- 0,1 (0,1) miljoonan euron vaikutus konsernin laajaan tulokseen.

5.4.2 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta Raisio-konsernin nettorahoituskuluihin ja -tuottoihin sekä eri korkosijoitusten ja korkojohdannaisien markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti ohjaamalla lainasalkun ja korkosijoitusten rakennetta, laina-aikoja ja takaisinmaksurakenteita. Työkaluina voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia sekä korkofutuuureita ja -optioita. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli uuden tuotantolaitoksen laitteisiin liittyvä 12,5 (13,5) miljoonan euron sitova korkojohdannainen. Johdannainen erääntyy syyskuussa 2025 ja sen tarkoitus on voimassaoloaikansa ajan poistaa vuokrasopimusvelan korkoriski.

Poikkeuksellisesta korkoympäristöstä johtuen konserni on negatiivisilta talletuskoroilta välttyäkseen sijoittanut kassavarojaan likvideihin matalan luotto- ja korkoriskin korkoinstrumentteihin. Varainhoitajien hallintoimien sijoitussalkkujen duraatio oli tilinpäätöshetkellä 1,468 (1,412) vuotta ja pääoma sekä realisoitumaton arvomuutos yhteensä 62,4 (50,1) miljoonaa euroa. Edellä mainittua duraatiolukua hyödyntäen olisi markkinakoron 100 korkopisteen laskulla tai nousulla +/- 0,9 (0,7) miljoonan euron vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja.

5.4.3 Likviditeettiriski

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Rahoituspolitiikan mukaisesti Raisio-konserni pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa täyttääkseen velvollisuutensa ja mahdollistaakseen strategisten liiketoimintasuunnitelmien toteuttamisen. Tilinpäätöshetkellä konsernin maksuvalmius muodostui rahavaroista, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista sijoituksista, tililimiiteistä ja ei-sitovasta yritystodistusohjelmasta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset pitävät sisällään varainhoitajien hallinnoimat sijoitussalkut. Mahdolliset lisärahoitustarpeet katetaan rahoituspolitiikkaa noudattaen leasing-rahoitusten, pankkilainojen ja rahamarkkinainstrumenttien avulla. Konsernin hallitus hyväksyy kaikki merkittävät lainanotto päätökset.

MATURITEETTIJAKAUMA 2024

(Milj. euroa)	Yhteensä	alle 3 kuukautta	3–6 kuukautta	6–9 kuukautta	9–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat								
Ostovelat	-20,1	-20,1	-	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	-16,8	-0,3	-1,0	-0,3	-1,0	-2,1	-5,6	-6,4
Yhteensä	-36,9	-20,4	-1,0	-0,3	-1,0	-2,1	-5,6	-6,4
Korkojohdannaiset								
Saatava määrä	0,4	0,2	-	0,2	-	-	-	-
Maksettava määrä	-0,0	-0,0	-	-0,0	-	-	-	-
Yhteensä	0,4	0,2	-	0,2	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset								
Saatava määrä	35,3	14,2	11,9	6,5	2,6	-	-	-
Maksettava määrä	-35,6	-14,4	-12,0	-6,5	-2,7	-	-	-
Yhteensä	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-	-	-
Hyödykejohdannaiset								
Saatava määrä								
Maksettava määrä	-0,8	-0,4	-0,2	-0,2	-	-	-	-
Yhteensä	-0,8	-0,6	-0,2	-	-	-	-	-
Annetut takaukset	-3,4	-3,4	-	-	-	-	-	-

Taulukossa on käytetty diskonttaamattomia arvoja. Toistaiseksi voimassaolevat vuokrasopimusvelat on laskelmassa huomioitu nykyisen strategiakauden eli vuoden 2025 loppuun. Annetuilla takaussopimuksilla tarkoitetaan emoyhtiön tytäryhtiöiden puolesta antamia takauksia. Ne on sisällytetty aikaisimpaan ajanjaksoon, jona takauksen perusteella voidaan vaatia maksua. Raisio-konserni ei pidä niiden toteutumista todennäköisenä.

MATURITEETTIJAKAUMA 2023

(Milj. euroa)	Yhteensä	alle 3 kuukautta	3–6 kuukautta	6–9 kuukautta	9–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat								
Ostovelat	-18,8	-18,8	-	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	-22,8	-0,6	-3,5	-0,3	-1,2	-2,7	-6,1	-8,4
Yhteensä	-41,7	-19,4	-3,5	-0,3	-1,2	-2,7	-6,1	-8,4
Korkojohdannaiset								
Saatava määrä	1,0	0,3	-	0,3	-	0,5	-	-
Maksettava määrä	-0,1	-0,0	-	-0,0	-	-0,0	-	-
Yhteensä	1,0	0,3	-	0,2	-	0,5	-	-
Valuuttajohdannaiset								
Saatava määrä	33,0	15,6	9,8	5,5	2,0	-	-	-
Maksettava määrä	-33,1	-15,6	-9,8	-5,5	-2,1	-	-	-
Yhteensä	-0,0	0,0	0,0	-0,0	-0,0	-	-	-
Hyödykejohdannaiset								
Saatava määrä								
Maksettava määrä	-0,9	-0,6	-0,2	-	-	-	-	-
Yhteensä	-0,9	-0,6	-0,2	-	-	-	-	-
Annetut takaukset	4,4	4,4	-	-	-	-	-	-

5.4.4 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosapuoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa veloitettaan. Raisio-konserni altistuu vastapuoliriskille liiketoimintayksiköiden osto- ja myyntisopimusten sekä muiden sopimusten ja rahoitustransaktioiden kautta. Tämän riskin hallinnassa keskeisenä keinona on huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta.

Rahoituksen luottoriski

Rahoitustransaktioiden vastapuoliksi voidaan rahoituspolitiikan mukaisesti hyväksyä Euroopan rahaliiton jäsenvaltiot, Suomessa yritys pankkitoimintaa harjoittavat ja hyvän luottoluokituksen omaavat rahalaitokset sekä Euroopan rahaliiton jäsenvaltiossa rekisteröidyt yritykset, joilla on hyvä luottoluokitus. Suomessa rekisteröity luottoluokittelematon yritys voidaan hyväksyä vastapuoleksi vain talousjohtajan hyväksynnällä.

Myynnin luottoriski

Myynnin luottoriskin hallinnan periaatteet määritellään Raisio-konsernin hallituksen hyväksymässä luottopolitiikassa. Toimintasegmentit tekevät itsenäisesti vastapuoliriskiin liittyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehtoista ja tarvittavista takuista konsernin luottopolitiikan sallimien rajojen puitteissa. Myyntisaamisia voidaan turvata myös luottovakuutuksilla.

Raisio-konserni toimii päivittäistavarakauppa- ja sen luottoriskikertymät johtuvat kyseisten markkinoiden rakenteesta. Merkittävä osa konsernin liikevaihdosta saadaan Ison-Britannian ja Suomen suurilta päivittäistavarakauppa- ketjuilta. Konserni ei ole havainnut isoimpien asiakkaidensa luottokelpoisuuden heikkenemistä Ison-Britanniassa tai Suomessa.

LUOTTOTAPPIOT

(Milj. euroa)	Saatavat 31.12.2024	Aikaisempien vuosien luottotappiot suhteessa saataviin	Laskennallinen minimi luotto- tappiovaraus	Luottotappio- varaus 2024	Luottotappio- varaus 2023
Kaikki saatavat yhteensä	24,5	0,1 %	0,0	0,2	0,2
Erääntyneet saatavat yhteensä	2,3	0,4 %	0,0	0,2	0,2
Yli 60 päivää sitten erääntyneet saatavat	0,3	3,7 %	0,0	0,2	0,2

Taulukossa on verrattu konsernin edellisten kolmen tilikauden toteutuneita luottotappioita suhteessa kunkin tilikauden lopun saataviin. Laskennassa on sovellettu varausmatriisia, joka perustuu historiatietoon aikaisemmin konsernissa toteutuneista luottotappioista sekä konsernin arvioon tulevaisuuden taloudellisista olosuhteista.

5.5 Pääomanhallinta

Raision pääomanhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön vakaa taloudellinen asema ja tukea sen kannattavaa kasvua. Raision ensisijainen rahoituksen lähde on sen operatiivisesta toiminnasta tuleva rahavirta. Raision rahoitustoiminto hoitaa ulkoista rahoitusta, rahavaroja ja sijoituksia keskitetysti Raision rahoituspolitiikan mukaisesti.

Konsernin rahoituspolitiikassa on määritelty Raision tavoitteeksi ylläpitää omavaraisuusaste vähintään 40 prosentin tasolla ja nettovelan ja käyttökateen suhde enintään 3,5-kertaisena. Omavaraisuusasteen ylläpitäminen tietyllä tasolla tukee Raision kykyä selviytyä taloudellisista haasteista ja mahdollistaa investoinnit. Nettovelan ja käyttökateen suhteen rajoittaminen auttaa hallitsemaan velkaantumista ja varmistaa taloudellisen joustavuuden. Edellä mainittu nettovelan ja käyttökateen suhde voidaan ylittää vain väliaikaisesti ja hallituksen erillisellä päätöksellä.

6 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Tämä liitetieto sisältää tuloveroihin ja laskennallisiin veroihin liittyvät liitetiedot.

6.1 Tuloverot

Laadintaperiaatteet

Konsernin verokulu sisältää konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutoksen. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät laajaan tuloslaskelmaan tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös verovaikutus kirjataan vastaaviin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Konserni vähentää kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisistaan.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Konserni on verotuksen kohteena useassa eri maassa ja tuloverojen laskentaan liittyy runsaasti arvioita ja harkintaa. Veroina kirjatut määrät vastaavat tämänhetkistä käsitystä ja nykyisten verolakien tulkintaa. Johto arvioi säännöllisesti verolaskelmissa tehtyjä kannanottoja tilanteissa, joissa verosäännökset ovat tulkinnanvaraisia.

(Milj. euroa)	2024	2023
Tulos ennen veroja	23,4	22,2
Verot laskettuna kotimaan verokannan mukaan	-4,7	-4,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavan verokannan vaikutus	-0,6	-0,3
Verovapaat tuotot	0,1	0,1
Vähennyskveltottomat kulut	0,0	0,0
Väliaikaisista eroista ja verotappioista aiemmin kirjattujen laskennallisten verojen uudelleenarviointi	-0,9	0,0
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0,0	0,1
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotappioista ja väliaikaisista eroista	-0,2	0,0
Verot aikaisimmilta tilikausilta	-0,2	-0,1
Muut	-0,1	0,0
Verot tuloslaskelmassa	-6,5	-4,6

TULOVEROSAATAVAT JA -VELAT

(Milj. euroa)	2024	2023
Tuloverosaatavat	0,0	0,3
Tuloverovelat	0,3	0,1

TULOVEROT

(Milj. euroa)	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-3,7	-2,3
Edellisten tilikausien verot	-0,2	-0,1
Laskennalliset verot	-2,6	-2,2
Yhteensä	-6,5	-4,6

Vuonna 2024 tilikauden voittoon perustuva verokulu oli 6,5 (4,6) miljoonaa euroa ja efektiivinen verokanta 27,9 % (20,9 % vuonna 2023).

Efektiivistä verokantaa nostivat kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset liittyen Alankomaiden myyntiyhtiön verotuksellisiin tappioihin ja aiemmin kirjattujen verosaamisten poisto liittyen kasviproteiini liiketoimin verotuksellisiin tappioihin.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % (20 % vuonna 2023) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

6.2 Laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista siltä osin kuin on todennäköistä, että ne pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, varauksista, johdannaissopimusten arvostamisista käypään arvoon sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista. Verotuksessa vähennyskveltottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Laskennallisia verosaamia kirjatta johdolta vaaditaan harkintaa sen suhteen, pystytäänkö saamiset todennäköisesti hyödyntämään tai käyttämään laskennallisia verovelkoja vastaan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamis-edellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Myöhemmin käytettäviä verotuksellisia tappioita vastaavaa laskennallista verosaamista on kirjattu sen verran kuin sitä todennäköisesti pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvän verotteen tulon perusteella. Tilinpäätökseen on jätetty kirjaamatta verosaamia liittyen Alankomaiden myyntiyhtiön verotuksellisten tappioiden osalta 0,3 miljoonaa euroa sen vasta hiljattain alkaneen toiminnan vuoksi ja aiemmin kirjattuja verosaamia kirjattiin kuluksi kasviproteiiniliiketoiminnan verotuksellisten tappioiden osalta 0,9 miljoonaa euroa.

(Milj. euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Avaava tase 1.1.	53,3	54,6
Muuntoero	1,3	-0,8
Lisäys 1.1.–31.12.	1,5	0,1
Vähennys 1.1.–31.12.	-1,2	-0,5
31.12.	54,8	53,3
Tappiot, joista kirjattu verosaaminen	3,1	7,3
Tappiot, joista ei kirjattu verosaamista	51,7	46,1

Konsernilla on kertyneitä tappioita 31.12.2024 yhteensä 54,8 milj. euroa (31.12.2023: 53,3 milj. euroa). Suurin osa vanhenee viittä vuotta pidemmän ajan kuluessa. Kertyneistä tappioista per 31.12.2024 on kirjattu verosaamia 3,1 miljoonasta eurosta (31.12.2023: 7,3 milj. eurosta). Kertyneet tappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista liittyvät Raisio-konsernin ulkomaan yksiköihin ja osittain kasviproteiiniliiketoimintaan.

Laskennallinen nettoverovelka

Konsernitaseen nettottomalla määritellyt summat ovat seuraavat:

(Milj. euroa)	2024	2023
Laskennalliset verosaamiset	2,5	3,3
Laskennalliset verovelat	13,7	11,9
Laskennallinen nettoverovelka	11,3	8,6

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun on olemassa laillisesti toimeenpantava oikeus kuitata ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan. Käyttöoikeusomaisuuden laskennalliset verot ovat 3,7 (4,9) miljoonaa euroa ja vuokraelkojen laskennalliset verot ovat 3,7 (4,9) miljoonaa euroa, nämä on netotettu taseessa.

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET TILIKAUDELLA 2024

(Milj. euroa)	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	31.12.2024
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	0,3	0,2	-	-	0,5
Vahvistetut verotukselliset tappiot	1,4	-0,9	-	-	0,6
Johdannaissopimukset	0,0	-	0,1	-	0,1
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	1,4	-0,1	-	0,0	1,3
IFRS 16, vuokraoikeusomaisuuserät	0,0	0,0	-	-	0,0
Muut erät	0,1	-0,1	-	-	0,0
Yhteensä	3,3	-0,9	0,1	0,0	2,5
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	10,6	1,3	-	0,4	12,3
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,7	-	0,0	-	0,6
Johdannaissopimukset	0,2	-	-0,1	-	0,0
Muut erät	0,4	0,3	-	0,0	0,8
Yhteensä	11,9	1,7	-0,1	0,4	13,7

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET TILIKAUDELLE 2023

(Milj. euroa)	1.1.2023	Kirjattu tulos- laskelmaan	Myyty liiketoiminto	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muunto- erot	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset:						
Varaukset	0,3	0,0	-0,1	-	-	0,3
Vahvistetut verotukselliset tappiot	1,4	-	-	-	-	1,4
Johdannaissopimukset	0,0	-	-	0,0	-	0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	1,6	-0,3	-	-	0,0	1,4
IFRS 16, vuokraoikeusomaisuuserät	0,0	0,0	-	-	-	0,0
Muut erät	0,3	0,2	-	-	-	0,1
Yhteensä	3,7	-0,5	-0,1	0,0	0,0	3,3
Laskennalliset verovelat:						
Kertyneet poistoerot	10,6	1,7	-	-	0,1	12,5
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,5	-	-	0,1	-	0,7
Johdannaissopimukset	0,3	-	-	-0,1	-	0,2
Muut erät	0,5	0,0	-	-	0,0	0,4
Yhteensä	10,0	1,7	0,0	0,0	0,1	11,9

6.3 Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

(Milj. euroa)	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Vuosi 2024			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos	0,0	0,0	0,0
Rahavirran suojauksen arvon muutos	-1,0	0,2	-0,8
Käyvän arvon suojauksen arvon muutos	0,1	0,0	0,1
Muuntoerot	3,7	-	3,7
	2,7	0,2	2,9
Vuosi 2023			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos	0,6	-0,1	0,4
Rahavirran suojauksen arvon muutos	-0,5	0,1	-0,4
Käyvän arvon suojauksen arvon muutos	-0,1	0,0	-0,1
Muuntoerot	1,4	-	1,4
	1,3	0,0	1,4

7 Oma pääoma

Tämä osio sisältää liitetiedot osakepääomasta ja oman pääoman rahastoista, muuntoerot, tiedot omista osakkeista, tiedot osingonjaosta ja liitetiedon jatkuvan toiminnon osakekohtaisesta tuloksesta.

7.1 Oma pääoma ja oman pääoman rahastot

EMOYRITYKSEN OSAKEPÄÄOMAN JAKAUTUMINEN OSAKELAJEITTAIN

(Milj. euroa)	1000 kpl	Osakepääoma	Omat osakkeet
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	47	-	-
Omien osakkeiden mitätöinti, kantaosakkeet	-213	-	-0,4
Omien osakkeiden mitätöinti, vaihto-osakkeet	-5 000	-	-14,1
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-257	-	-0,4
31.12.2022			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	30 701	5,3	-
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	129 235	22,4	-
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-1 224	-	-2,9
Yhteensä	158 713	27,8	-2,9
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	5	-	-
Kantaosakkeiden mitätöinti	-588	-	-
Vaihto-osakkeiden mitätöinti	-178	-	-
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-21	-	0,0
31.12.2023			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	30 109	5,3	-
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	129 062	22,5	-
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-1 202	-	-2,8
Yhteensä	157 968	27,8	-2,8
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	-	-	-
Kantaosakkeiden mitätöinti	-	-	-
Vaihto-osakkeiden mitätöinti	-	-	-
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-22	-	-
31.12.2024			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	30 109	5,3	-
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	129 062	22,5	-
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-1 181	-	-2,8
Yhteensä	157 990	27,8	-2,8

MUUNTOEROT

(Milj. euroa)	2024	2023
Muuntoerot 1.1.	-15,9	-17,3
Muuntoeron muutos	3,7	1,4
Muuntoerot 31.12.	-12,2	-15,9

Muuntoerot-rahasto sisältää itsenäisten ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen netto-sijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

MUUT RAHASTOT

(Milj. euroa)	2024	2023
Muut rahastot:		
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3,4	3,4
Suojausrahasto	-3,1	-2,4
Muut rahastot yhteensä	0,3	1,0

Muut rahastot sisältävät käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroille ja suojausrahaston, mikä sisältää rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

7.3 Osakekohtainen tulos**OSAKEKOHTAINEN TULOS, JATKUVAT TOIMINNOT**

(Milj. euroa)	2024	2023
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (milj. euroa)	16,9	17,5
Laimentamaton osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	157 974 537	158 018 285
Osakepalkkioista johtuva laimennus	494 283	695 670
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	158 468 820	158 713 955
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,11	0,11
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,11	0,11

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden jatkuvien toimintojen voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimennettavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus.

Omat osakkeet

Raisio Oyj:n hallussa oli tilikauden 1.1.–31.12.2024 päättyessä 1 180 659 vaihto-osaketta.

OMIEN OSAKKEIDEN MUUTOKSET TILIKAUDELLE 2024

(Milj. euroa)	kpl
1.1.2024	1 202 343
Luovutus hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille	-21 684
31.12.2024	1 180 659

Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

7.2 Osingot**Laadintaperiaatteet**

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Osingot

Vuonna 2024 osinkoa jaettiin 0,14 euroa per osake eli yhteensä 22,1 miljoonaa euroa vuodelta 2023 (vuonna 2023 0,14 euroa osakkeelta vuodelta 2022 eli yhteensä 22,1).

Tilinpäätöspäivän jälkeen emoyrityksen hallitus on ehdotanut jaettavaksi osinkoa 0,14 euroa osakkeelta eli yhteensä 22,3 miljoonaa euroa. Hallituksen ehdottama vuoden 2024 osinko koostuu 0,11 euron osakekohtaisesta osingosta ja lisäksi 0,03 euron lisäosingosta osakkeelta.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

(Milj. euroa)	2024	2023
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, (milj. euroa)	16,9	17,5
Laimentamaton osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	157 974 537	158 018 285
Osakepalkkioista johtuva laimennus	494 283	695 670
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	158 468 820	158 713 955
Laimentamaton osakekohtainen tulos, (euroa/osake)	0,11	0,11
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtainen tulos, (euroa/osake)	0,11	0,11

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimennettävien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus.

8 Henkilöstö ja lähipiiri

Henkilöstö ja lähipiiri -osuuteen on koottu henkilöstöä ja lähipiiriä koskevat liitetiedot.

8.1 Työsuhde-etuudet

Laadintaperiaatteet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet sekä työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät mm. palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja bonukset. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet tarkoittavat etuuksia, jotka syntyvät irtisanomisesta sekä työsuorituksesta.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen jälkeen maksettavista etuuksista. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuuspohjaisiksi. Konsernilla on vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta maksaa lisämaksuja, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu erillisissä eläkevakuutusyhtiöissä. Konsernin ulkomaiset eläkejärjestelyt samoin kuin Suomen TyEL-järjestelmä ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernilla ei ole etuuspohjaisia järjestelmiä.

TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

(Milj. euroa)	2024	2023
Palkat	22,7	20,7
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	0,5	0,6
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	3,6	3,4
Osakeperusteiset palkkiot	0,4	0,5
Muut henkilösivukulut	1,0	1,1
Yhteensä	28,3	26,2

KONSERNIN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN (HENKILÖ)

	2024	2023
Terveelliset elintarvikkeet	116	114
Terveelliset ainesosat	192	184
Muut toimitto	46	47
Yhteensä	354	344

8.2 Osakeperusteiset maksut

Laadintaperiaatteet

Osakepalkkiojärjestelmien perusteella myönnettävät osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan työsuhde-etuuksista aiheutuviksi kuluiksi tasaisesti oikeuden ansainta- ja sitouttamisjakson aikana. Järjestelmissä suoritettavan rahan määrä arvioidaan kunkin tilinpäätöshetken osakekurssin mukaan ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti työsuhde-etuuksista aiheutuviksi kuluiksi myöntämispäivästä siihen asti, kun ansaintajakso tai sitä pidempi sitouttamisjakso päättyy. Osakkeina ja rahana suoritettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja sosiaalikulujen osuus vieraaseen pääomaan. Osakepalkkiojärjestelmän perusteella tapahtuvat maksut suoritetaan aiemmin emoyhtiölle hankittuina omina osakkeina, käteisvaroina tai niiden yhdistelmänä.

Osakeperusteiset maksut

Raisio-konsernilla oli 31.12.2024 voimassa neljä Raisio Oyj:n hallituksen päättämää konsernin johtoon kuuluville ja nimityille avainhenkilöille suunnattua osakepalkkiojärjestelmää, järjestelmä 2022–2024, järjestelmä 2023–2025, järjestelmä 2024–2026 ja järjestelmä 2025–2027. Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä sen ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 1 000 000 Raisio Oyj:n vaihto-osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä ansaintajakso on pituudeltaan kolme vuotta. Raisio Oyj:n hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit, kohderyhmän ja osakepalkkion enimmäismäärät osallistujakohtaisesti. Järjestelmän ansaintakriteerien saavuttamisen perusteella suoritettavan palkkion ja luovutettavien Raisio Oyj:n vaihto-osakkeiden määrän päättää hallitus ansaintajakson päättymistä seuraavan vuoden alussa.

Kaikissa järjestelmissä mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta perustuu yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (TSR). Tämän lisäksi palkkion maksaminen edellyttää kumulatiivisen konsernin tulostavoitteen (EBIT) saavuttamista vastaavalla jaksolla. Mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön vaihto-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella on tarkoitus kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimitusuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Hallitus suosittaa, että järjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamistaan osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistustensa arvo vastaisi heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

Osakepalkkiojärjestelmän tavoitteita ei saavutettu ansaintajaksolta 2022–2024 ja 2021–2023 osalta.

Yhtiökokouksen päätöksen perusteella hallituksen jäsenille on maksettu heidän palkkiostaan 20 % luovuttamalla heille yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Tilikaudella 1.1.–31.12.2024 on luovutettu yhteensä 21 684 kappaletta vaihto-osakkeita hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille

osana tehtävien hoitamisesta suoritettavaa palkkaa. Tilikauden 1.1.–31.12.2023 osalta hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille on luovutettu yhteensä 21 379 kappaletta vaihto-osakkeita.

Osakeperusteiset järjestelmät

OSAKEKANNUSTINJÄRJESTELMÄT

(Milj. euroa)	2021–2023	2022–2024	2023–2025	2024–2026	2025–2027
Alkuperäinen osakemäärä, kpl	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Alkuperäinen myöntämispäivä	18.01.2021	28.01.2022	31.01.2023	15.01.2024	-
Toteutuspäivä	30.04.2024	30.04.2025	30.04.2026	30.04.2027	30.04.2028
Oikeuden syntymisjakso, vuosia	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Jäljellä oleva syntymisjakso, vuosia	0	0,3	1,3	2,3	3,3
Henkilömäärä kauden lopussa	-	16	25	25	-
Maksutapa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa

MUUTOKSET VUONNA 2024

	2021–2023 kappaletta	2022–2024 kappaletta	2023–2025 kappaletta	2024–2026 kappaletta	2025–2027 kappaletta
1.1.2024					
Osakemäärä raportointikauden alussa	550 000	570 000	762 000	-	-
Varalla raportointikauden alussa	450 000	430 000	240 000	1 000 000	-
Muutokset raportointikaudella					
Myönnetty	-	-	-	960 000	-
Peruuntuneet	10 000	140 000	150 000	120 000	-
Toteutuneet					
Rauenneet	1 000 000	-	-	-	-
31.12.2024					
Osakemäärä raportointikauden lopussa	-	430 000	610 000	840 000	-
Varalla raportointikauden lopussa	-	570 000	390 000	160 000	1 000 000

Käyvän arvon määrittely

Osakekohtainen käypäarvo on määritetty myöntämispäivänä käyttämällä Monte-Carlo simulaatiota markkinaperusteisen (TSR) kriteerin osalta. Bruttopalkkion kirjaukset tehdään omaan pääomaan ja jaksotetaan toteuspäivään asti. Yhtiön maksamien sivukulujen käypäarvo määritetään jokaisena raportointipäivänä kunnes mahdollinen palkkio on maksettu. Siten velan määrä muuttuu osakehinnan muuttuessa.

KAUDELLA MYÖNNETTYJEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMIEN LASKENNASSA KÄYTETYT PARAMETRIT

(Milj. euroa)	2024	2023	
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	2,03	2,33	
Osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	2,16	1,98	
Osakkeen kurssinousuoletus, p.a.	6,4 %	6,4 %	
Osakkeen volatilitiitti*	27,0 %	27,6 %	
Oletetut osingot ennen palkkion maksua, euroa	0,56	0,52	*Laskettu käyttämällä historiallisia päivittäisiä hintahavaintoja juoksu-aikaa vastaavalta ajalta.
Diskonttokorko **	2,6 %	2,5 %	** Riskitön korko
Erääntyminen, vuosia	3,3	3,3	
Myöntämishetken käypä arvo	0,71	1,01	

OSAKKEINA SUORITETTAVIA OSAKEPERUSTEISIA MAKSUJA SISÄLTYY TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVIIN KUSTANNUKSIIN

(Milj. euroa)	2024	2023
Osakkeina suoritettut / suoritettavat	0,4	0,5
Rahana suoritettut / suoritettavat	0,0	0,0
	0,4	0,5
Rahana suoritettavien osakeperusteisten järjestelyjen velat	0,0	0,0

8.3 Lähipiiri

Raision-konsernin lähipiiriin muodostavat sen tytäryhtiöiden (Liitetieto 3.3) lisäksi konsernin hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet, mukaan lukien edellisten läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa heillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

8.3.1 Liiketoimet lähipiirin kanssa

(Milj. euroa)	2024	2023
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	1,5	1,9
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,1	0,3
Lyhytaikaiset saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,1	0,1
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	-	0,0

Myyntit johtoon kuuluville avainhenkilöille tapahtuvat käypään markkinahintaan.

TILINTARKASTUSPALKKIOT

(Milj. euroa)	2024	2023
Tilintarkastajien palkkiot:		
Tilintarkastus	0,2	0,2
Muut palvelut	0,1	0,0
Yhteensä	0,3	0,2

8.3.2 Johdon työsuhte-etuudet

(Milj. euroa)	2024	2023
Palkat ja palkkiot	2,5	2,1
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	0,5	0,4
Osakeperusteiset etuudet	0,3	0,3
Yhteensä	3,3	2,9
Hallintoneuvoston jäsenet	0,1	0,0
Hallituksen jäsenet	0,2	0,3
Toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmä:		
Toimitusjohtaja	1,2	0,7
Muu johtoryhmä	1,8	1,8
Yhteensä	3,0	2,5

8.3.3 Eläke- ja muut etuudet

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkkeet määräytyvät Suomen työeläkejärjestelmän mukaan ja he kuuluvat Raision konsernijohdon ryhmäeläkevakuutuksen piiriin. Ryhmäeläkevakuutukseen maksetaan vuosittain 15 prosenttia johtajan perusvuosipalkasta. Johtajasopimuksissa noudatetaan lakisääteistä eläkeikää. Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta. Toimitusjohtajan johtajasopimuksen irtisanomisaika on 6 kuukautta molemmin puolin. Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, toimitusjohtajalla on oikeus irtisanomisajan palkan lisäksi korvaukseen, mikä vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa.

LISÄELÄKEKULUT

(Milj. euroa)	2024	2023
Toimitusjohtaja	0,1	0,1
Muu johtoryhmä	0,2	0,2
Yhteensä	0,3	0,3

Lisäeläkevakuutuksen kulut vuonna 2024 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Lisäeläkevakuutuksen kulut vuonna 2023 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,3 miljoonaa euroa.

PAKOLLISET ELÄKEVAKUUTUSKULUT

(Milj. euroa)	2024	2023
Toimitusjohtaja	0,1	0,1
Muu johtoryhmä	0,2	0,2
Yhteensä	0,2	0,3

Pakollisen eläkevakuutuksen kulut vuonna 2024 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,2 miljoonaa euroa.

Pakollisen eläkevakuutuksen kulut vuonna 2023 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,3 miljoonaa euroa.

9 Muut liitetiedot

Muut liitetiedot -osio sisältää liitetiedot muista tuotoista ja kuluista sekä varauksista.

9.1. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina esitetään jatkuviin toimintoihin liittyvät muut kuin varsinaiseen suorittamukseen liittyvät tuotot ja kulut. Liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot sekä myyntisaamiin ja ostovelkoihin liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot.

MUUT LIIKETOIMINNAN TUOTOT JA KULUT

(Milj. euroa)	2024	2023
Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0,0	0,0
Liiketoiminnan laajentamiseen liittyviä kuluja	-2,0*	-1,7
Aikaisemmin myydyin liiketoiminnan varauksen tuloutuminen	0,5	-
Varaukset taannehtivista viranomaismaksuista	-0,7	-
Liikearvon arvonalennustappio	-0,5	-
Muut liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0,3	0,4
Yhteensä	-2,5	-1,3

*Sisältää liiketoiminnan laajentamiseen liittyvän 0,6 miljoonan euron varauksen.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut sisältävät myynnin ja oston realisoituneita ja realisoitumattomia kurssieroja sekä muita sekalaisia tuottoja ja kuluja. Liikearvon arvonalentumis-tappio liittyy kasviproteiiniliiketoimintaan.

9.2 Varaukset

Laadintaperiaatteet

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen

nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaus-tekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvästä riskistä. Varausten määrä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta; pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa; niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä sekä toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista veloitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Johto arvioi säännöllisesti varauksena kirjattavan menon määrää, jotta se vastaa olemassa olevan veloitteen täyttämisen määrää raportointikauden päättymispäivänä. Arviot tulevasta ja taloudellisista vaikutuksista perustuvat johdon harkintaan. Harkinnan mukaan kirjattiin tilinpäätökseen 31.12.2024 yhteensä 1,3 miljoonaa euroa varausten lisäykset arvioituista tulevista veloitteista.

VARAUKSET

(Milj. euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Tilikauden alussa	0,5	-
Varausten lisäykset	1,3	0,5
Varausten purkaminen	-0,5	-
Tilikauden lopussa	1,3	0,5

Varauksen lisäykset liittyvät vaateisiin taannehtivista viranomaismaksuista, yhteensä 0,7 miljoonaa euroa, ja liiketoiminnan laajentamiseen liittyvästä 0,6 miljoonan euron menosta.

Varauksen purkaminen liittyy vertailukaudella tehdyn yrityskaupan yhteydessä sovitun veloitteen määräajan umpeutumiseen.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

(euroa)	Liitetieto	1.1.–31.12.2024	1.1.–31.12.2023
LIKEVAIHTO		1 681 398,96	1 745 167,19
Liiketoiminnan muut tuotot		-	3 673 916,44
Henkilöstökulut	1.	-4 579 761,11	-4 101 894,67
Poistot ja arvonalentumiset	2.	-15 998,17	-13 145,96
Liiketoiminnan muut kulut	3.	-4 564 759,84	-3 683 771,01
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-7 479 120,16	-2 379 728,01
Rahoitustuotot ja -kulut	4.	+8 045 454,22	+9 659 015,70
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		566 334,06	7 279 287,69
Tilinpäätössiirrot	5.	+15 958 807,41	+9 323 554,08
Tuloverot	6.	-1 643 041,32	-742 943,20
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		14 882 100,15	15 859 898,57

Emoyhtiön tase

(euroa)	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7.	17 869,77	24 132,97
Aineelliset hyödykkeet	7.	391 722,34	401 457,31
Osuudet saman konsernin yrityksistä	8.	207 692 636,87	209 692 636,87
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	8.	3 050 877,19	3 600 000,00
Muut sijoitukset	8.	25 498,29	25 498,29
		211 178 604,46	213 743 725,44
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset	9.	20 322 100,80	15 341 207,21
Rahoitusarvopaperit	10.	59 224 153,68	49 271 538,34
Rahat ja pankkisaamiset		24 488 252,52	28 443 803,18
		104 034 507,00	93 056 548,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ		315 213 111,46	306 800 274,17
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osaakepääoma	11.	27 776 072,91	27 776 072,91
Ylikurssirahasto		2 908 045,06	2 908 045,06
Vararahasto		88 586 879,98	88 586 879,98
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		20 784 370,92	20 784 370,92
Edellisten tilikausien voitto		81 484 775,91	87 705 230,97
Tilikauden voitto		14 882 100,15	15 859 898,57
		236 422 244,93	243 620 498,41
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen vieras pääoma	13.	78 751 819,21	63 145 671,03
		78 751 819,21	63 145 671,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		315 213 111,46	306 800 274,17

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1000 e)	2024	2023
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	566	7 279
Oikaisut liikevoittoon:		
Suunnitelman mukaiset poistot	16	13
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 045	-9 659
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	647	-3 627
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-6 816	-5 993
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+150	+1 034
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-1 034	+1 406
	-884	2 440
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-7 700	-3 553
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-3 486	-2 804
Saadut osingot	5	2
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	2 771	2 117
Maksetut välittömät verot	-1 480	-183
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-9 890	-4 420
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-	-46
Luovutustulot tytäryhtiöosakkeista	-	4 368
Myönnetyt lainat	-1 944	-100
Lainasaamisten takaisinmaksut	2 500	-
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	555	4 223
Rahavirta investointien jälkeen	-9 335	-198
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut rahoituserät netto	43	-
Saadut osingot konserniyhtiöiltä	10 916	8 724
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	+17 166	+20 851
Saadut ja maksetut konserniavustukset	9 335	4 845
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-22 127	-22 101
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	15 332	12 319
Rahavarojen muutos	5 997	12 121
Rahavarat tilikauden alussa	77 715	65 594
Rahavarat tilikauden lopussa	83 712	77 715

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Raisio Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain-säädännön periaatteiden mukaisesti. Tilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös on laadittu euroissa.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan alun perin tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot esitetään rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

Ulkomaan rahan määräisten lainojen arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Raisio Oyj:llä on tällä hetkellä Puolan zloty -määräisiä lainasaamaisia.

Johdannaissopimukset

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö voi käyttää johdannaissopimuksia valuutta- ja korkoriskeiltä suojautumiseen. Valuuttajohdannaissopimuksia käytetään suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja ja tulevia kaupallisia rahavirtoja. Johdannaissopimukset kirjataan alun perin sopimushetkellä hankintamenoa tai sitä alempana käypään arvoon varovaisuuden periaatteen mukaan. Johdannaissopimukset syntyvät toteutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tuloutusperiaatteet

Palvelun myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu tai työ on tehty.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiöissä. Suoritukset eläketurvaan liittyen kirjataan kuluksi sille vuodelle, jota veloitus koskee. Yhtiön toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus siirtyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukseen liittyvät maksut jaksotetaan tuloslaskelmaan kuluksi vuokra-ajalle.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään tuotot emoyhtiön konserniyhtiöille tuottamasta palvelutoiminnasta.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina on esitetty omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot.

Tuloverot

Yhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut tilikauden verot sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana. Laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-ajasta alkaen.

Poistoajat ovat:

• rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
• koneet ja laitteet	4–10 vuotta
• aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
• muut pitkävaikutteiset menot	5–20 vuotta.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintameno, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat (alle 1 200 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituottoa kirjanpitoarvoon, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiö-osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana käypään arvoon.

Saatavien ja velkojen arvostaminen

Saatavat on arvostettu hankintamenoonsa tai hankintamenoa alempana todennäköiseen arvoonsa. Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Varaukset

Varaukset kirjataan, kun yhtiöllä on tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yhtiö on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Rahoitusriskien ja -instrumenttien hallinta

Emoyhtiön rahoitusriskit eivät olennaisesti eroa konsernin rahoitusriskeistä, katso konsernitilinpäätöksen luku 5 Rahoitus.

Rahavarat

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät rahat pankkitileillä.

Osakeperusteiset maksut

Raisio Oyj:llä on 31.12.2024 neljä Raisio Oyj:n hallituksen päättämää konsernin johtoon kuuluville ja nimetyille avainhenkilöille suunnattua osakepalkkiojärjestelmää, järjestelmä 2022–2024, järjestelmä 2023–2025, järjestelmä 2024–2026 ja järjestelmä 2025–2027.

Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä ansaintajakso on pituudeltaan kolme vuotta. Raisio Oyj:n hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit, kohderyhmän ja osakepalkkion enimmäismäärät osallistujakohtaisesti. Järjestelmän ansaintakriteerien saavuttamisen perusteella suoritettavan palkkion ja luovutettavien Raisio Oyj:n vaihto-osakkeiden määrän päättää hallitus ansaintajakson päättymistä seuraavan vuoden alussa.

Kaikissa järjestelmissä mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta perustuu yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (TSR). Tämän lisäksi palkkion maksaminen edellyttää kumulatiivisen konsernin tulostavoitteen (EBIT) saavuttamista vastaavalla jaksolla. Mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön vaihto-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella on tarkoitus kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Maksettavat osingot

Yhtiön maksamat osingot kirjataan sille kaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista sekä poistoeron muutoksesta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Omat osakkeet

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty yhtiön tilinpäätöksessä voittovarojen vähennyksenä. Omien osakkeiden luovutukset on esitetty voittovarojen lisäyksenä lukuun ottamatta suunnatussa osakeannissa luovutettuja omia osakkeita, joiden merkintähinta on merkitty sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja joiden hankintameno esitetään edelleen voittovaroissa.

Rahavirtalaskelma

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Rahavirtalaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

1. Henkilöstökulut

PALKAT JA HENKILÖSIVUKULUT

(euroa)	2024	2023
Palkat ja palkkiot	3 861 229,08	3 362 283,50
Eläkekulut	625 200,21	618 926,45
Muut henkilösivukulut	93 331,82	120 684,72
Yhteensä	4 579 761,11	4 101 894,67

JOHDON MAKSUPERUSTEISET PALKAT JA PALKKIOT

(euroa)	2024	2023
Maksuperuste		
Toimitusjohtaja	1 192 245,47	588 776,65
Hallituksen jäsenet	247 740,00	291 100,00
Hallintoneuvosto	54 650,00	44 900,00
Yhteensä	1 494 635,47	924 776,65

EMOYHTIÖN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN

	2024	2023
Toimihenkilöt	29	31

Lähipiirivastuut

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset. Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus siirtyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

2. Poistot ja arvonalentumiset

(euroa)	2024	2023
Suunnitelman mukaiset poistot	15 998,17	13 145,96

3. Liiketoiminnan muut kulut

(euroa)	2024	2023
Ernst & Young Oy		
Tilintarkastus	70 970,00	91 718,54
Muut palvelut	63 120,00	1 600,00
Yhteensä	134 090,00	93 318,54
KPMG Oy Ab		
Muut palvelut	-	17 407,40
Yhteensä	-	17 407,40

4. Rahoitustuotot ja -kulut

(euroa)	2024	2023
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	10 916 071,32	8 723 526,27
Muilta	4 725,00	2 025,00
Yhteensä	10 920 796,32	8 725 551,27
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	10 920 796,32	8 725 551,27
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	284 458,75	300 194,73
Muilta	2 021 102,18	3 230 960,26
Muut korko- ja rahoitus-tuotot yhteensä	2 305 560,93	3 531 154,99
Rahoitustuotot yhteensä	13 226 357,25	12 256 706,26
Kurssierot		
Saman konsernin yritykset	993 435,96	265 301,37
Muut	-535 783,86	-59 173,21
Kurssierot yhteensä	457 652,10	206 128,16
Sijoitusten arvonalennukset		
Konserniyhtiön osakkeista	-2 000 000,00	-
Sijoitusten arvonalennukset yhteensä	-2 000 000,00	-
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-2 701 757,93	-2 035 966,50
Muille	-936 797,20	-767 852,22
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-3 638 555,13	-2 803 818,72
Rahoituskulut yhteensä	-5 180 903,03	-2 597 690,56
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 045 454,22	9 659 015,70

5. Tilinpäätössiirrot

(euroa)	2024	2023
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-4 942,59	-10 945,92
Maksetut konserniavustukset	-3 426 250,00	-4 845 500,00
Saadut konserniavustukset	19 390 000,00	14 180 000,00
Yhteensä	15 958 807,41	9 323 554,08

6. Tuloverot

(euroa)	2024	2023
Tuloverot tilinpäätössiirroista	-3 192 750,00	-1 866 900,00
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 549 721,44	1 259 163,71
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-12,76	-135 206,91
Yhteensä	-1 643 041,32	-742 943,20

Emoyhtiön taseen liitetiedot

7. Aineettomat hyödykkeet 2024

(euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutt. menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	187 678,98	24 512,64	212 191,62
Lisäykset 1.1.–31.12.			-
Hankintameno 31.12.	187 678,98	24 512,64	212 191,62
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	163 546,01	24 512,64	188 058,65
Tilikauden poisto	6 263,20		6 263,20
Kertyneet poistot 31.12.	169 809,21	24 512,64	194 321,85
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	17 869,77	-	17 869,77
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	24 132,97	-	24 132,97

7. Aineelliset hyödykkeet 2024

(euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	91 000,00	793 076,06	44 271,23	260 527,76	1 188 875,05
Lisäykset 1.1.–31.12.					-
Hankintameno 31.12.	91 000,00	793 076,06	44 271,23	260 527,76	1 188 875,05
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	743 146,51	44 271,23	-	787 417,74
Tilikauden poisto		9 734,97			9 734,97
Kertyneet poistot 31.12.	-	752 881,48	44 271,23	-	797 152,71
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	91 000,00	40 194,58	-	260 527,76	391 722,34
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	91 000,00	49 929,55	-	260 527,76	401 457,31
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo					
31.12.2024			0,00		
31.12.2023			0,00		

8. Sijoitukset 2024

(euroa)	Konserniyritysten osakkeet	Muut osakkeet	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	209 692 636,87	25 498,29	209 718 135,16
Vähennykset 1.1.–31.12.	2 000 000,00		2 000 000,00
Hankintameno 31.12.	207 692 636,87	25 498,29	207 718 135,16
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	207 692 636,87	25 498,29	207 718 135,16
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	209 692 636,87	25 498,29	209 718 135,16

OSAKKEET JA OSUUDET 2024

	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
Konserniyritykset		
Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy, Raisio	100,00	50,00
Raisio UK Limited, Englanti	100,00	100,00
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Benemilk Oy, Turku	100,00	100,00
Verso Food Oy, Kauhava	100,00	100,00

9. Saamiset

(euroa)	2024	2023
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	3 050 877,19	3 600 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 050 877,19	3 600 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	-	14 378,29
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3 712,08	19 882,18
Lainasaamiset, cash pool	317 893,18	96 507,97
Muut saamiset	19 416 020,42	14 204 044,72
Siirtosaamiset	73 912,31	91 309,07
	19 811 537,99	14 411 743,94
Muut saamiset	6 320,84	185 987,51
Siirtosaamiset	504 241,97	729 097,47
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20 322 100,80	15 341 207,21
Saamiset yhteensä	23 372 977,99	18 941 207,21

10. Rahoitusarvopaperit

(euroa)	2024	2023
Markkina-arvo	62 370 365,98	50 100 136,46
Kirjanpitoarvo	59 224 153,68	49 271 538,34
Erotus	3 146 212,30	828 598,12

Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kulujen ja tuottojen sekä rahoituserien jaksotuksia.

11. Oma pääoma

(euroa)	2024	2023
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	27 776 072,91	27 776 072,91
Osakepääoma 31.12.	27 776 072,91	27 776 072,91
Ylikurssirahasto 1.1.	2 908 045,06	2 908 045,06
Ylikurssirahasto 31.12.	2 908 045,06	2 908 045,06
Vararahasto 1.1.	88 586 879,98	88 586 879,98
Vararahasto 31.12.	88 586 879,98	88 586 879,98
Sidottu oma pääoma yhteensä	119 270 997,95	119 270 997,95
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	20 784 370,92	20 784 370,92
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	20 784 370,92	20 784 370,92
Voittovarot 1.1.	103 565 129,54	109 519 051,18
Osingonjako	-22 115 519,02	-22 112 525,96
Nostamattomat osingot	-8 989,62	254 547,56
Omien osakkeiden luovutus	44 155,01	44 158,19
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	81 484 775,91	87 705 230,97
Tilikauden tulos	14 882 100,15	15 859 898,57
Vapaa oma pääoma yhteensä	117 151 246,98	124 349 500,46
Oma pääoma yhteensä	236 422 244,93	243 620 498,41
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	117 151 246,98	124 349 500,46

EMOYHTIÖN OSAKEPÄÄOMA

	2024		2023	
	kpl	1000 euroa	kpl	1000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	30 108 594	5 254	30 108 594	5 254
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	129 061 742	22 522	129 061 742	22 522
Yhteensä	159 170 336	27 776	159 170 336	27 776

EMOYHTIÖN HALLUSSA OLEVAT OMAT OSAKKEET

	2024		2023	
	kpl	1000 euroa	kpl	1000 euroa
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	1 180 659	2 787	1 202 343	2 820
Yhteensä	1 180 659	2 787	1 202 343	2 820

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöshetkellä oli 2 550 teuroa (vuonna 2023 luovutushinta oli 2 380 teuroa).

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

VIERAS PÄÄOMA

13. Lyhytaikainen vieras pääoma

(euroa)	2024	2023
Ostovelat	374 434,52	1 667 314,51
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	10 330,72	2 338,52
Muut velat	3 546 953,34	5 009 494,07
Muut korolliset velat, cash pool	72 939 589,82	55 553 068,80
	76 496 873,88	60 564 901,39
Lyhytaikaiset varaukset	600 000,00	-
Muut velat	298 452,22	248 845,77
Siirtovelat	982 058,59	664 609,36
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	78 751 819,21	63 145 671,03
Korottomat velat	5 812 229,39	7 592 602,23

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

Emoyhtiön muut liitetiedot

Taseeseen sisällyttömät annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

(euroa)	2024	2023
Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	65 087,51	57 884,20
Myöhemmin maksettavat	71 338,98	17 488,50
Yhteensä	136 426,49	75 372,70
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	15 995 643,00	20 592 414,00
Yhteensä	15 995 643,00	20 592 414,00

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuita.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia käytetään yhtiössä suojaustarkoituukseen. Yllä ilmoitetut johdannaissopimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimen laajuutta. Johdannaissopimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaissopimuksen sulkemisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnalla.

Kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiini- ja optiosopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.

(euroa)	2024	2023
Valuuttaoptiot:		
Käypä arvo	284 134,00	94 647,00
Kohde-etuuden arvo	21 893 891,00	7 247 516,00
Valuuttatermiinit:		
Käypä arvo	93 929,00	164 441,01
Kohde-etuuden arvo	22 757 984,74	29 600 129,39
Koronvaihtosopimukset:		
Käypä arvo	197 230,30	553 539,34
Kohde-etuuden arvo	12 501 408,00	13 519 850,00
Käyvän arvon suojaus		
Käypä arvo	950,00	83 250,00
Kohde-etuuden arvo	778 250,00	867 500,00

Muut vastuut

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Yhtiö on sitoutunut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään. Järjestelmän tarkoituksena on tukea yhtiön pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja toimia osakepohjaisena kannustinjärjestelmänä yhtiön ylimmälle johdolle sekä sitouttaa osallistujat työskentelemään pitkäjänteisesti yhtiön menestyksen eteen.

Ansaintajakson 2021–2023 perusteella ei 31.12.2024 päättyneellä tilikaudella suoritettu palkkioita eikä siten luovutettu osakkeita, koska järjestelmässä asetetut ansaintakriteerit eivät täyttyneet.

Osakeperusteiset järjestelmät

OSAKEKANNUSTINJÄRJESTELMÄ

(Milj. euroa)	2021–2023	2022–2024	2023–2025	2024-2026	2025-2027
Alkuperäinen osakemäärä, kpl	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Alkuperäinen myöntämispäivä	18.01.2021	28.01.2022	31.01.2023	15.01.2024	
Toteutuspäivä	30.04.2024	30.04.2025	30.04.2026	30.04.2027	30.04.2028
Oikeuden syntymisjakso, vuosia	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Jäljellä oleva syntymisjakso, vuosia	0	0,3	1,3	2,3	3,3
Henkilömäärä kauden lopussa		16	25	25	
Maksutapa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa

MUUTOKSET VUONNA 2024	2021–2023 kpl	2022–2024 kpl	2023 – 2025 kpl	2024 – 2026 kpl	2025 – 2027 kpl
1.1.2024					
Osakemäärä raportointikauden alussa	550 000	570 000	760 000		
31.12.2024					
Osakemäärä raportointikauden lopussa		430 000	610 000	840 000	

VOITONJAKOEHDOTUS, TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat taseen 31.12.2024 mukaan ovat 117 151 246,98 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,14 euroa osaketta kohden, josta lisäosinko on 0,03 euroa osaketta kohden,

yhteensä	22 283 847,04 eur
ja voittovarat-tilille jätetään	94 867 399,94 eur

Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 17.4.2025. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 29.4.2025.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Raisiossa 12. helmikuuta 2025

Arto Tiitinen	Tero Hemmilä
Leena Niemistö	Lauri Sipponen
Ann-Christine Sundell	Pekka Tennilä
Pasi Flinkman <i>toimitusjohtaja</i>	

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. helmikuuta 2025
Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

Minna Viinikkala
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Raisio Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Raisio Oyj:n (y-tunnus 0664032-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja

käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.3.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

MITEN SEIKKAA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien omaisuserien (tavaramerkkien) arvostus
Viittaamme konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoihin 4.1, 4.2. ja 4.4

Liikearvon määrä tilinpäätöspäivänä oli 49,7 miljoonaa euroa ja vaikutusajaltaan rajoittamattomien tavaramerkkien määrä oli 29,4 miljoonaa euroa ja nämä muodostivat noin 25 % kokonaisvaroista ja 31 % omasta pääomasta (2023: 76,0 miljoonaa euroa, 23 % kokonaisvaroista ja 29 % omasta pääomasta).

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat omaisuserät testataan arvonalentumisen osalta vähintään vuosittain tai kun on viitteitä arvonalentumisesta. Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen käyttöarvolaskelmiin, joiden tulos voi vaihdella merkittävästi laskelmiin sisältyvien oletusten muuttuessa. Käyttöarvon määrittämiseen vaikuttaa useat oletukset, kuten esimerkiksi liikevaihdon kasvu, kateprosentti ja rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko. Muutokset näissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvonalentumiseen.

Vuosittain suoritettava arvonalennustestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska

- arviointiprosessi on monimutkainen ja sisältää arviomääräisiä eriä
- arvonalentumistestaus perustuu markkinoita ja taloutta koskeville oletuksille; ja
- liikearvo ja taloudellista vaikutusajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit ovat olennaiset koko taseen kannalta.

Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien omaisuserien (tavaramerkkien) arvostukseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioimiseksi suorittamiimme tarkastustoimenpiteisiin kuuluivat mm. seuraavat toimenpiteet:

- Tarkastuksen yhteydessä arvonmääritysasiantuntijamme avustivat meitä konsernin tekemien oletusten ja menetelmien arvioinnissa erityisesti liittyen diskonttaamisessa käytettyyn diskonttokorkoon.
- Arvioimme herkkyysoletusten asianmukaisuutta sekä sitä, voiko jokin jokseenkin mahdollinen muutos keskeisissä oletuksissa johtaa siihen, että rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.
- Arvioimme johdon laatimien arvonalentumislaskelmien täsmällisyyttä.
- Arvioimme liikearvoon ja taloudellista vaikutusajaltaan rajoittamattomien tavaramerkkien liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Myyntituottojen kirjaaminen

Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 2.2

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun asiakas on saanut omistusoikeuden ja omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, jolloin määräysvallan katsotaan siirtyneen asiakkaalle.

Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennaaikaiselle kirjaamiselle.

Myyntituottojen kirjaaminen oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2c kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen kirjaamiseen liittyvästä riskistä.

Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on otettu huomioon riski olennaisesta virheellisyydestä myyntituottojen kirjaamisessa, sisälsivät muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Arvioimme laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta myyntituottojen kirjaamisen osalta sovellettaviin laskentastandardeihin nähden.
- Muodostimme käsityksen myyntituottojen kirjaamisen ajoitukseen sekä alennusten ja hyvitysten laskentaan liittyvistä prosesseista ja kontroleista.
- Testasimme analyttisillä ja transaktiotasoisilla toimenpiteillä myynnin ja myynnin alennusten sekä hyvitysten kirjausajankohdan oikeellisuutta. Toimenpiteemme sisälsivät data-analyysyjä, sekä ennen että jälkeen tilinpäätöspäivän kirjattujen myyntitapah- tumien tarkastusta transaktiotasolla.
- Arvioimme myyntituottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 4.8

Tilinpäätöspäivänä vaihto-omaisuuden kokonaismäärä oli 29,8 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyy johdon harkintaa erityisesti mahdollisen varaston epäkuranttiuden ja arvonalentumiskirjausten osalta. Vaihto-omaisuuden arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska vaihto-omaisuuden määrä on olennainen tilinpäätöksen kannalta ja se sisältää johdon harkintaa.

Suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Arvioimme konsernin vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyviä laskentaperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin nähden.
- Arvioimme analyttisesti sekä pistokokein transaktioitasolla johdon laatimia analyysejä ja laskelmia, jotka liittyivät keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintamenson sekä nettorealisoitiarvon määrittelyyn. Muodostimme käsityksen näihin liittyvistä kontrolleista ja prosesseista.
- Arvioimme konsernin vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteista ja tasearvoista annettujen liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumia tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai

konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Suunnittelemme ja suoritamme konsernin tilintarkastuksen hankkiaksemme konsernitiilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksiköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme konsernin tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 12.4.2022 alkaen yhtäjaksoisesti kolme vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 12.2.2025

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

Minna Viinikkala
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa perehtynyt tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käytöstä.

Raisiossa, 13. helmikuuta 2025

Hallintoneuvoston puolesta

Tuomas Levomäki
puheenjohtaja

RIIPPUMATTOMAN TILINTARKASTAJAN RAPORTTI RAISIO OYJ:N ESEF-TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Raisio Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on Raisio Oyj:n (y-tunnus: 0664032-4) komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös 74370083282NHIP4QD02-2024-12-31-0-fi.zip tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintaker-
tomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta
siten, että ne täyttävät komission teknisen sääntelystandardin
vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa komission
teknisen sääntelystandardin artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätökseen sisältyvän konsernitilinpä-
ätöksen päälaskelmat, liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot
iXBRL-merkein komission sääntelystandardin artiklan 4
mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpä-
ätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisä-
isestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen
laatia ESEF-tilinpäätöksen komission teknisen sääntelystan-
dardin vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa nouda-
tettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat
suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut
näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastusyhteisömme soveltaa kansainvälistä
laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilin-
tarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja
pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan
lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien
sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien
vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai
menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on arvopaperimarkkinalain 7:8 §
mukaisesti varmentaa komission teknisen sääntelystandardin
mukaisesti laadittu tilinpäätös. Annamme lausunnon siitä,
onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös
merkitty olennaisilta osin komission teknisen sääntelystan-
dardin 4 artiklan vaatimusten mukaisesti.

Velvollisuutenamme on ilmoittaa lausunnessamme, missä
laajuudessa varmennus on suoritettu. Olemme suorittaneet
kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen
varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi
siitä,

- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen
päälaskelmat olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein
komission teknisen sääntelystandardin 4. artiklan vaati-
musten mukaisesti, ja
- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen
liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty
iXBRL-merkein komission teknisen sääntelystandardin 4.
artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös
keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus
riippuvat tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin
arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa
olennaista poikkeamaa komission teknisen sääntelystandardin
vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne
perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan
tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n mukaisena lausuntona
esitämme, että Raisio Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen
74370083282NHIP4QD02-2024-12-31-0-fi.zip sisältyvät
konsernitilinpäätöksen päälaskelmat sekä liitetiedot ja yhtiön
tunnistetiedot tilikaudelta 1.1.–31.12.2024 on olennaisilta osin
merkitty komission teknisen sääntelystandardin vaatimusten
mukaisesti.

Lausuntonne Raisio Oyj:n konsernitilinpäätöksen
tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.–31.12.2024 on annettu
12.2.2025 päivättyllä tilintarkastuskertomuksellamme. Tällä
raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta
lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Helsingissä 11.3.2025

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

Raisio Oyj – Raisonkaari 55 - PL 101 – 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2111
Y-tunnus 0664032-4 – Kotipaikka Raisio

WWW.RAISIO.COM

